

sij

SPONZOR OLIMPIJSKE
REPREZENTANCE SLOVENIJE

sij

Uspešno poslovanje v prvem polletju

Naša trajnostna strategija do leta 2030

Nagrajeni za razvoj obraboodpornega jekla SIDUR 400

S skupnimi močmi za varnejše delo

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

— POSLUJEMO

- 4 Uspešno poslovanje v prvem polletju 2022

— TRAJNOSTNO NARAVNANI

- 6 Skupina SIJ sprejela trajnostno strategijo do leta 2030
9 Jeklarska industrija motor zelene preobrazbe Evrope
12 ABC ogljičnega odtisa in trajnosti
16 »Takšno bi imeli tudi mi«

— VLAGAMO

- 18 Več kot 6 milijonov evrov za noževa nova 'krila'
20 Na valjih ga resno 'biksamo'

— NAPREDUJEMO

- 21 Laboratoriji skrbimo tudi za večjo varnost poletov

— INOVIRAMO

- 22 Z inovacijami presegamo nacionalne meje, a ne tistih za domačim plotom
23 Ko se zaškri, padajo koristni predlogi in tudi tehnične izboljšave ne izostanejo
26 Razvoj obraboodpornega jekla SIDUR 400 z zmanjšano vsebnostjo legirnih elementov

— MARKETINŠKI MOTOR

- 28 Inflacija in negotovost otežujeta točne tržne napovedi povpraševanja po jeklu
32 Sejmi – izpolnitev hrepenenja po osebnih srečanjih

— SKRIBIMO ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

- 34 S skupnimi močmi za varnejše delo

— NAŠI TOP NAJ SODELAVCI (1. DEL)

- 38 Anton, Bojan, Dejan in Sašo – zaradi njih je delo lepše in uspešnejše

— NAŠI SODELAVCI

- 44 Kadrovska gibanja v juniju, juliju in avgustu

— JUBILANTI

- 45 Jubilanti v juniju, juliju in avgustu
45 Znaš sprejeti darilo napake?

— SPONZORIRAMO

- 46 Športne štipendije za mlade športne upe z jekleno voljo

— SODELUJEMO

- 48 Obiskovalci kot vedno navdušeni

— SODELUJEMO Z LOKALNO SKUPNOSTJO

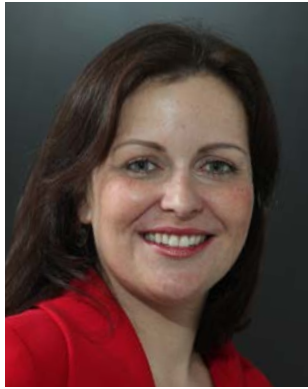
- 50 Vezi, ki jih stkemo poleti, so najtoplejše

— OBNAVLJAMO ENERGIJO

- 54 Brez srečevanja jeklarjev v gorah pač ne gre!
56 Dinamični mozaik članov ŠD SIJ

— SPONZORIRAMO

- 60 Jeklo z dušo na razstavi z energijo

ANJA POTOČNIK, glavna in odgovorna urednica, specialistka za medije in interno komuniciranje, SIJ

Ko modri ozelenijo

Prav v trenutku, ko pišem uvodnik, narava sporoča, da ji je prekipelo. Dobesedno. Gledamo posnetke poplavljenih krajev, Ljubljana je že prestopila bregove, in čeprav smo si še nedavno močno želeli dežja, zdaj komaj čakamo, da mine. Bodo hitre menjave ekstremnih vremenskih razmer stalnica ali pa bo še huje? Težko je napovedovati, vendar mlajši prav gotovo ne bodo uživali v izrazitih letnih časih, kot smo jih doživljali nekoč, ko so bile zime bele, pomladi prerojene, poletja prava in jeseni čudovite. Šele ko nam je narava pokazala, da nas ima 'poln kufr' in da je nihče ne more v nedogled goljufati, se je človek, ki se je oklical za modrega (homo sapiens), zdramil in čez noč so ga polna usta zelene. Upajmo, da še ni prepozno in da bomo škodo, ki smo jo povzročili, popravili, kot je le mogoče.

Kot pravi Meta Pavlin Avdič iz agencije za trajnostni marketing prvi.prvi., se od vseh – predvsem pa od podjetij – pričakuje, da bodo tista sila, ki bo vlekla trajnostni voz. Pri tem pa se trajnostnega razvoja šele učimo, saj se načini in strategije za njegovo vzpostavitev šele postavljajo in preverjajo v praksi. V Skupini SIJ že vrsto let delujemo trajnostno. Letos poleti pa smo se s sprejetjem trajnostne strategije do leta 2030 vsem deležnikom zavezali, da se bomo zelenega prehoda in trajnostnega delovanja lotili načrtovano, sistematično in s stalnim preverjanjem doseženih rezultatov. Trajnost je naš skupen cilj, predvsem pa naša skupna pot. Pri tem, kot poudarja Nina Langerholc Čebokli, Dodo consulting, menedžerji prihodnosti ne bodo več delegirali, ampak bodo dirigenti orkestra, katalizatorji in spodbujevalci odprtih ekosistemov, predvsem pa aktivni poslušalci, dobri opazovalci in izurjeni povezovalci. Menedžerji imajo torej veliko odgovornost, vsak od nas pa še večjo. Vsi skupaj gradimo kulturo podjetja, ta uresničuje naše zaveze. Saj veste, kaj je rekel legendarni Peter Drucker: »Culture eats strategy for breakfast.« (Organizacijska kultura pospravi strategijo za zajtrk.)

POSUJEMO

Katja Mramor Krumpak, vodja korporativnega komuniciranja, SIJ
Foto: Shutterstock
Vir: Poročilo o poslovanju Skupine SIJ in družbe SIJ d.d. v prvem polletju 2022

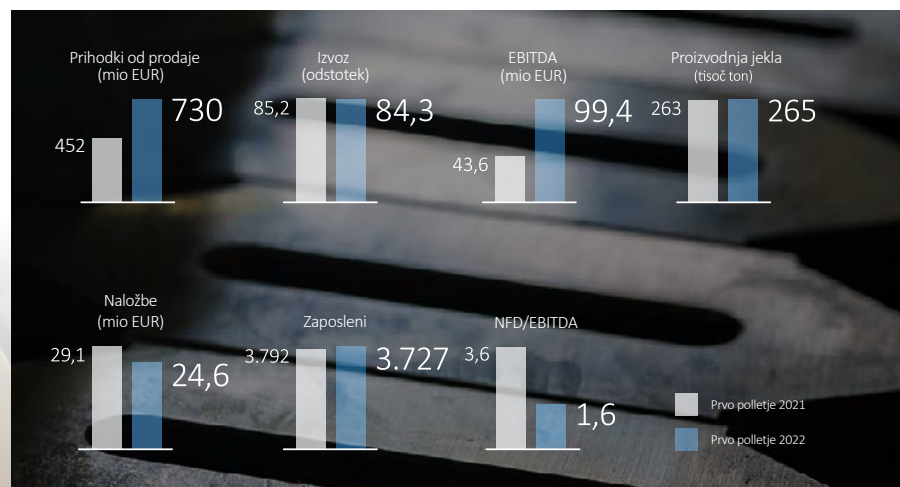
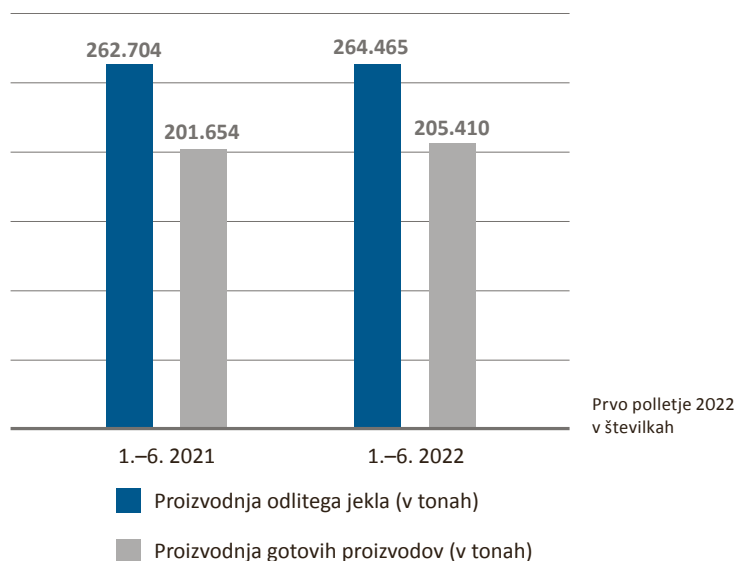
Uspešno poslovanje v prvem polletju 2022

Skupina SIJ se je uspešno prilagodila nepredvidljivim in spremenljivim geopolitičnim in gospodarskim razmeram prvega polletja ter dobro izkoristila visoko povpraševanje na jeklarskem trgu. V prvem polletju 2022 je še nadgradila poslovne rezultate lanskega leta. Odločitev o optimizaciji proizvodnje v septembru oziroma zadnjem četrtletju pa bo zagotovila stabilno poslovanje Skupine SIJ do konca leta.

V preteklih letih smo svoje proizvodne zmogljivosti načrtno povečevali z naložbami ter s tem ustvarili pogoje za rekordno proizvodnjo jekla in končnih proizvodov v času ugodnih tržnih razmer in visokega povpraševanja. Obenem smo uspešno uresničevali strateško usmerjenost v proizvodnjo izdelkov z visoko dodano vrednostjo za najzahtevnejše industrije in z uvedbo energetskega dodatka precej uspešno absorbirali cenovne šoke na trgu surovin in energentov v prvem polletju leta 2022.

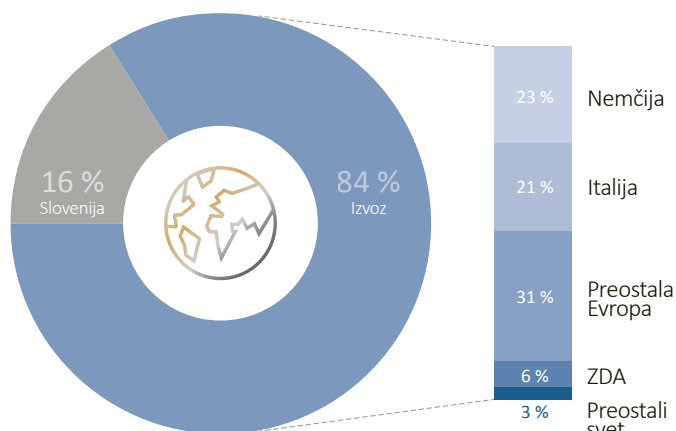
Dosegli smo rekordno proizvodnjo jekla in končnih proizvodov

Odlili smo 265 tisoč ton jekla in ustvarili EBITDA 99,4 milijona evrov, kar je več kot dvakratnik dosežene EBITDA v prvem polletju 2021. Po nerevidiranih podatkih poslovanja je Skupina SIJ v prvem polletju 2022 ustvarila 730,4 milijona evrov prihodkov od prodaje (61,7 odstotka več kot v prvem polletju 2021), od tega 84,3 odstotka na tujih trgih. Ob 99,4 milijona evrov EBITDA je EBITDA marža znašala 13,6 odstotka in je tako za 3,9 odstotne točke višja kot v primerljivem obdobju lani. Negotovosti razmer v svetovnem gospodarstvu ter druginji surovin, energentov in transporta, ki se je začela že v drugi polovici leta 2021 in nato še okrepila zaradi dogodkov v Ukrajini, smo se agilno in pravočasno prilagodili ter s sprotnim uravnavanjem prodajnih cen in z uvedbo energetskega dodatka ohranili dobičkonosnost. Skupina SIJ je ob koncu prvega polletja leta 2022 dosegla 52,4 milijona evrov čistega dobička. Izboljšali smo tudi kazalnik NFD/EBITDA, ta znaša 1,6.

Stabilen delež izvoza krepko nad 80 odstotki vzdržujemo že celotno zadnje desetletje

Skupina SIJ je prisotna v več kot 70 državah in z visokim deležem 84,3 odstotka prodaje na tujih trgih še naprej ostaja eden največjih slovenskih izvoznikov. Glavni izvozni trgi še naprej ostajajo Nemčija, Italija in druge evropske države. V Nemčijo, na naš največji izvozni trg, smo prodali za 0,6 odstotne točke več kot v enakem obdobju lani, v Italijo in ZDA za 2,6 oziroma za 0,6 odstotne točke manj, ob tem smo povečali izvoz v druge evropske države za 3,4 odstotne točke.

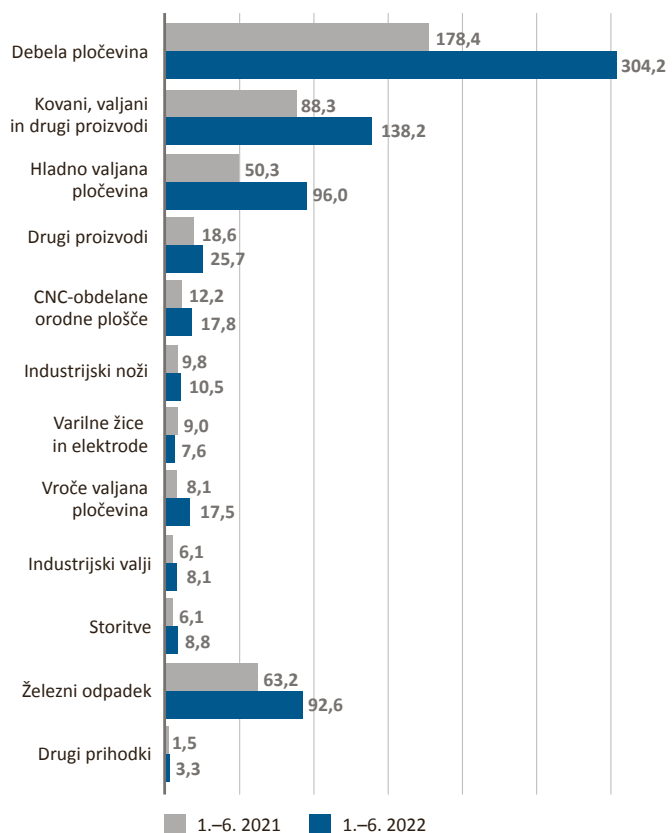
Beležili smo rast povpraševanja po jeklu in jeklarskih izdelkih v ključnih porabniških industrijah, kot so energetika, nafta in plin, letalska, avtomobilska in strojna industrija. Ob povečani količinski prodaji struktura prodaje po skupinah proizvodov ostaja primerljiva z lansko, količinsko največja je bila prodaja visokokakovostnih jekel, jeklarskih izdelkov in železnega odpadka.

Skupina SIJ se še naprej uvršča med največje tri proizvajalce nerjavne debele pločevine v Evropski uniji in med največje tri proizvajalce orodnih jekel na svetu. Zadovoljni smo z naročili in dobavo najzahtevnejših specialnih nerjavnih jekel za letalsko industrijo, za več kupcev smo postali tudi potrjeni dobavitelj.

Cene večine za Skupino SIJ ključnih surovin so se v prvem polletju močno povišale in pred poletjem dosegle svoj vrh. V zadnjih mesecih je njihov trend sicer negativen, vendar so še vedno visoke. V prvem polletju smo se zelo trudili tudi za zagotavljanje nemotene preskrbe s ključnimi surovinami.

Električna energija in zemeljski plin obsegata večino energetskih stroškov Skupine SIJ, zato seveda močno občutimo nesorazmerno visoke cene energentov v primerjavi z letom prej. Alternativnih virov trenutno nimamo, zato smo se v prvem polletju začeli intenzivno posvečati tudi različnim možnostim uporabe alternativnih virov energije, kot sta utekočinjeni naftni plin in utekočinjeni zemeljski plin.

V prvem polletju leta 2022 smo v primerjavi z enakim obdobjem lani kljub povečanemu deležu nerjavnih jekel in jekel s toplotnimi obdelavami znižali specifično porabo energije in ogljični odtis. Sledimo cilju do leta 2030 emisije ogljikovega dioksida znižati za 44 odstotkov. Spremljamo razvojne aktivnosti na trgu in iščemo nove poslovne priložnosti v smeri okoljsko vzdržne jeklarske proizvodnje. Odlivi za naložbe so v prvem polletju 2022 znašali 24,6 milijona evrov, kar je 4,5 milijona evrov manj kot v enakem obdobju lani, ko smo izvedli tudi nekatere naložbe, preložene zaradi prvega epidemičnega leta.

Optimizacija proizvodnje zaradi visokih cen energentov

Ob izjemno visokih cenah energentov in negotovosti naših kupcev pri sprejemanju takšnih cenovnih pogojev smo se septembra odločili v Skupini SIJ optimizirati obseg proizvodnje, in sicer tako, da bo ta v septembru zmanjšana za približno tretjino, v zadnjem četrtletju pa predvidevamo okrog 40 odstotkov manjši obseg proizvodnje. Sprejeti način poslovanja za prihodnje mesece nam bo omogočil optimalno premostiti obdobje do normalizacije razmer in zagotoviti stabilno poslovanje Skupine SIJ do konca leta. Ohlajanje evropskega gospodarstva bo verjetno vplivalo na raven naročil v mesecih do konca leta, a poslovno leto bo Skupina SIJ kljub temu zaključila pozitivno. Zaposleni v Skupini SIJ smo s svojo prilagodljivostjo in jeklenostjo že večkrat uspešno prebrodili različne izzive, in tudi tokrat jih bomo, skupaj.

Za več informacij vabljeni k branju Polletnega poročila Skupine SIJ 2022 na povezavi [sij.si/sl/druzba/investitorji/letna-porocila/](https://www.sij.si/sl/druzba/investitorji/letna-porocila/).

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Rok Kotnik, vodja za kakovost in trajnost, SIJ
Vir: Trajnostna strategija Skupine SIJ

Skupina SIJ sprejela trajnostno strategijo do leta 2030

Trajnost, opredeljena tudi kot »izpolnjevanje potreb trenutne generacije brez ogrožanja sposobnosti prihodnjih generacij, da izpolnijo svoje potrebe«, vključuje veliko področij, od obvladovanja podnebnih sprememb in boja proti lakoti v svetu do varovanja informacij, zaščite človekovih in delavskih pravic, zagotavljanja dostopa do pitne vode in še bi lahko naštevali. Podjetja se v današnjem času soočajo z velikim številom zahtev vseh vrst deležnikov in izzivi so zelo različni. Jasna trajnostna strategija, ki smo jo poleti sprejeli v Skupini SIJ, nam bo pomagala, da bomo k trajnostnemu razvoju pristopili načrtovano, sistematično in nadzorovano.

Dobra trajnostna strategija prinaša nešteto koristi. Je okvir za načrtovanje dela in naložb, za spodbujanje uspešnosti, za aktivno vključevanje notranjih in zunanjih deležnikov ter je podlaga za učinkovit akcijski načrt, kar trajnost približa ljudem in olajša doseganje ciljev.

Kam bomo v Skupini SIJ usmerili svojo pozornost, ko govorimo o trajnostnem delovanju in trajnostnem poslovanju?

Letos poleti je uprava Skupine SIJ – po večmesečnem delu vodstva Skupine SIJ, sektorskih direktorjev in nekaterih vodij na SIJ d.d. ter glavnih direktorjev družb SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne – sprejela Trajnostno strategijo Skupine SIJ za obdobje 2022–2030. Tako odgovarjamo na vse glasnejše in jasnejše pozive kupcev, lokalnih skupnosti, civilnih združenj, finančne javnosti, državnih organov in drugih deležnikov k trajnostnemu delovanju in zelenemu prehodu.

Trajnostni način delovanja mora biti naša vsakodnevna praksa, ki nas vodi pri spoštovanju in vključevanju zaposlenih, poslovnih partnerjev, skupnosti, okolja in drugih deležnikov, brez katerih Skupina SIJ ne more poslovati. Naše poslovne usmeritve in cilji se sicer že dolgo prepletajo s trajnostjo, a zdaj smo svoje cilje in zaveze na tem področju oblikovali v trajnostno strategijo, ki bo v sozvočju s poslovno strategijo naš vodnik po poti trajnostnega delovanja in trajnostnega razvoja. S strategijo trajnostnega razvoja Skupine SIJ za obdobje 2022–2030 smo zavezani k uresničevanju cilja, da bo jeklo pomemben temelj trajnostnega sveta.

Andrey Zubitskiy,
predsednik uprave Skupine SIJ

Zgodovina in podlage Trajnostne strategije Skupine SIJ

Septembra 2015 je bila na vrhu Organizacije združenih narodov (OZN) sprejeta Agenda 2030 za trajnostni razvoj – zgodovinski dogovor mednarodne skupnosti za odpravo revščine, zmanjševanje neenakosti, zagotovitev napredka ter za zaščito okolja za sedanje in prihodnje generacije. V ospredju nove razvojne agende sta tudi spoštovanje človekovih pravic in enakosti spolov ter zagotavljanje blaginje, miru in varnosti za vse ljudi in skupnosti.

Agenda 2030 za trajnostni razvoj na uravnotežen način povezuje tri dimenzije trajnostnega razvoja – ekonomsko, socialno in okoljsko – in jih prepleta skozi 17 ciljev trajnostnega razvoja, ki jih bo treba uresničiti do leta 2030.

Prav tako leta 2015 je 75 direktorjev jeklarskih družb podpisalo listino o trajnostnem razvoju, s čimer so se v tem prelomnem letu ponovno zavezali k delovanju po sedmih trajnostnih načelih jeklarske industrije, ki so usklajena s 17 splošnimi cilji OZN o trajnostnem razvoju.

Leta 2019 je bil v okviru organizacije ResponsibleSteel sprejet istoimenski standard, ki opredeljuje konkretne zahteve za uresničevanje 17 ciljev trajnostnega razvoja pri trajnostni izdelavi jekla. Skupina SIJ je leta 2021 postala polnopravna članica te organizacije, certifikacija družb SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne z vodstvenimi in podpornimi funkcijami iz SIJ d.d. je načrtovana za september 2023. Odločitvi Skupine SIJ, da se pridruži trajnostnim pobudam različnih organizacij, so botrovale tudi zahteve naših deležnikov.

Sedem načel trajnostne jeklarske industrije

- 1.** Izboljšujemo varnost in zdravje pri delu.
- 2.** Spoštujemo lokalne skupnosti in sodelujemo z njimi.
- 3.** Delujemo po visokih etičnih standardih.
- 4.** Krepimo sodelovanje z najpomembnejšimi deležniki in zanje ustvarjamo vrednost.
- 5.** Svojo proizvodnjo in proizvode razvijamo tako, da zmanjšujemo vplive na okolje.
- 6.** Poslujemo trajnostno.
- 7.** Svojo trajnostno naravnost širimo po celotni prodajni in nabavni verigi.

Splošni cilji OZN, h katerim bo prispevala Skupina SIJ

Skrbimo za zdravje in dobro počutje zaposlenih v Skupini SIJ ter prebivalcev v lokalnem okolju naših podjetij.

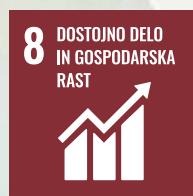
V Skupini SIJ zagotavljamo enakopravno kakovostno izobrazbo in spodbujamo vseživljenjsko učenje.

Prizadevamo si za enakost spolov in krepimo vlogo žensk v Skupini SIJ.

V Skupini SIJ zagotavljamo vsem zaposlenim neoviran dostop do vode in sanitarne ureditve ter skrbimo za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri.

Skupina SIJ spodbuja trajnostno gospodarsko rast in zagotavlja dostojne delovne priložnosti.

Skupina SIJ z vlaganji zagotavlja vzdržljivo in ustrezno infrastrukturo, spodbuja vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospešuje inovacije.

V Skupini SIJ zagotavljamo trajnostne načine proizvodnje in porabe.

Skupina SIJ si prizadeva za napredek v blaženju učinkov podnebnih sprememb, v zmanjševanju vplivov na podnebje in v uveljavljanju podnebnih pobud.

Trajnostna strategija Skupine SIJ

Trajnostna strategija Skupine SIJ temelji na vseh naštetih svetovnih trendih. V Skupini SIJ lahko izmed skupno 17 ciljev sami ali prek svojih partnerjev, kupcev in drugih deležnikov prispevamo k uresničitvi osmih splošnih ciljev OZN.

V strategiji smo opredelili vse deležnike, ki skupaj z nami lahko vplivajo na doseganje trajnostnih ciljev, določili strateška trajnostna področja, prepoznali cilje na vseh specifičnih področjih ter določili akcijske načrte za doseganje teh ciljev. Vsi načrti imajo svoje skrbnike in opredeljene časovnice.

Akcijski načrti so opredeljeni na področjih varnosti in zdravja pri delu (čisti in urejeni delovni prostori, ukrepi za zmanjšanje delovnih nezdod ...), zaposlenih (motivirani in kompetentni sodelavci, organizacijsko znanje, mentorstvo), okolja (ogljivi odtis, energetska učinkovitost, emisije), krožnega gospodarstva (recikliranje, ravnanje z odpadki, znižanje porabe virov) in korporativnega upravljanja (korporativna kultura – pooblastila in odgovornosti, etično in transparentno upravljanje, skladnost poslovanja). Rešitve za kupce, ki prispevajo k trajnosti teh področij, so zajete v poslovni strategiji.

Trajnost je skupen cilj, še bolj pa skupna pot

Vse to nam bo uspelo samo s sodelovanjem vseh zaposlenih, zato je pomembno, da vsak po svojih močeh pripomore k trajnostnemu delovanju Skupine SIJ. Kot pravi pregovor, »vsaka pot se začne s prvim korakom«, zato začnimo s tistim, kar je v naši moči – na primer s pravilnim ločevanjem odpadkov, zmanjševanjem nepotrebne delovanja strojev/naprav, zapiranjem energetskih vodov, kadar energentov ne potrebujemo, preprečevanjem puščanja vode, spoštovanjem različnosti sodelavcev in še bi lahko naštevali. Vse to lahko naredimo sami, brez dodatnih spodbud od zunaj.

Med vsemi zahtevami deležnikov po trajnostnem delovanju ne bo izostalo ustvarjanje poslovne vrednosti. Dolgoročno naj bi se prave naložbe v trajnost povrnilo. Obstajajo dokazi, da podjetja, ki upravljajo svojo trajnostno uspešnost, na dolgi rok najučinkoviteje zagotavljajo dobre finančne donose in imajo nižje stroške kapitala. Trajnostni in poslovni

Model trajnostnega razvoja sestavlja šest strateških področij (SP):

ZAPOSLENI

Zagotavljamo varno in zdravo delovno okolje za svoje zaposlene in zunanje deležnike, ki vstopajo v naše delovno okolje. Skrbimo za motivacijo in razvoj kompetenc sodelavcev, vključno z razvojem organizacijskega znanja in mentorstva.

OKOLJE

Zmanjšujemo svoj ogljikov odtis, kar dosegamo z zniževanjem emisij, energetske učinkovitostjo in uporabo obnovljivih virov energije. Skrbimo za ohranjanje naravnih virov, gospodarno ravnamo z vodo, zmanjšujemo vpliv na naravno okolje in preprečujemo okoljske nezdode.

KROŽNO GOSPODARSTVO

Spodbujamo krožno gospodarstvo, recikliranje in ustrezno ravnanje z odpadki (ločujemo, zmanjšujemo).

REŠITVE ZA KUPCE

Skupina SIJ deluje kot razvojni dobavitelj za kupce, za katere ustvarjamo trajnostne rešitve. Green Steel je posledica zniževanja ogljikovega odtisa. Ostali projekti so zajeti v poslovni strategiji.

SODELOVANJE Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Smo družbeno odgovorni in svoje aktivnosti usmerjamo predvsem v lokalne skupnosti, v katerih delujejo naše največje jeklarske družbe.

KORPORATIVNO VODENJE IN UPRAVLJANJE

Razvijamo korporativno kulturo vodenja, ki zagotavlja etično in transparentno upravljanje, skladnost poslovanja in upoštevanje pooblastil ter odgovornosti.

Izvedeni načrti nas bodo pripeljali do treh ključnih ciljev:

ZAŽELEN DELODAJALEC

DOLGOROČNO USPEŠNO POSLOVANJE ZA ZAGOTAVLJANJE TRAJNOSTI

VAROVANJE OKOLJA

uspeh morata podpirati drug drugega oziroma ju lahko razumemo kot eno in isto stvar.

V Skupini SIJ bomo z različnimi projekti pod okriljem trajnostne strategije pridobili še učinkovitejše varstvo človekovih in delavskih pravic, varnejša in bolj zdrava delovna mesta, še naprej bomo zmanjševali škodljive vplive na

okolje in – kar je tudi zelo pomembno – imeli bomo možnost financiranja in nadaljnega razvoja družb ter obstanka na trgu, s čimer bomo zagotovili lasten obstoj in obstoj naših potomcev oziroma naslednikov.

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Stanislav Jakelj,
vodja raziskav in
razvoja, SIJ Acroni
Foto: fotoarhiv GZS
in SIJ Acronija
Vir članka:
<https://www.gzs.si>

Jeklarska industrija motor zelene preobrazbe Evrope

Dvojni prehod, krožno gospodarstvo, podnebna nevtralnost, trajnostni razvoj ... so nujni, so se strinjali udeleženci prireditve Okoljski dan gospodarstva, ki je potekala v začetku junija na Bledu. Treba pa je najti skupno besedo, kako se številnih globalnih okoljskih izzivov dejansko lotiti in zastavljene cilje tudi doseči. Razvoj jekel za zeleni prehod in strateška naravnost v izdelavo zelenega jekla sta ključna za nadaljnji skupni uspeh.

Okoljski dan gospodarstva, že v 21. izvedbi, je po dvoletnem premoru ponovno potekal v živo. Med druženjem so udeleženci izmenjali in primerjali različne poglede in razumevanja okolja ter metode in rešitve, ki se porajajo ob soočanju z izzivi okolja v sodobni družbi. Letos je Okoljski dan gospodarstva prvič potekal kot celodnevni dogodek; dopolne so se udeleženci posvečali strokovnim temam, kot so toplotna izraba odpadkov, jedrska energija, prehod podjetij v krožno, podnebno nevtralnno gospodarstvo z nujnim pospešenjem posodabljanja proizvodnje ter novi materiali, ki podpirajo energetske in tehnološke prehode.

Razvoj jekel za 'zeleni preboj' v družbi SIJ Acroni

V dopoldanskem strokovnem programu je sodeloval tudi vodja raziskav in razvoja družbe SIJ Acroni Stanislav Jakelj, ki je predstavil razvoj jekel za 'zeleni preboj' v družbi SIJ Acroni. Uspešnost razvoja novih, izboljšanih vrst jekel je namreč tisti dejavnik, ki bo narekoval potek zelenega prehoda. Brez vlaganj v razvoj novih jekel zeleni prehod ne bo mogoč. Prestrukturiranje v zeleno temelji na zeleni industriji, največji izziv v prihodnje za vse nas pa bo, kako zagotoviti zeleni vir energije. Po mnenju Stanislava Jaklja bo ključno povezovanje celotne slovenske industrije prek Gospodarske zbornice Slovenije in združenja SRIP MAT PRO, da skupaj soustvarjamo strategijo zelenega industrijskega razvoja Slovenije.

Predelava jekla v družbah Skupine SIJ je že v osnovi zelena, saj temelji na reciklaži jeklenega odpadka, za nadaljnje korake v to smer pa je ključen razvoj novih, izboljšanih vrst jekel z boljšimi lastnostmi. V družbi SIJ Acroni se intenzivno usmerjamo v razvoj novih zelenih izdelkov pri vseh glavnih skupinah jekel. Pri nerjavnih vrstah jekel se usmerjamo v razvoj materialov za vodikove gorilne celice, pri elektropločevini v razvoj elektropločevin za električna in hibridna vozila, pri obraboodpornih jeklih pa na jekla z izboljšanimi mehanskimi lastnostmi in manjšo težo.

Stanislav Jakelj, vodja
raziskav in razvoja,
SIJ Acroni

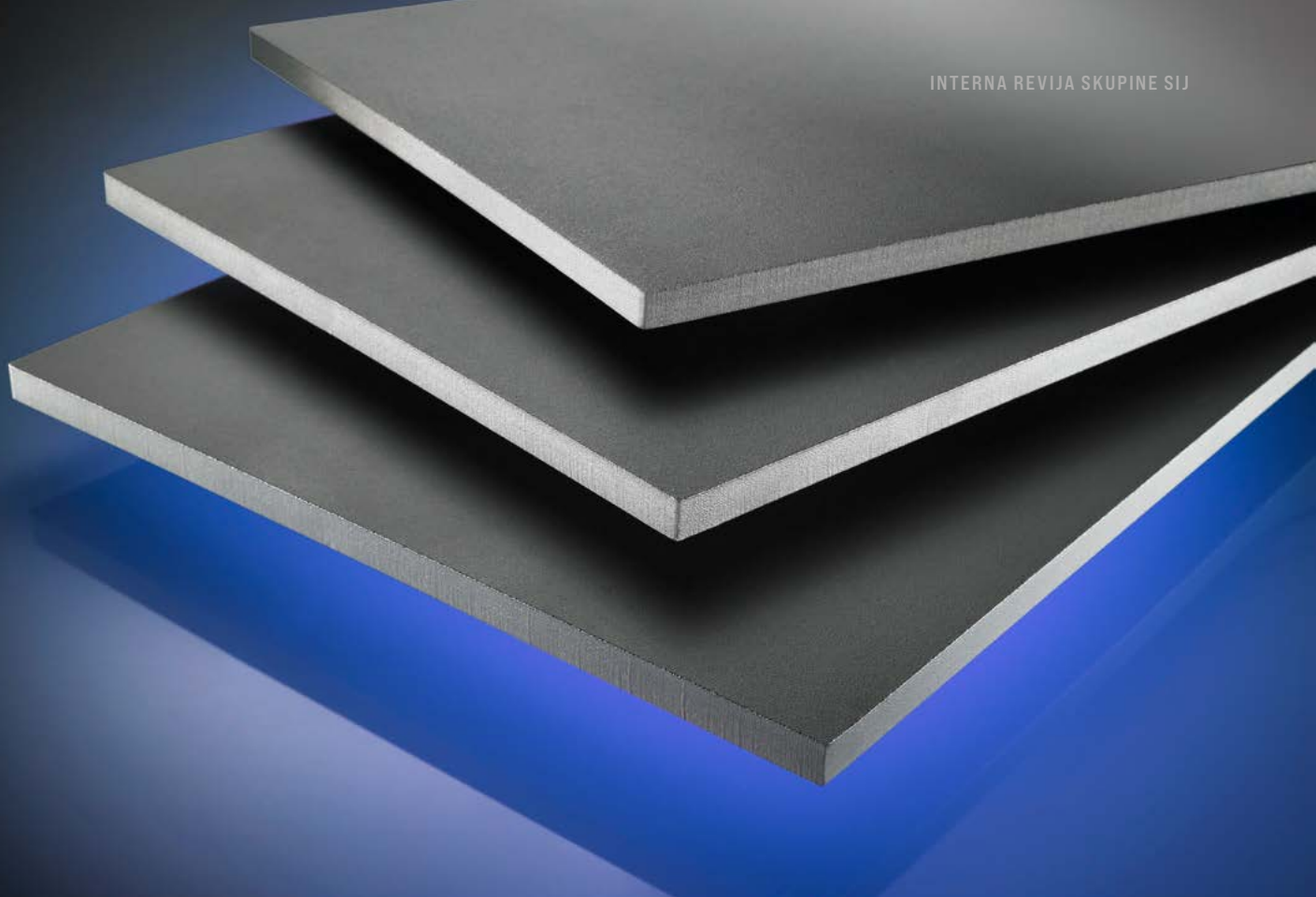

Slavko Kanalec, izvršni
direktor za proizvodnjo,
tehnologijo in investicije
v Skupini SIJ

O okolju, zelenem prehodu, trajnostnem razvoju ... in še o čem

V okviru popoldanskega programa je potekala okrogla miza z naslovom Vsi govorimo okolje! Ali vsi govorimo tudi isti jezik?, ki je združila predstavnike različnih družbenih skupin; od gospodarstva, lokalne skupnosti, državne uprave, strokovnjakov s področja razvoja in raziskav, vse do mladih nevladnikov. Med sodelujočimi je bil tudi Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije Skupine SIJ. V pogovoru so govorci delili svoje razmišljanje o okolju, naravi, zelenem prehodu, krožnem gospodarstvu, podnebni nevtralnosti in trajnostnem razvoju ter iskali skupne točke in strinjanja glede izzivov in možnih rešitev na tem področju.

Zelo pomembno je, da se tovrstne debate v slovenskem strokovnem prostoru nadaljujejo in da so izzivi, s katerimi se srečujemo in nam bodo krojili nadaljnje razvojne korake, osvetljeni z vseh strani. Še posebno pomembno pa je, da se v slovenskem prostoru začnemo zavedati, kako sta za stabilni in zeleni razvoj države pomembna industrija in jeklo.

Usmerjeni v razvoj zelenih jekel: Primer družbe SIJ Acroni

V družbi SIJ Acroni pri razvoju jekel in digitalizaciji sledimo strateški usmeritvi, ki nam bo omogočila hitrejši zeleni prehod, razvoj jekel pa vodimo skladno s smernicami zniževanja ogljičnega odtisa:

- feritna nerjavna jekla – za izdelavo gorivnih celic (SOFC – Solid Oxide Fuel Cells);
- visokotrdnostna jekla – za zmanjšanje teže končnih izdelkov;
- elektropločevina – za izdelavo učinkovitih pogonskih sistemov vozil.

Nerjavna jekla

Pri razvoju nerjavnih jekel SINOXX skupaj z nemškimi kupcem, mednarodno uveljavljeno družbo in končnim uporabnikom, razvijamo novo generacijo temperaturno visokoodporna feritnega nerjavnega jekla. Gre za razvoj jekla, ki bo uporabljeno za razvoj gorivnih celic s trdnim oksidom SOFC (Solid Oxide Fuel Cells):

- gorivo: H₂, metan;
- katodni plin: kisik v zraku;
- delovna temperatura: 800–1000 °C.

Cilj razvoja novega feritnega nerjavnega jekla je zamenjati keramične komponente v vodikovi gorilni celici z novimi reciklabilnimi in vzdržljivijsimi električno prevodnimi in obenem lažjimi kovinskimi komponentami. Novo jeklo mora zadostiti visokim zahtevam odpornosti na oksidacijske in redukcijske medije, obenem pa mora

biti sposobno vzdržati tudi visokotemperaturno obstojnost.

Kemična sestava jekla je specifično prilagojena končnemu izdelku jekla in je bila prvenstveno razvita prav za ta izdelek. Ključni izzivi, s katerimi se srečujemo pri razvoju in umestitvi jekla v redni proizvodni proces, so izplen lantana, livnost taline in tehnologija vročega valjanja.

Z razvojem nerjavnih jekel smo na pravi poti; četrto razvojno šaržo nam je uspelo pripeljati skozi proces brez večjih izgub, z optimizacijo procesa pa načrtujemo redno trženje do konca leta 2023.

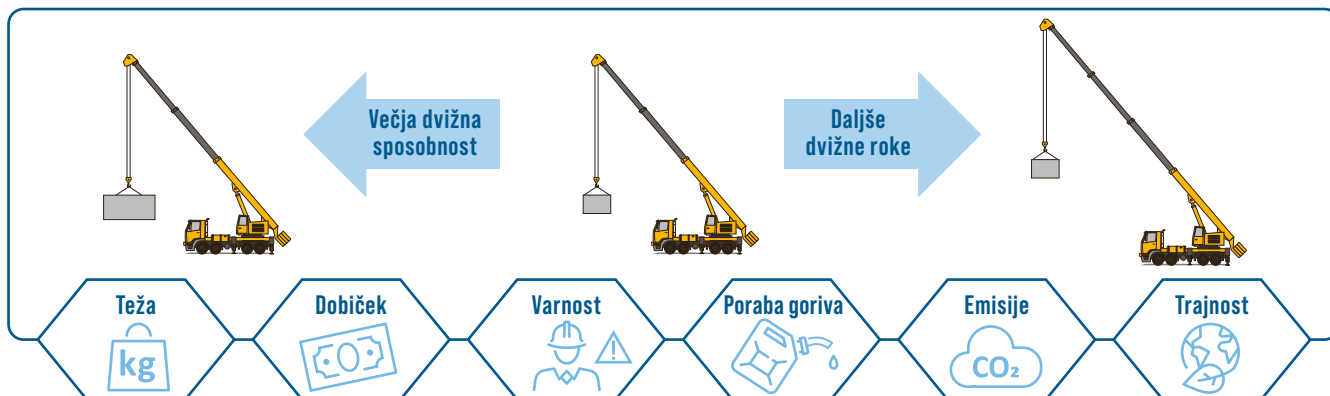
Visokotrdnostna jekla

Razvojne aktivnosti na področju visokotrdnostnih jekel SIMAXX gredo v smeri razvoja še močnejših, lažjih in varnejših jekel. Na tem segmentu smo razvili zunajstandardno jeklo SIMAXX 1100, ki spada v razred ultravisokotrdnostnih konstrukcijskih jekel, ki se uporabljajo za najzahtevnejše aplikacije, kjer so zahtevana visoka razmerja med trdnostjo in težo. Z uporabo jekla SIMAXX 1100 lahko zaradi višje trdnosti zmanjšamo končno težo konstrukcij (npr. avtodvigal), posledično se zmanjšajo izpusti zaradi manjše porabe goriva, to pa pripomore k večji trajnosti.

Dodati pa je treba, da je šlo v tem primeru za uspešno sodelovanje več institucij v okviru projekta ČMRLJ (doseganje Čistosti in lastnosti z Mikro LegiranJem), ki je bilo omogočeno v okviru združenja SRIP MATPRO in Gospodarske zbornice Slovenije. Kemijska sestava jekla je bila prilagoje-

Nerjavna jekla

Visokotrdnostna jekla

na obstoječemu tehnološkemu postrojenju. Z optimalno izdelavo in predelavo plošč smo dosegli ustrezno kombinacijo zahtevane visoke trdnosti, žilavosti in varivosti. Zahtevnost procesa je tudi razlog, da v svetovnem merilu obstaja le malo proizvajalcev tovrstnih jekel, sploh takšnih, ki jih izdelujejo iz jeklenega odpadka, kar še dodatno prispeva k trajnosti.

Elektropločevine

Na področju elektropločevin smo uspešno razvili in implementirali novo vrsto jekla EV22Al10.

Z razvojem te vrste jekla smo:

- ciljno izboljšali končni izplen materiala ter znižali stroške izdelave,
- postavili novo stabilno platformo za nadaljnji razvoj najzahtevnejših končnih neorientiranih elektropločevin (NO),
- strateško pristopili k zelenemu razvoju pri hibridnih in električnih avtomobilih,
- postavili nov cilj, da v prihodnjih 10 letih postanemo eden vodilnih regionalnih proizvajalcev NO-pločevin.

EN 10303	Kvaliteta	Debelina	Magnetne izgube pri 1,0 T in 400 Hz
	NO 25-17	0,25 mm	maks. 17 W/kg
	NO 27-18	0,27 mm	maks. 18 W/kg
	NO 30-19	0,30 mm	maks. 19 W/kg

Trenutno smo v novem naložbenem ciklu, znotraj katerega načrtujemo nadgradnjo žarilno-razogljilnevalne linije za izdelavo najzahtevnejših elektropločevin z nizkimi vatnimi izgubami pri nizkih frekvencah. Z naložbo bomo dodatno utrdili strateško usmerjenost v razvoj zahtevnejših neorientiranih elektropločevin za električna in hibridna vozila.

Elektropločevina

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Saša Jošt, strokovna sodelavka za marketing, SIJ Acroni
Foto: arhiv SIJ Acronija;
Arek Socha, Pixabay in spletni viri
Vir: <https://www.delo.si/dp-mobilnost/porocanje-o-izpustih-med-normo-in-ozavescenostjo>

ABC ogljičnega odtisa in trajnosti

Če želimo ohraniti naš planet tudi za naše zanamce, moramo z naravnimi viri ravnati trajnostno in gospodarno. Kar pomeni, da gospodarno ravnamo z energijo in surovinami ter odgovorno ravnamo z okoljem, v katerem živimo in v katerem bodo živeli naši zanamci. V sodobnem svetu se vse bolj uveljavlja merjenje ogljičnega odtisa kot merilo vplivanja na podnebne spremembe. Pa si pogledjmo, kaj pomeni ogljični odtis in osnovne pojme, povezane z njim.

KAKO DALEČ NAJ SEŽE POGLED?

Ogljični odtis obsega zelo veliko faktorjev. Najprej se je treba odločiti, koliko naprej in nazaj v proizvodni verigi bomo poročali. Tu najdemo pristopa 'od zibke do vrat' (ang. cradle-to-gate) in 'od zibke do groba' (ang. cradle-to-grave). Skupina SIJ, tako kot drugi v jeklarski industriji, poroča po pristopu od 'zibke do vrat'. To pomeni, da v svoj ogljični odtis zajamemo surovine in vse, kar se dogaja do odpreme izdelka h kupcu. Ko tovarnjak odpelje z našega dvorišča, se naše sledenje ogljičnega odtisa preneha. Emisije 'downstream' naprej od nas, kot so prevoz do stranke, uporaba in razgradnja, niso upoštevane.

DILEMA: KAKO OVREDNOTITI OGLJIČNI ODTIS JEKLENEGA ODPADKA?

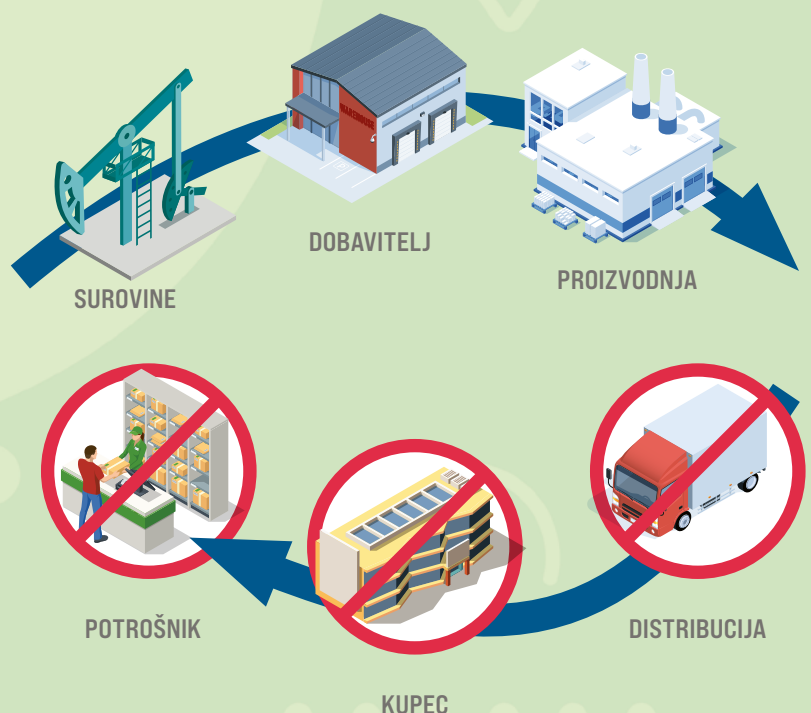
Jekleni odpadki niso naravni material, temveč je recikliran proizvod. Ogljični odtis jeklenega odpadka se upošteva že pri njegovi proizvodnji. Na ravni celotne jeklarske industrije je zato še odprto vprašanje, do katere mere se bo ogljični odtis tega vhodnega materiala upošteval, če se sploh bo.

KAJ VSE PA UPOŠTEVAMO?

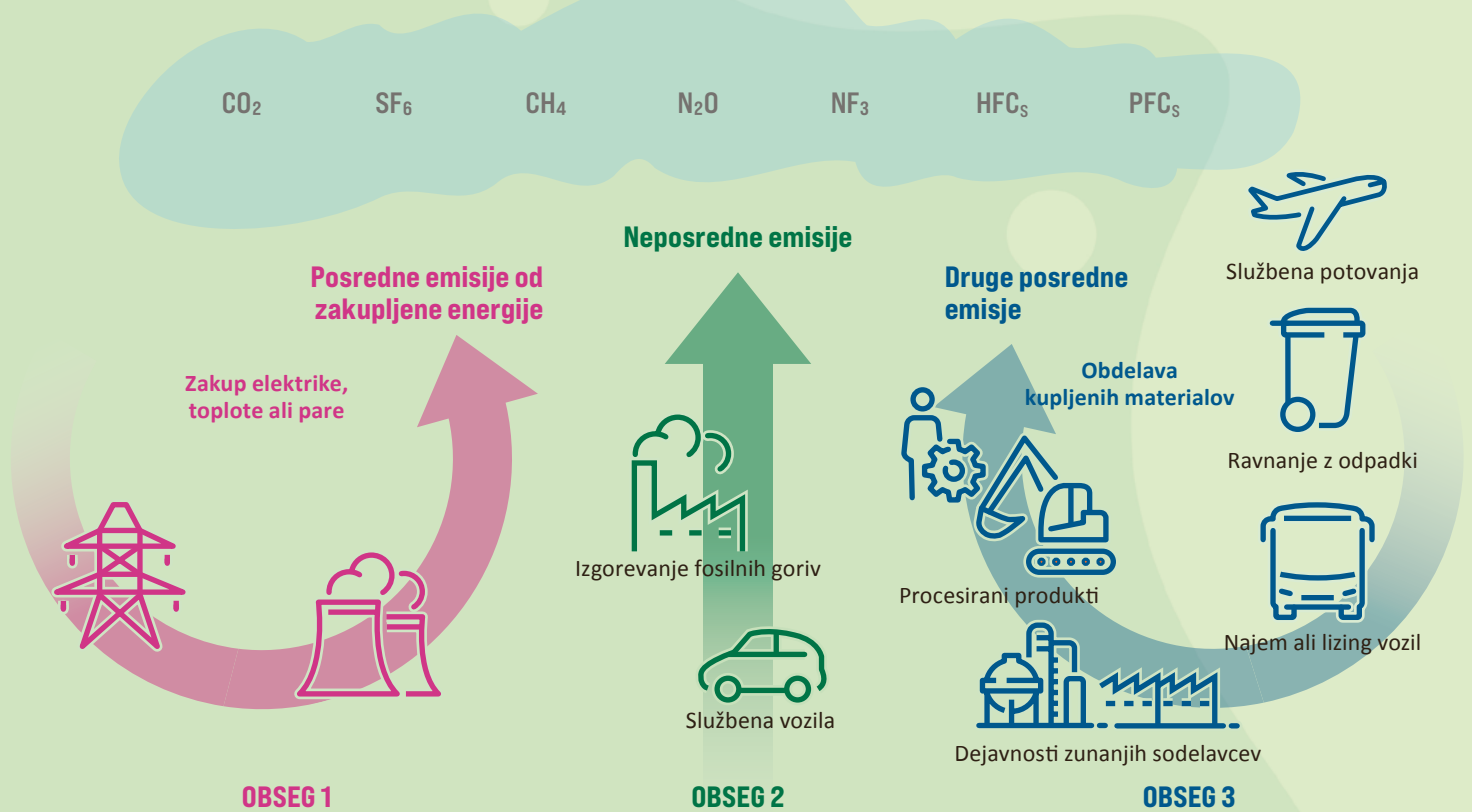
Razčistili smo, od kod do kam v proizvodni verigi upoštevamo naš vpliv. Zdaj pa je čas, da spoznamo še obsege (ang. scope). Ogljični odtis je namreč seštevek treh obsegov, ki upoštevajo različne vire emisij CO₂. Kaj torej zajemajo obsegi?

OGLJIČNI ODTIS

Izraz ogljični odtis (ang. carbon footprint) uporabljamo za ponazoritev količine izpustov ogljikovega dioksida (CO₂) in drugih toplogrednih plinov (TGP), za katero sta odgovorna posameznik ali podjetje oziroma organizacija. Ogljični odtis torej lahko izračunamo za dejavnost, dogodek in izdelke ter posameznike.

Pristop 'od zibke do vrat' označuje proizvodno verigo od surovin do odpreme.
(Vir: Supply Chain - CIO Wiki (cio-wiki.org))

OBSEG 1 zajema neposredne izpuste, ki nastajajo z izgorevanjem fosilnih goriv (premoga, plina, kurilnega olja, bencina ter nekaterih kemikalij). Za SIJ Acroni te meritve izvajajo preveritelji ETS. Naši rezultati so tu zelo nizki, saj kot surovino uporabljamo jekleni odpadki, ki ga talimo v elektroobložni peči. Pri tem ne uporabljamo fosilnih goriv, temveč električno energijo. Če govorimo samo o obsegu 1, ne uporabljamo izraza ogljični odtis, temveč lastne emisije CO₂.

OBSEG 2 zajema emisije, ki izhajajo iz uporabe elektrike iz različnih virov, pri čemer je največ še vedno proizvedejo z uporabo fosilnih goriv. Gre torej za emisije, ki ne nastanejo v podjetju, a mora to kot uporabnik prevzeti odgovornost za sproščanje CO₂. Električna iz obnovljivih virov, na primer sončne elektrarne, ima izpust nič, a če bi hoteli biti dosledni, bi morali upoštevati tudi izpuste, ki nastanejo pri izdelavi solarnih panelov. Ker v SIJ Acroniju jekleni odpadki talimo z elektroobložno pečjo, je naš obseg 2 višji, znižamo pa ga lahko z varčnejšo porabo električne energije in zakupom zelene električne energije.

OBSEG 3 zajema vse posredne emisije; vsi vhodni materiali so namreč s pridelavo, izdelavo, transportom itd. že povzročili emisije, preden so prišli v podjetje, prišteti pa je treba še vse emisije, ki bodo nastale pri uporabi njegovih produktov, pa tudi emisije zaradi službenih poti, prevoza zaposlenih na delo in še in še.

Obsega 2 in 3 sta izračunana po metodi, ki se uporablja pri poročanju Svetovnega jeklarskega združenja.

POZOR!

Tako emisije kot celoten ogljični odtis navajamo z enoto tona CO₂ na tono jekla (ali kg CO₂ na kg jekla). Poleg obsega je v jeklarski industriji treba biti pozoren tudi na sam proizvod. Ali računamo glede na težo surovega jekla (ang. crude steel) ali težo končnega proizvoda (ang. finished product)? Pri proizvodnji jekla je precej odpada zaradi obrezanih robov, škaje, brušenja itd. Teža končnega proizvoda je precej manjša od surovega jekla, zato je procentualno ogljični odtis končnega proizvoda seveda višji. Vendar pa so obdelave različnih kvalitet jekel zelo težko primerljive, zato svetovne organizacije za primerjavo proizvajalcev večkrat upoštevajo težo surovega jekla.

Obsegi 1, 2 in 3 zajemajo različna področja nastanka emisij.

(Vir: What is the difference between Scope 1, 2 and 3 emissions?, savemoneycutcarbon.com)

Za ponazoritev si pogledjmo primer izračuna emisij in ogljičnega odtisa SIJ Acronijeve elektropločevine. SIJ Acroni se lahko pohvali z zelo nizkim ogljičnim odtisom, saj smo na segmentu neorientirane elektro pločevine kar za 36 odstotkov boljši od konkurence.

t CO ₂ /t proizvoda	Obseg 1	Obseg 2	Obseg 3	Ogljični odtis
Elektropločevina	0,423	0,623	0,499	1,545

SIVA, MODRA, ZELENA, OBNOVLJIVA, ČISTA ... ENERGIJA

Množica različnih izrazov, ki opisujejo energijo, se na trenutke zazdi nepregledna. Omenili smo zelene vire energije. Pa poznamo tudi druge vire energije? Poglejmo si jih po vrsti.

Siva energija je proizvedena z uporabo fosilnih goriv (premog, nafta ter zemeljski plin).

Čista energija pa pri proizvodnji ne proizvaja toplogrednih plinov in je vezana s kakovostjo zraka.

Obnovljivi viri energije (OVE) vključujejo vse vire energije, ki jih zajemamo iz stalnih naravnih procesov, kot so sončno sevanje, veter, vodni tok v rekah, fotosinteza in zemeljski toplotni tokovi. OVE so viri, ki se obnavljajo in se v naravi ohranjajo.

Zelena energija je proizvedena z uporabo naravnih virov, kot sta sonce in veter, in pri proizvodnji ne ustvarja toplogrednih plinov. Vsa zelena energija je tudi obnovljiva.

Modra energija je eden manj znanih virov obnovljive alternativne energije. Modra energija je energija, ki je na voljo zaradi razlike v koncentraciji soli med morskno in rečno vodo.

POGLED NAPREJ: KAKŠNI SO ZELENI NAČRTI DRUŽBE SIJ ACRONI?

V družbah Skupine SIJ vseskozi vlagamo v naj-boljšo tehnologijo, ki zagotavlja najučinkovitejšo in okolju najprijaznejšo izrabo energije. Kot smo že predstavili, pa lahko s preklpom na zeleno energijo dodatno prispevamo k znižanju lastnega ogljičnega odtisa na obsegu 2. Družba SIJ Acroni v sklopu EU-projekta CREATORS (Creating Community Energy Systems) proučuje možnost postavitve večje lastne sončne elektrarne, vodikarne in hranilnika energije. Naše naložbe so usmerjene v bolj zelene tehnologije, ki so učinkovitejše in manj odvisne od fosilnih goriv. Poleg tega pa naši inovativni sodelavci uspešno iščejo rešitve, kako optimizirati proizvodni proces in znižati emisije tudi pri obsegu 1.

Ena izmed možnosti, s katero prispevamo k razogljičenju, je implementacija tako imenovane kisikove tehnologije za ogrevanje. Med prvimi tovrstnimi projekti, ki so bili izvedeni v Jeklarni, je bila vgradnja gorilnikov, ki pri zgorevanju zemeljskega plina namesto zraka uporabljajo čisti kisik, s čimer se specifične porabe zemeljskega plina razpolovijo. Tako imenovana kisikova tehnologija je bila uporabljena za dogrevanje ogrevalnega mesta livnih ponovc in konvertorja AOD. Podpisali smo tudi pogodbo za uvedbo tako imenovane kisikove tehnologije v peči za toplotno obdelavo plošč iz nerjavnega jekla v

obratu Predelava debele pločevine (PDP), uvedba se bo začela v začetku prihodnjega leta.

Pri prizadevanjih za znižanje ogljičnega odtisa v zadnjem letu velja izpostaviti inovacijo taljenja lastnega težkega povratka v konvertorju AOD namesto v elektroobločni peči (EOP) – na ta način se prihrani energija pri taljenju v elektroobločni peči in se optimizira poraba dušika, ki bi bil sicer potreben za hlajenje taline v konvertorju AOD. Z inovacijo smo uspešno zmanjšali izpuste CO₂, in sicer na letni ravni za 120 ton.

V prihodnje bodo naše glavne naložbe, ki dodatno zmanjšujejo toplogredne pline, naravnane v dve smeri. Prva je posodobitev peči z uporabo tako imenovane kisikove tehnologije z dodatno možnostjo uporabe vodika. Primer navedenega sta posodobitev peči za toplotno obdelavo pločevin iz nerjavnega jekla v obratu PDP in nova potisna peč za Vročo valjarno. Alternativen pristop je zamenjava klasičnega plinskega ogrevanja z električnim, kot ga načrtujemo na liniji CRNO v Hladni valjarni, s čimer utrjujemo usmeritev v proizvodnjo zahtevnejših tanjših neorientiranih elektro pločevin za električna in hibridna vozila. Druga prav tako pomembna smer pa je izraba odpadne toplote za ogrevanje procesov in stavb.

Zalaganje lastnega težkega povratka v konvertor AOD

TRAJNOSTNO NARAVNANI

Monika Žvikart,
specialistka za
korporativno
komuniciranje,
SIJ Metal Ravne
Foto: Foto Ivko, arhiv
SIJ Metala Ravne

»Takšno bi imeli tudi mi«

Govor je seveda o naši odpraševalni napravi, zaželeli pa so si jo člani Sekcije za okolje, ustanovljene v okviru Koroške gospodarske zbornice, ki so nas julija obiskali v SIJ Metalu Ravne. Predstavili smo jim naše inovativne in krožno naravnane prakse ravnanja z okoljem in jim pokazali naložbo v sistem zajemanja razpršenih emisij iz peči UHP.

Udeležencem srečanja Sekcije za okolje, katere člani prihajajo iz različnih koroških družb, smo uvodoma predstavili sklenjen krog in možnosti neomejene ponovne uporabe jekla ter naše delovanje po načelih trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva.

Ko govorimo o zelenem, o krožnem in o trajnosti, si v SIJ Metalu Ravne na prvem mestu želimo biti odgovorni do okolja. Že pri vseh naših naložbah in projektih je zato poleg vseh drugih karakteristik okoljski vidik eden od kriterijev, na podlagi katerih se odločamo za ali proti. Najboljša razpoložljiva tehnologija je predpostavka, ki ji vedno brezpogojno sledimo.

Jernej Močnik, glavni direktor SIJ Metala Ravne

Del naše energije je kot donacija namenjen tudi ogrevanju obeh bazenov športnega centra Ravne na Koroškem.

Inovativno napravo za izrabo odvečne toplote smo v okviru štiriletnega mednarodnega projekta Etekina razvili skupaj z Institutom Jožef Stefan – Centrom za energetska učinkovitost (IJS – CEU) in Univerzo Brunel iz Londona.

Z odvečno tehnološko toploto ogrevamo naše prostore, dva bazena in mesto

Sledila je predstavitev projektov, s katerimi v SIJ Metalu Ravne koristno uporabljamo odvečno oziroma tehnološko toploto. Odvečno toploto, ki nastaja pri hlajenju elektrooblačne peči, v kateri pri temperaturi več kot 1.600 °C v Jeklarni pretaljujemo jeklo, od leta 2016 preko distributerja namenjamo za daljinsko ogrevanje občine Ravne na Koroškem. Pokrivamo približno 40 odstotkov toplote, potrebne za oskrbo mesta Ravne na Koroškem, in jo z novimi projekti še povečujemo.

Lani je v okviru projekta Etekina zaživela tudi inovativna tehnologija toplotnih cevi, s katerimi dimne pline iz peči Allino s temperaturo 450 °C, ki so prej prehajali v ozračje, zdaj koristno uporabimo: večji del toplote vračamo v peč kot dodatno segret zgorevalni zrak, preostali del pa uporabljamo za ogrevanje prostorov SIJ Metala Ravne.

Naš odpraševalni sistem v presežnikih

Po živahni okoljski debati smo članom Sekcije za okolje predstavili celovit sistem zajemanja razpršenih emisij iz peči UHP v naši Jeklarni. Ob ogledu mu je bilo namenjenih kar nekaj pridevnikov v obliki presežnikov, tako v smislu že na prvi pogled opazne velikosti kot tudi tehnološke sodobnosti in zmogljivosti. Kar nekaj obiskovalcev si je zaželelo, da bi takšno – seveda pomanjšano – napravo imeli tudi pri njih.

Člani Sekcije za okolje so si ogledali sistem odpraševanja, ki smo ga z naložbo v vrednosti 2,7 milijona evrov zaključili konec lanskega leta.

VLGAMO

Marko Miklavc,
vodja razvojne
skupine, SIJ Ravne
Systems
Foto: arhiv
SIJ Ravne Systems

Več kot 6 milijonov evrov za noževa nova 'krila'

V okviru projekta naložb Noži 2.0 bomo v družbi SIJ Ravne Systems v prihodnjih dveh letih v strojni park Nožev in v opremo vložili več kot 6 milijonov evrov. Cilja projekta, ki smo ga začeli avgusta 2021, sta povečanje konkurenčnosti našega programa ter zagotavljanje boljših delovnih razmer za naše zaposlene.

Močni temelji, ki smo jih izgradili skozi leta kot podjetje Noži oziroma sedaj SIJ Ravne Systems, so pripomogli, da smo si na trgu izborili prostor kot eden najboljših nožarjev ne samo v Evropi, temveč tudi globalno. Proizvajamo nože in obrabne dele za širok nabor industrij. Vstopamo v vedno bolj tehnološko napredne in zahtevne segmente. Naši izdelki veljajo za vrhunske, kar je plod dolgoletnega lastnega razvoja tehnologij, praktičnih znanj in materialov ter sodelovanja z vrhunskimi proizvajalci industrijske opreme.

Za sledenje poslovni strategiji nam ne manjka zagnanosti ali znanja. Omejuje nas predvsem obstoječi strojni park. Pravi mojster potrebuje pravo orodje in zato bomo s projektom Noži 2.0 nadgradili strojni park ter tako lažje izkoristili ves svoj potencial in znanje, pridobljeno skozi zgodovino.

Projekt Noži 2.0 vključuje vsa področja naše obdelave: razrez, grobo rezkanje, CNC-rezkanje, grobo brušenje, končno brušenje ploščine in rezine ter toplotno obdelavo. Največje posamične naložbe do konca leta 2023 so:

- 6-metrski stroj za brušenje rezine,
- robotska celica za grobo rezkanje,
- dva nova 6-metrski brusilna stroja za brušenje ploščine,
- CNC-rezkalni center z nagibnim magnetom,
- nova kalilna linija,
- nova vakuumna peč in
- nova žaga.

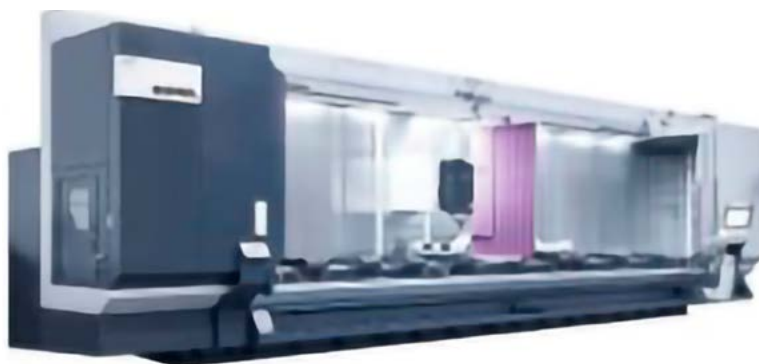

Med največjimi posamičnimi naložbami je tudi 6-metrski stroj za brušenje rezine Goeckel G80. Svoje mesto v proizvodnji Nožev je zasedel avgusta letos. V sklopu te naložbe bomo vzpostavili tudi delovno celico za brušenje rezine.

Manjše naložbe bodo namenjene podpori novim strojem ter izboljšanju delovnega okolja. Mednje sodijo obnova strehe, obnova in nadgradnja dvizne tehnike, obnova transportnih poti ter centralizacija orodnega skladišča.

Tim sodelavcev projekta Noži 2.0, ki vključuje sodelavke in sodelavce s področja proizvodnje, CAM, CAD, nabave, tehnologije, razvoja, integralne logistike, projektne pisarne, vzdrževanja, avtomatizacije, prodaje, pravne pisarne ter financ, že 'pobira' prve sadove svojega dela.

V Nožih se zavedamo, da so – poleg strojnega parka – temelj našega uspeha v prvi vrsti ljudje, ki s predanostjo, iznajdljivostjo, marljivostjo in znanjem, pridobljenim med bogato zgodovino ustvarjanja in proizvodnje vrhunskih izdelkov, tvorijo naše jedro in nožarsko dušo.

V družbi SIJ Ravne Systems projektni tim že od lanskega avgusta intenzivno pripravlja projektno dokumentacijo za 13 velikih projektov, ki bodo povečali zmogljivosti ter posodobili, avtomatizirali in nadomestili obstoječe iztrošene delovne centre v Nožih. Velik poudarek pa je tudi na ergonomiji dela.

Letos v Nože prihajata še robot za grobo rezkanje (spodaj) in veliki obdelovalni center CNC z nagibnim magnetom (zgoraj).

VLAGAMO

Avtor: Samo Gerksič,
svetovalec za
toplotno obdelavo,
SIJ Ravne Systems
Foto: Samo Gerksič,
Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne in
Kiki-Riki Films

Na valjih ga resno 'biksamo'

Približno en mesec, od sredine marca do sredine aprila letos, je potekala posodobitev bi-frekvenčnega indukcijskega kalilnega stroja BIKS830, s čimer smo poskrbeli za njegovo stabilnejše delovanje. Glavno tehnološko opremo je izdelalo nemško podjetje, eden vodilnih svetovnih proizvajalcev indukcijskih ogrevnih sistemov, strojno-montažna dela so bila izvedena v lastni režiji, elektro dela pa je opravilo več zunanjih izvajalcev.

Glavna težava starega BIKS-a so bili analogno krmiljeni pretvorniki. Postajali so vedno manj zanesljivi, s tem pa sta bila ogrožena poslovanje in rast programa Valji. BIKS je namreč 'odgovoren' za kar 70 odstotkov celotne realizacije, zamenjave zanj pa ni.

Novi BIKS nam sedaj omogoča širši razpon uporabe frekvenc, hkrati je tudi močnejši, kar pomeni, da je celoten sistem manj obremenjen. Zaradi novega hladilnega sistema nas točenje induktorjev ne skrbi več toliko kot prej, saj lahko valj kljub temu normalno kalimo do konca, induktor pa zamenjamo ob naslednji menjavi valja. Velika prednost novega sistema je tudi, da lahko kondenzatorje vklapljam in izklapljam med delovanjem stroja ter s tem spreminjamo frekvenco. Sistem je zdaj popolnoma avtomatiziran, kar pomeni, da vpišemo in skeniramo parametre, stroj pa avtomatsko kali.

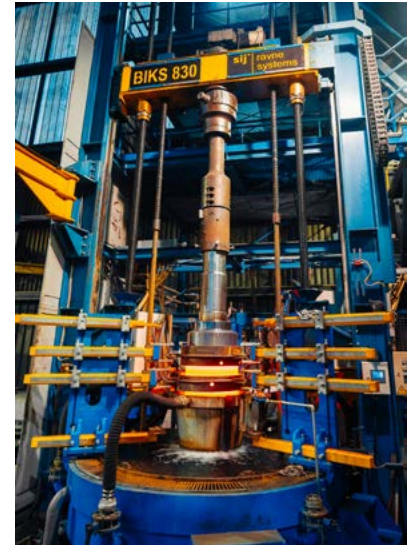
Že postavljamo nove rekorde!

Ker cel mesec zaradi modernizacije nismo mogli kaliti, se je nabralo veliko zaostanka, kar pa je po eni strani dobro, saj smo lahko preostanek aprila in maja optimalno uporabljali stroj in peči. Tako smo že maja postavili nov rekord pri številu kaljenih valjev, in sicer smo brez težav skalili 113 valjev (od tega 55 velikih).

Projekt posodobitve BIKS-a je od odločitve za prenovo ter skupaj z zagonom prenovljenega stroja trajal dve leti in pol. Z modernizacijo smo dobili sodoben stroj, in nam bo še dolgo služil. Upam si reči, da je trenutno ta stroj najboljši stroj za indukcijsko kaljenje valjev na svetu. Vsem, ki so sodelovali pri projektu, se lepo zahvaljujemo!

33110 je bila številka valja, ki se je zadnji kalil na starem BIKS-u. Že naslednje jutro so se začela dela na novem BIKS-u, in sicer najprej z demontažo obstoječe opreme.

BIKS830 z novim sistemom vpetja induktorjev

Od višine se zvrtil – takole je videti BIKS od zgoraj.

Glavnino kalibracij sodelavci Laboratorijev opravimo vsako leto z mobilnim laboratorijem na Brniku med junijem in septembrom, ko je obisk hangarjev najmanjši. Na sliki (z leve proti desni) Rok Burgar in Andrej Černe, odgovorna za orodje in opremo v Adria Tehnika, ter Peter Kogelnik, Uroš Golnar in Alojz Hrastnik iz mehanskega laboratorija SIJ Ravne Systems.

Alojz Hrastnik, vodja mehanskega laboratorija, Laboratoriji, SIJ Ravne Systems

Andrej Černe, vodja dejavnosti Orodje in oprema, Adria Tehnika
Foto: arhiv SIJ Ravne Systems

Laboratoriji skrbimo tudi za večjo varnost poletov

Adria Tehnika, eno izmed vodilnih podjetij v Evropi na področju vzdrževanja in servisiranja leta, z Laboratoriji SIJ Ravne Systems – SILABS sodeluje že 30 let, intenzivneje pa zadnjih pet, saj sta podjetji sklenili nadgraditi sodelovanje z ekskluzivno pogodbo za merila, ki so v okviru obsega akreditacijske listine SILABS-a.

Vzdrževanje letal je močno regulirana dejavnost, s tem pa tudi merila, ki se uporabljajo pri vzdrževanju letal. Laboratoriji smo z Adria Tehniko vzpostavili tvorno sodelovanje, kalibracije opravljamo na približno 300 merilih za dolžino, vrtilni moment, tlak, silo, nagib, težo, svetilnost, temperature in hrapavost površin ter na ultrazvočnih merilih.

Kalibracija na terenu je za Adria Tehniko zelo priročna, saj so merila vseskozi v uporabi na letalih, hkrati pa ni potrebe po pošiljanju na Ravne na Koroškem. S tem tudi ni nevarnosti, da bi se merila med prevozom poškodovala.

Adria Tehnika, članica skupine Avia Prime, se je osredotočila na izvedbo najzahtevnejših pregledov in popravil na dveh tipih letal; Airbus A320F in Mitsubishi (nekdanj Bombardier) CRJ Series. V letu 2021 so opravili preglede na več kot 80 letalih nacionalnih in najpopularnejših nizkocenovnih letalskih prevoznikov, kar jih uvršča med večje centre za vzdrževanje letal v Evropi.

Primeren prostor za kalibracijo smo si na terenu zagotovili kar v prostorih Adria Tehnike.

Naprava za preverjanje nosilnosti stojk, izdelana v družbi SIJ Ravne Systems. Peter jo uporablja kot potisno enoto za kalibracijo dinamometrov.

INOVIRAMO

Imaš
idejo?

Irena Kolenc Janovič, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni

Monika Žvikart, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Metal Ravne

Anja Potočnik, specialistka za medije in interno komuniciranje, SIJ
Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Kiki-Riki Films, Gregor Vidmar in fotoarhiv Skupine SIJ

Z inovacijami presegamo nacionalne meje, a ne tistih za domačim plotom

Slogan z Inovacijami presegamo meje je bil vodilo in rdeča nit letošnjega tekmovanja, že dvajsetega po vrsti, za najboljše slovenske inovacije, ki je na sklepnem dogodku 20. septembra na Brdu pri Kranju nagradilo najboljše inovacije na nacionalni ravni. Kako se je odrezala Skupina SIJ? Že v prejšnji številki smo povedali, da so naše tri največje družbe SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne in SIJ Ravne Systems pozele na regionalnem nivoju kar sedem priznanj. Tri zlata in štiri srebrna.

Na nacionalnem nivoju pa je SIJ Acronijeva inovacija SIDUR 400 – ko z manj dosežeš več! slavila s srebrom. Lahko smo zadovoljni z dosežki naših inovatorjev, pri katerih so njihova prizadevanja pravzaprav njihovo poslanstvo in delovna obveznost. Precej manj pa smo lahko zadovoljni z rezultati akcije Imam idejo!, ki spodbuja inovativnost v Skupini SIJ z istoimensko kampanjo, s katero vse leto zbiramo, vrednotimo in nagra-

Imam idejo! – rezultati Skupine SIJ v inovativnem prizadevanju v letu 2021

- 161 iskric
- 162 koristnih predlogov
- 18 tehničnih izboljšav

jujemo naj iskric, naj predloge in naj tehnične izboljšave. Iz leta v leto jih je manj, predvsem pa so daleč stran od smelega cilja 1 : 1, kar pomeni en inovativni prispevek na zaposlenega. V zadnjem letu pa je bilo skupno število oddanih idej, predlogov in tehničnih izboljšav samo 493. Zakaj je tako?

S tem izzivom se ukvarjamo že nekaj let. Sistem smo digitalizirali in proces prijave približali avtorjem, vendar opažamo, da zgolj organizacijski ukrepi ne dajejo pravih rezultatov. Podobno kot pri varnosti in zdravju pri delu, tudi pri sistemu stalnih izboljšav pogrešamo večji angažma vodij v smislu oblikovanja kulture zaupanja, neposrednosti, odprtosti in pozitivnega sprejemanja napak ter spodrsrljavev. Živimo v čudnih časih, ki bodo od nas zahtevali še več prilagodljivosti in iznajdljivosti. V podobnih situacijah smo se v preteklosti kot narod in zaposleni v jeklnah izvrstno izkazali, zato ne dvomim, da bomo z novimi idejami in izboljšavami uspešno prebrodili tudi to krizo.

Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije, SIJ

Ko se zaiskri, padajo koristni predlogi in tudi tehnične izboljšave ne izostanejo

Priložnost za stalne izboljšave v proizvodnih obratih in v skupnih službah je na vsakem koraku. Ni razloga, da ne bi vsak od nas dodal vsaj ene ideje, ki lahko prispeva k boljšemu poslovnemu ali proizvodnemu procesu, izboljšanju delovnega okolja, sodelovanja med oddelki in organizacije dela, boljši kakovosti izdelkov, večji izkoriščenosti strojev in naprav, varnejšemu delu ali pa k prihrankom pri materialu, času, surovinah in energiji. Prav vsaka ideja šteje in je lahko pomemben premik v skupno boljšo prihodnost.

Naj iskrica: Izdelava ročic vakuumske naprave, SIJ Acroni

Avtorja: Bahrudin Musić in Marjan Bizalj

IZZIV IN REŠITEV

Ideja je vzknila zaradi velikega števila poškodb originalnih ročic na vakuumskih prijemalnih. Brez ročice operaterji žerjava niso mogli vklopiti ali izklopiti posameznih vakuumskih krožnikov. »Ker samo ročica ventila ni bila dobavljiva in bi zaradi tega bilo treba nabaviti kompletni ventil, je Bahrudin predlagal, da ročico izdelamo sami. Ko mi je idejo predstavil, sva se odločila, da zanjo izrežemo surovce na napravi Water Jet. Za rezanje sem s programom ProgeCad izdelal ustrezen načrt DWG. Po izrezu je Bahrudin surovce še dodal v delavnico s krivljenjem in varjenjem ter končne izdelke obarval rdeče. Po montaži ročic na ventile so bila prijemala videti kot originalna. Medtem ko so bile originalne ročice izdelane iz ulitkov, torej so bile bolj krhke strukture, pa je življenjska doba nove ročice precej daljša. Ključna korist te izboljšave je, da so operaterji žerjava lahko še naprej brez težav opravljali svoje delo. Korist te izboljšave je tudi zmanjšanje stroškov vzdrževanja, saj ni potrebe po nabavi kompletnih ventilov, življenjska doba ročic, izdelanih v SIJ Acroniju, pa je precej daljša. Kolikor mi je znano, rešitev odlično deluje, dodatne izboljšave niso potrebne,« pravi Marjan Bizalj.

Takole je nastajala naj iskrica leta 2021: Marjan Bizalj, asistent vodje obrata, Vzdrževanje (levo), in Bahrudin Musić, strojni tehnik v delavnici za remonte, žerjave in montažo.

Bahrudin Musić ob ročici ventila vakuuma, ki jo znajo v SIJ Acroniju zdaj izdelati sami.

Poenotenje delovanja in hitrejšje odpravljanje napak vodita do učinkovitejšega delovanja brusilnih strojev.

Naj koristni predlog: Posodobitev stroja za brušenje palic, SIJ Metal Ravne

**Avtorji: Urban Mesner, Tomaž Lesjak,
Jure Štefl in Peter Boromisa**

IZZIV IN REŠITEV

V želji zmanjšati število različnih rezervnih delov in s tem posledično znižati stroške vzdrževanja so se v ekipi industrijske elektronike SIJ Metala Ravne lotili projekta poenotenja sistemov krmljenja pomožnih naprav brusilnih strojev, ki imajo z električnega vidika enake funkcije (pogon nalaganja/razlaganja, pogon transportne enote ...).

Najprej so to rešitev preizkusili na brusilnem stroju 4B v proizvodnji svetlih profilov v Valjarskem programu, na katerem so zamenjali dotrajano regulacijo na transportni in tudi na nalagalni enoti stroja. Predlagano rešitev so nato uspešno implementirali na več strojev. Poleg poenotenja prinaša inovacija dodaten prihranek zaradi manj zastojev v proizvodnji kot posledici hitrejšje odprave napak.

Podoben sistem rešitve je mogoče smiselno uporabno prenesti tudi na druge stroje s podobnimi funkcijami.

Imaš
idejo?

Gregor Berlisk nadzoruje delo rezalne naprave 2 v Adjustaži.

Naj tehnična izboljšava: Minimizacija napake pri rezanju slabov, SIJ Acroni

**Avtorji: dr. Boštjan Bradaškja, Boštjan Pirnar,
Sonja Gnamuš, Jani Novak, Gregor Berlisk,
Gregor Svetina, Miha Štefelin in Luka Novak**

IZZIV IN REŠITEV

Vtiski na ploščah, ki so med valjanjem nastali kot posledica neodstranjenih brad, nalitkov in neustreznih rezov na slabih, so se količinsko neobvladljivo povečali od maja 2019 dalje. Številni ukrepi za reševanje problema niso prinesli končno merljivega uspeha, brade so ostajale ena glavnih jeklarskih napak ('all grades') s konstantnim trendom naraščanja. Povprečno je zaradi te napake mesečno odpadalo z naročil med 180 in 300 ton plošč. Do konca leta 2019 je skupna teža odpadlih plošč zaradi napak s šifro 2601/901 preseгла 1.500 ton.

Februarja 2020 je bil vzpostavljen začasni tim za razrešitev problematike. Vodili so ga v Raziskavah in razvoju. Člani tima so se sestajali vsak teden do začetka aprila in pojasnili mehanizem nastanka vtiskov brad na končnih ploščah (rezanje slabov na rezalni 2 v obratu JEK). Z reorganizacijo rezanja in odpredelovanja slabov v Vroči valjarni je delež napak 2601/901 junija 2020 strmo padel na obvladljive količine, nižje, kot so bile izmerjene v stabilnem obdobju pred pojavom težav. Zaradi izboljšave je letni prihranek ocenjen na 258.011 evrov (kalkulacija materialnega dela).

Sonja Gnamuš, strokovna sodelavka za statistiko; dr. Boštjan Bradaškja, glavni razvojni inženir za nerjavna jekla; Gregor Berlisk, industrijski inženir, Adjustaža; Gregor Svetina, koordinator kontrole kakovosti programa, in Boštjan Pirnar, razvojni inženir za nerjavna jekla, vsi SIJ Acroni. Manjkajoči člani ekipe: Jani Novak, industrijski inženir, Vroča valjarna; Luka Novak, inženir strojništva, Jeklarna, in nekdanji sodelavec družbe SIJ Acroni Miha Štefelin.

“**Ponovljiva kakovost končnih proizvodov je bistvena za optimalen in cenovno učinkovit proizvodni proces. Kakovostni nadzor nad procesom nam omogoča merjenje nivoja skladnosti izdelkov s specifikacijami v naročilih. Ob generiranju izdelkov z napakami so potrebni hitri tehnološki popravki. Razlogi in vzroki odstopanj so različni, večinoma so tehnološko-operativne narave. Kadar pa mehanizem nastanka napake ostane nepojasnen, je treba oblikovati začasni strokovni tim, ki neobvladljivi proces ponovno zapelje v ustaljene tirnice. Rešitve na koncu so vedno plod internega znanja, izkušenosti ekipe in inovativnega pristopa.**”

Dr. Boštjan Bradaškja, glavni razvojni inženir za nerjavna jekla, SIJ Acroni

Razvoj obraboodpornega jekla SIDUR 400 z zmanjšano vsebnostjo legirnih elementov

DR. ANDREJ SKUMAVC,
razvojni inženir za varilne tehnologije
specialnih jekel, SIJ Acroni (nosilec projekta)

Kako bi čim preprosteje predstavili vašo inovacijo?

Jeklo, ki je rezultat te inovacije, odlikuje visoka odpornost proti različnim mehanizmom obrabe. Obenem pa dosega tudi visoko žilavost, kar omogoča izdelavo naprav in strojev, ki se uporabljajo v najzahtevnejših panogah – v gradbeništvu, rudarstvu in kmetijstvu.

Kako je inovacija nastala?

Novorazvito jeklo nam podaja odgovor na dve vprašanji. Ali lahko izdelamo obraboodporno jeklo s trdoto 400 HB (HB pomeni trdota po Brinellu), ki bo prijaznejše za varjenje in upogibanje? Vzporedno pa smo reševali tudi vprašanje o zmanjšanju lastne cene jekla predvsem zaradi manjše porabe legur.

Koliko sodelavcev z različnih področij je sodelovalo pri nastanku inovacije?

Inovacijsko ekipo je sestavljal širši krog strokovnjakov s področij materialov, metalurgije in strojništva. Vsi našeti aktivno sodelujemo v razvojnotehnoloških timih in tako neposredno vplivamo na proces izdelave in predelave jekla.

Katere so ključne prednosti, ki jih prinaša vašna inovacija?

Inovacija prinaša prednosti tako družbi SIJ Acroni kot tudi končnim uporabnikom. Razvili smo jeklo s homogenimi mehanskimi lastnostmi po celotni debelini plošče, kar zagotavlja linearno in časovno napovedljivo stopnjo obrabe jekla SIDUR 400. Zaradi manjše porabe legur pa je tudi cena našega jekla nižja.

Naši srebrni inovatorji na nacionalnem nivoju z vodstvom družb SIJ in SIJ Acroni (z leve proti desni): Stanislav Jakelj, vodja raziskav in razvoja, SIJ Acroni; Jan Foder, razvojni inženir za proces valjanja, SIJ Acroni; dr. Andrej Skumavc, razvojni inženir za varilne tehnologije specialnih jekel, SIJ Acroni; Nataša Karo, specialistka za sistem stalnih izboljšav, SIJ Acroni; Metka Šuštaršič, vodja standardizacije, SIJ Acroni; Tibor Šimonka, glavni podpredsednik, SIJ; mag. Erika Bricelj, glavna metalurginja, SIJ Acroni; mag. Branko Žerdoner, glavni direktor, SIJ Acroni, in Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije, SIJ.

Valjanje debele pločevine iz jekla SIDUR 400

Kaj je po vašem mnenju ključno za uspešno inovacijsko dejavnost?

Uspeh ne izostane, če delo in naloge opravljaš z veseljem v okolju, ki inovacijsko dejavnost spodbuja in podpira.

Seveda pa razvoj novih izdelkov in tehnologij zahteva določena finančna sredstva. Inovacija, ki je rezultat dela razvojne skupine v družbi, namreč zares postane inovacija šele takrat, ko se rezultati lahko merijo v znatnih finančnih učinkih.

Kaj vam pomeni uvrstitev inovacije med najboljše?

Na dogodkih, kot sta predstavitev inovacij na regijski in državni ravni, se družbe predstavljamo z izdelki in storitvami, ki jih med seboj težko neposredno primerjamo. Da je ocenjevalna ekipa prepoznala nekaj več prav v naši inovaciji, je za nas velika potrditev, da delamo dobro, in zame to pomeni veliko motivacijo.

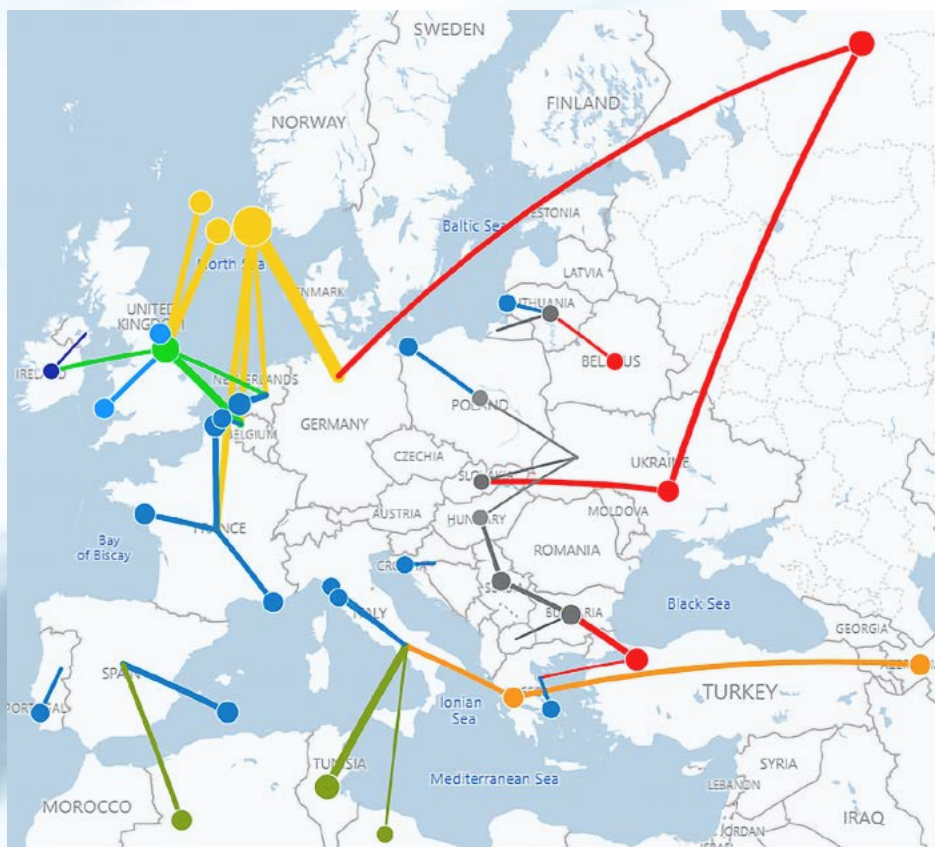

MARKETINŠKI MOTOR

Branimir Jablanović,
tržni analitik, Sektor
za marketing in
razvoj poslovanja, SIJ

Inflacija in negotovost otežujeta točne tržne napovedi povpraševanja po jeklu

Vir: <https://tradingeconomics.com/commodity/steel>

Globalna negotovost

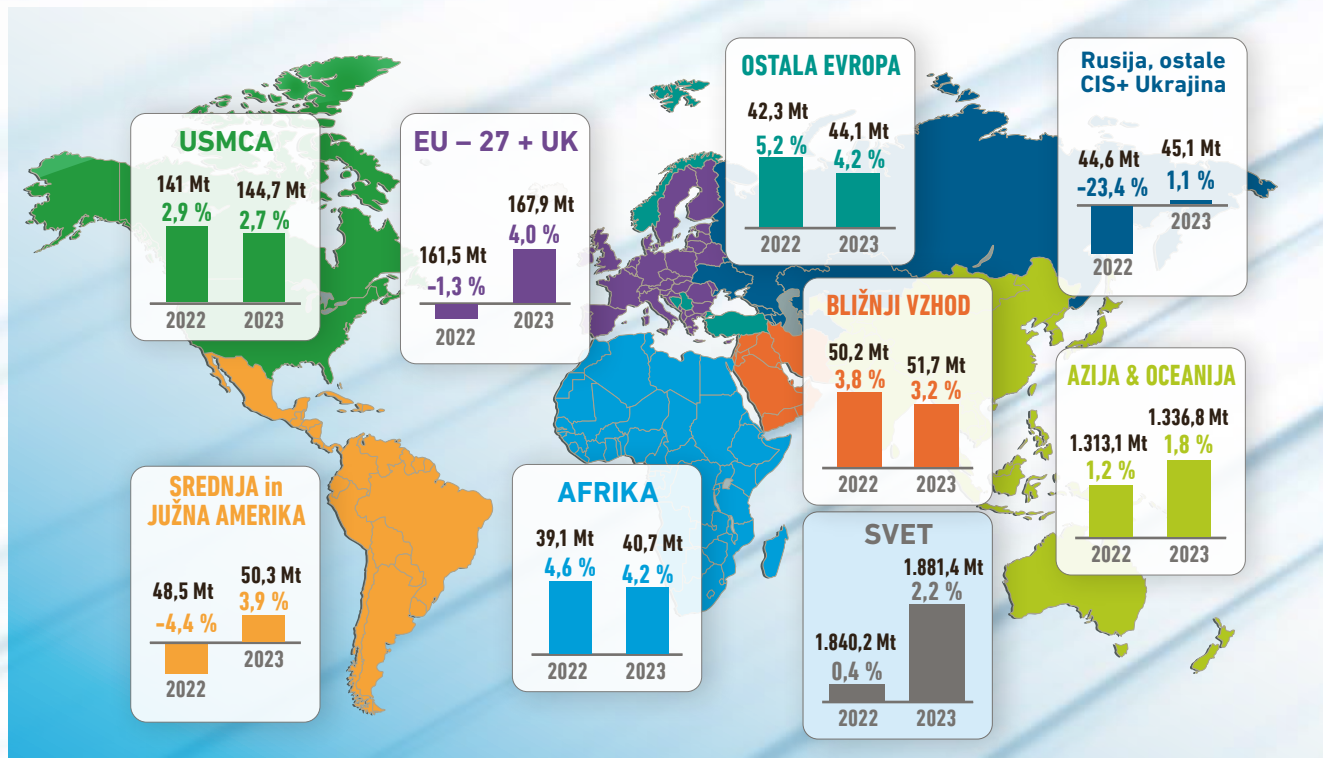
Nekateri si inflacijo razlagajo izključno kot posledico prevelike vneme centralne banke pri 'tiskanju denarja'. Drugi jo pojasnjujejo izključno kot posledico pregrevanja gospodarstva. Po COVID-19 okrevanju se je ob visoki zaposlenosti pojavila potreba po višjih plačah, da so lahko podjetja sploh dobila nove zaposlene, te višje stroške pa potem vgradijo v višje cene svojih proizvodov. Pomembna pa je še razlaga, po kateri se inflacija pojavi zaradi ponudbenega šoka, ko primanjkuje določenih inputov, energentov in

● Plinski tok

delovne sile, ali zaradi prekinjenih dobavnih verig. Odgovor Evropske centralne banke je bil povečanje EURIBORA, ki je sledil povečanju obrestne mere Ameriške centralne banke.

S to intervencijo si banke prizadevajo zajezi naglo inflacijo. Dražja posojila tako za podjetja kot za posameznike bodo ohladila pregreto gospodarstvo, posledično se bo zmanjšala tudi končna potrošnja, to bo pa v nadaljevanju vplivalo tudi na jeklarski trg. Zmanjšana končna potrošnja (avtomobili, gospodinjski aparati, gradbeništvo) je vplivala na manjše povpraševa-

Globalna napoved povpraševanja po jeklu

nje po jeklu. Za leto 2022 se za EU pričakuje še vedno rast porabe jekla, ta pa se bo po trenutnih napovedih okrepila v letu 2023.

Trenutno stanje na surovinskih trgih se po začetnem šoku, zaradi situacije v Ukrajini, počasi umirja (nafta, jeklo, les). Cena plina pa je še vedno na zgodovinsko visoki ravni. Zaradi omejitve dobave ruskega plina se iščejo novi viri in poskušajo bolj izkoristiti obstoječi. Na sliki združenja ENTOSOG je predstavljena trenutna dobavna mreža zemeljskega plina EU. Vprašljive so obstoječe zmogljivosti in želja dobaviteljev, da bi jih povečali, prenovili ali izboljšali. Stalna negotovost in povečevanje tveganja naložb v energetski sektor ne pripomoreta k razvoju novih virov, kar pa je že nekaj let stalna praksa. Manj je skupnih naložb sosednih držav in vse bolj se povečuje samostojno delovanje na trgu energentov.

Jeklarski trendi

Kljub občasnim izbruhom COVID okužb in omejitvam dobavne verige v proizvodnem sektorju je povpraševanje po jeklu leta 2021 močno okrevalo, zlasti v EU in ZDA. Vendar pa so obeti za leto 2022 oslABLJENI zaradi inflacijskih pritiskov, ki jih dodatno krepijo dogodki v Ukrajini. Vpliv bo še posebno izrazit v EU zaradi njene velike odvisnosti od ruskih energentov in priliva beguncev. Po napovedih se bo povpraševanje po jeklu v razvitem svetu v letih 2022 in 2023 povečalo za 1,1 odstotka oziroma 2,4 odstotka, potem ko si je leta 2021 opomoglo za 16,5 odstotka.

Globalna gradbena dejavnost je še naprej okrevala po COVID izolacijah in zabeležila 3,4-odstotno rast kljub zmanjšanju na Kitajskem leta 2021. Okrevanje je spodbudil infrastrukturni zagon kot del obnovitvenih programov v številnih državah. Ti in naložbe, povezane z energetskim prehodom, pa bodo verjetno poganjali rast gradbenega sektorja v prihodnjih letih. Vendar se gradbeni sektor sooča z nekaterimi težavami zaradi naraščajočih stroškov in obrestnih mer.

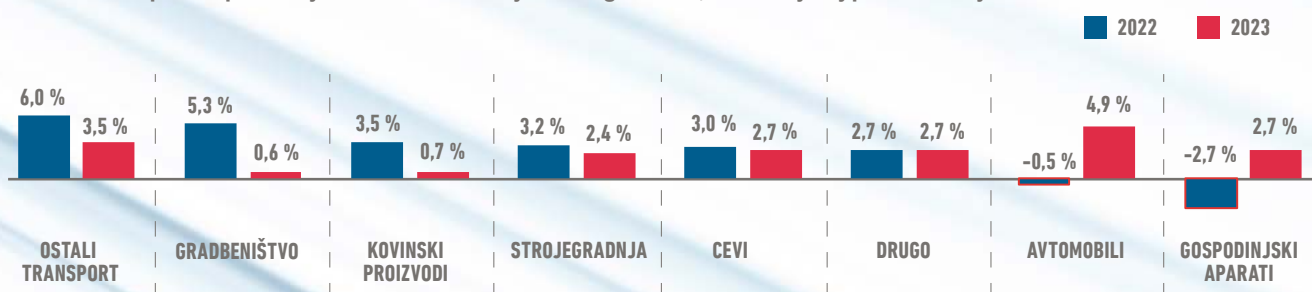
Okrevanje svetovne avtomobilске industrije leta 2021 je bilo zaskrbljujoče, saj so ozka grla v dobavni verigi zaustavila njegov zagon v drugi polovici leta. Situacija v Ukrajini bo verjetno odložila normalizacijo v dobavni verigi, zlasti v Evropi. Kljub upadu svetovne avtomobilске proizvodnje je segment električnih vozil med pandemijo eksponentno rasel. Svetovna prodaja električnih vozil je leta 2021 dosegla 6,6 milijona enot, kar je skoraj podvojitve glede na leto 2020. Delež električnih vozil v skupni prodaji avtomobilov se je povečal z 2,49 odstotka leta 2019 na 8,57 odstotka leta 2021.

Avtomobilska industrija

Negotovost glede implementacije električnih vozil in zamude pri lansiranju novih modelov (hibridnih ali popolnoma električnih) vplivajo na odločitev za popolno prepoved bencinskih avtomobilov do leta 2035. Pomembno je tudi dejstvo, da trenutno primanjkuje zmogljivih polnilnih postaj, kar se izkazuje kot eden slabih dejavnikov za pospeševanje povpraševanja potrošnikov. To je tudi razlog

Vir: <https://worldsteel.org/media-centre/press-releases/2022/worldsteel-short-range-outlook-april-2022/>

Medletna napoved porabe jekla EU v industrijskih segmentih, ki so najbolj povezani z jeklarstvom (2022-2023)

Vir: https://www.eurofer.eu/assets/publications/economic-market-outlook/economic-and-steel-market-outlook-2022-2023-first-quarter-2/EUROFER_ECONOMIC_REPORT_Q2_2022-23_final.pdf

za odložene investicijske odločitve proizvajalcev avtomobilov. Popolno okrevanje svetovne trgovine in zunanega povpraševanja na velikih trgih, kot so ZDA, Kitajska in Turčija, bo ostalo ključni dejavnik za izvoznike avtomobilov iz EU. Velika verjetnost je, da se to ne bo uresničilo kmalu, vse dokler se bo nadaljevala trenutna negotovost, povezana s situacijo v Ukrajini, in bodo prekinjene dobavne verige ter bodo vztrajale visoke cene energentov, ki prizadenejo tako proizvajalce kot kupce. Kljub političnim zavezam na ravni EU za popolno uvedbo električnih vozil do leta 2035 je splošno povpraševanje po avtomobilih odvisno od krhklega zaupanja potrošnikov v letih 2022 in 2023.

Posledično se pričakuje, da bo leto 2022 še eno zahtevno leto za sektor, saj je na vidiku tretja recesija (-0,5 odstotka) v štirih letih. Pričakuje se, da se bo rast ponovno okrepila leta 2023 (+4,9 odstotka), a pod pogojem, da se bodo težave v dobavni verigi in globalna negotovost bistveno zmanjšale.

Gradbeništvo

Zaupanje v gradbeništvo se je začelo občutno izboljševati od padcev sredi leta 2020, ko se je zgodil ponoven izbruh pandemije COVID-19. Težave v dobavnih verigah ter splošno poslabšanje gospodarskih in industrijskih obetov so začeli vplivati na sektor šele od februarja 2022, od takrat je zaupanje upadlo. Kljub temu naj bi splošna gradbena dejavnost še naprej rasla, čeprav po precej nizkih stopnjah, predvsem po zaslugi državnih stanovanjskih podpornih shem (ki bodo koristile gospodinjstvom in bodo nadomestile njihovo izgubo kupne moči zaradi naraščajoče inflacije). Nizke gradnje naj bi zagotovile najmočnejši prispevek k uspešnosti gradbenega sektorja. Ta segment je tudi del vseevropske podporne javne politike NextGenerationEU itd.

Nestanovanjska gradnja je v letu 2020 in tudi deloma v letu 2021 največ izgubila v pandemiji z ogromnim povečevanjem števila prostih delovnih mest. Trend, ki se lahko nadaljuje, je delo na daljavo, saj je ostalo precej pogosto v scenariju po pandemiji. Umirjeni poslovni obeti ostajajo neugodni za naložbe v nestanovanjske projekte v bližnji prihodnosti.

Strojgradnja

Po hudih posledicah pandemije si je proizvodnja v letu 2021 hitro opomogla zaradi razmeroma močne odvisnosti sektorja strojništva EU od izvoznih trgov, naložbenega okolja in globalne krepitve trgovine. Upočasnitev industrijske aktivnosti in drugih kazalnikov kaže hiter obrat v ciklu od avgusta 2021.

Od takrat naprej skupni učinek pandemije in težav, ki vplivajo na svetovno dobavno verigo, slabi povpraševanje na ključnih domačih trgih EU. Obeti se hitro spreminjajo na slabše in postajajo očitno negativni zaradi vztrajnih težav v globalni dobavni verigi in skupnih posledic situacije v Ukrajini, ki naj bi negativno vplivala na proizvodnjo sektorja, začeni z drugim četrtletjem tega leta.

Gospodinjski aparati

Proizvodnja gospodinjskih aparatov naj bi padla leta 2022 (-2,7 odstotka) in se okrepila (+2,7 odstotka) leta 2023. Pričakuje se, da bo rast negativna v prvi polovici leta 2022 zaradi motenj, povezanih s situacijo v Ukrajini in v svetovnih dobavnih verigah. Po drugi strani pa bodo nekateri podporni dejavniki pozitivno prispevali k rasti. Delo od doma bo v prihodnjih dveh letih ostalo razširjeno v EU, čeprav v manjšem obsegu kot med pandemijo. Dolgoročno je pričakovati razvoj, povezan s tako imenovanim 'internetom stvari' (tj. pametnimi aplikacijami, ki omogočajo povezovanje gospodinjskih aparatov, naprav itd., zato bi prav tako morale koristiti sektorju, vendar njihov vpliv ne bo viden pred letom 2023).

Cevi

V letu 2020 so na proizvodnjo v industriji jeklenih cevi v EU močno vplivali industrijski zastoji zaradi izbruha pandemije. Podobno kot za druge sektorje, ki uporabljajo jeklo, je bil upad opažen v prvih treh četrtletjih 2021, potem je v četrtem četrtletju sledila umiritev zaradi resnih težav v svetovni dobavni verigi. Motnje, povezane s situacijo v Ukrajini, so dodatno odložile tekoče projekte in vplivale na razpoložljivost materialov. Dolgoročno ni pričakovati izrazitega povečevanja povpraševanja po velikih varjenih ceveh iz sektorja nafte in plina kljub nedavnim precejšnjim dvigom cen energije. Zdi se, da te zaradi posledic situacije v Ukrajini in s tem povezanih motenj v oskrbi z nafto in plinom bolj temeljijo na ponudbi kot na povpraševanju.

Kljub nedavnemu okrevanju svetovnega povpraševanja po nafti ni pričakovati, da bo to kmalu spodbudilo zagon ali izvedbo novih plinovodov. Po drugi strani naj bi povpraševanje v gradbenem sektorju nekoliko močnejše okrevalo, medtem ko bo povpraševanje po ceveh v avtomobilskem in inženirskem sektorju po napovedih ostalo razmeroma šibkejše. Uvozni pritisk na trge jeklenih cevi v EU bo ostal visok, zlasti s strani surovin.

SKRBEN
DELODAJALEC
IN ZANESLJIV
PARTNER

www.sij.si

acroni • metal ravne • ravne systems
suz • niro wenden • griffon & romano
americas • odpad pivka • dankor
metal eko sistem • top metal • zip center

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

MARKETINŠKI MOTOR

Mag. Brigita Rataj,
vodja marketinga,
SIJ Metal Ravne

Anže Markun,
specialist za
marketing,
SIJ Acroni

Tanja Stopernik,
podpora prodaji
in marketingu,
SIJ Ravne Systems
Foto: arhiv
Skupine SIJ
Vir: arhiv Skupine SIJ

Sejmi – izpolnitev hrepenenja po osebnih srečanjih

Leto 2022 poteka v znamenju sejmov. Sejmi, ki se sicer odvijajo periodično na dve ali tri leta, so bili zaradi epidemije prestavljeni na letos. Treba pa je poudariti, da letošnja sejemska sezona ni tako uspešna kot v letih pred epidemijo. Vzrokov za to je več, eden je denimo daljše pridobivanje viz za potnike zunaj Evropske unije, s tem pa je okrnjena udeležba z drugih kontinentov. V Skupini SIJ smo zavzeto predstavljali naše proizvode in njihove prednosti. Prepričani smo, da se nam bo to obrestovalo.

Družbi SIJ Metal Ravne in SIJ SUZ sta se junija uspešno predstavili na mednarodnem sejmu Wire v Düsseldorfu.

WIRE 2022: v ospredju izzivi prihodnosti in zelena industrija

Družbi SIJ Metal Ravne in SIJ SUZ sta se junija uspešno predstavili na sejmu Wire 2022, ki poteka vsaki dve leti in je eden najbolj obiskanih sejmov. Sejem z dolgoletno tradicijo je prostor, kjer svetovni proizvajalci predstavijo svoje inovacije na področju strojev, pametnejše proizvodnje in izdelkov. Letos je bil poudarek na izzivih prihodnosti in zeleni industriji. Bili smo navdušeni nad obiskanostjo in polno zasedeni s sestanki z obstoječimi in novimi potencialnimi kupci. Družbo SIJ SUZ je na sejmu predstavljala glavni tehnolog Vladimir Vujić, družbo SIJ Metal Ravne pa sodelavci iz prodaje: vse dni sta bili na sejmu prisotni prodajna menedžerka Tina Tominc in komercialistka v prodaji Adriana Gros Vonta, posamezne dneve pa so se jima pridružili direktor prodaje Milan Gradišnik ter prodajni menedžerji Aleš Tomše, Miran Čevnik in Olga Močilnik.

- Lokacija: Düsseldorf, Nemčija
- Datum: od 20. do 24. 6. 2022
- Število razstavljalcev: 1.800+
- Število obiskovalcev: 43.000

Nasmejani obrazi ob ponovnem srečanju na sejmu Tube

TUBE 2022: sklepanje vezi z glavnimi cevarji

Na sejmu Tube je družba SIJ Acroni letos ponovno nastopala samostojno. V preteklih letih je namreč skupaj z družbo SIJ Metal Ravne pod okriljem Skupine SIJ nastopala na sejmu Wire, ki poteka istočasno, to pa se ni izkazalo za najboljšo rešitev. Ločeno nastopanje na sejmih Wire in Tube je smiselno, saj gre za popolnoma različne produkte, ki privabljajo različne tipe gostov. Tube je sejem, na katerem nastopajo skorajda vsi proizvajalci cevi, kar nam omogoča sklepanje vezi in organiziranje sestankov z glavnimi akterji na tem področju.

Gospodarsko zahtevni časi in geopolitične krize na eni strani ter hrepenenje po osebnih srečanjih in strokovnih pogovorih na drugi strani so zaznamovali vodilna svetovna sejma za področje žične, kableske in cevne industrije Wire & Tube. Več kot 1.800 razstavljalcev iz več kot 50 držav je prišlo v Düsseldorf od 20. do 24. junija 2022, da bi na 93.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora predstavili vrhunce tehnologije iz svojih panog.

- Lokacija: Düsseldorf, Nemčija
- Datum: od 20. do 24. 6. 2022
- Število razstavljalcev: 1.822
- Število obiskovalcev: 40.000

FIA 2022: prvič smo se 'v živo' predstavili letalski industriji

SIJ Metal Ravne so na sejmu FIA predstavljali vodja marketinga in vodja projekta za razvoj trga letalske industrije mag. Brigita Rataj (druga z leve), člana projektne prodajni menedžer Miran Čevnik (prvi z leve) in raziskovalec Matej Poročnik (skrajno desno) ter komercialistka v prodaji Adriana Gros Vonta (tretja z leve).

Obisk sejma FIA v Angliji, na katerem se je SIJ Metal Ravne svetovni letalski industriji prvič predstavil 'v živo', nam je odprl nove potenciale za rast. Letalska industrija je trenutno namreč v fazi rasti, ko so njene potrebe tako velike, da dobaviteljem dejansko ne uspe slediti potrebam proizvajalcev. Kriza je premešala karte na trgu, kar nam kot novemu ponudniku omogoča odlično izhodišče za nadaljnji razvoj trga. To se je pokazalo tudi na sejmu, na katerem smo po opravljenih sestankih prejeli veliko povpraševanj, predvsem novih potencialnih kupcev. Obisk sejma je bil pomemben tudi z vidika nadaljnega razvoja trga v ZDA, saj smo opravili več pogovorov z ameriški obstoječimi in novimi potencialnimi kupci za letalsko industrijo.

- Lokacija: Anglija, kraj Farnborough, ki je zgodovinsko povezan z letalstvom
- Datum: od 18. do 22. julija 2022
- Število razstavljalcev: 1.500+
- Število obiskovalcev: 80.000+

ACHEMA: letos ponovno na sporedu

Uspešna predstavitev jekel SINOXX je najpomembnejša stvar na sejmu Achema.

Avgust je prinesel dolgo pričakovano Achemo, sejem za kemično procesno industrijo. Na sejmu je bilo veliko govora o učinkih energetske krize na kemično industrijo v Nemčiji, saj je ta zelo odvisna od cene plina in nafte, ki je glavni gradnik večine končnih produktov kemične industrije. Sejma se je udeležilo več kot 2.200 razstavljalcev iz 50 držav. Med razstavljalci so bili najštevilčnejši predstavniki skupine 'Črpalke, kompresorji, ventili in fittingi', sledili sta skupini 'Farmacevtske, pakirne in skladiščne tehnike' ter 'Instrumentacijske, krmilne in avtomatizacijske tehnike'. Novost v razstavnici pa je bil 'Digital Hub' kot osrednje stičišče digitalnih strokovnjakov in akterjev na področju digitalizacije.

- Lokacija: Frankfurt, Nemčija
- Datum: od 22. do 26. 8. 2022
- Število razstavljalcev: 2.200
- Število obiskovalcev: 150.000

Obiskovalci na razstavnem prostoru družbe SIJ Ravne Systems

ALUMINIUM CHINA: predstavitev kovanih izdelkov in nožev za kovine

Pestremu naboru letos realiziranih sejmov in dogodkov se je poleti pridružil tudi sejem Aluminium China na Kitajskem. Odvijal se je na novi lokaciji v kraju Foshan, v bližini Hongkonga, kjer je sedež pomembnih akterjev v industriji aluminija. Prestavitvi sejma so botrovali številni covid ukrepi, ki so na Kitajskem še toliko bolj v ospredju. Prihodnje leto pa se sejem vrača v Šanghaj, v glavni razstavišni center.

Naš razstavnici prostor je bil v hali, v kateri so se predstavile vodilne blagovne znamke svetovnih proizvajalcev aluminija in proizvajalcev opreme za aluminijevo industrijo. Žal se naša prodajna ekipa sejma zaradi ukrepov ni mogla udeležiti. Pomembno vlogo je imel naš agent Zhao Jun: svoje delo je opravil več kot odlično in uspešno predstavil ponudbo kovanih izdelkov za aluminijevo industrijo in ponudbo nožev za kovine.

- Lokacija: Foshan, Kitajska
- Datum: od 10. do 12. 8. 2022
- Število razstavljalcev: 200+
- Število obiskovalcev: 200.000

SKRBIMO ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

S skupnimi močmi za varnejše delo

Konec julija je potekalo drugo četrletno srečanje delovne skupine za področje varnosti in zdravja pri delu (VZD). Ekipa je po poldrugem letu sodelovanja že dobro uigrana, dobre prakse se prenašajo iz družbe v družbo, za težave skupaj iščemo rešitve, porajajo se nove ideje in jih skupaj tudi uresničujemo. Skupni cilji so skrb za varnost ljudi, zmanjšanje števila nezgod in dvig zavedanja vseh udeležencev o pomenu varnega dela. Cilje si prizadevamo doseči s številnimi aktivnostmi.

Za vodje in delovodje bomo pripravili dodatna usposabljanja za učinkovito vodenje in nadzor na področju VZD. Ponovno bomo izvedli usposabljanja za mentorje in jih dodatno seznanili z njihovimi nalogami pri uvajanju novih sodelavcev. Posodobili in dopolnili bomo tudi pravilnik o mentorstvu, v katerem bo dodatno težo dobila pomembnost varnosti in varnega dela, še posebno v prvih mesecih uvajalnega dela, ko se zgodi tudi največ nezgod pri delu. V zvezi s področjem VZD bomo prevetrili še druge pravilnike glede usposabljanja, nagrajevanja, nadzora ipd.

Novim zaposlenim bomo namenili še dodatni skrb in pozornost. Da bodo med sodelavci opaznejši, jim bomo čelade in telovnike opremili z dobro vidnimi odsevnimi nalepkami z napisom *Novi sodelavec*. Usposabljanje in dodelitev mentorja pa sta že zdaj med obveznimi nalogami pri uvajanju novega sodelavca, zato bomo pri teh aktivnostih še doslednejši.

Kljub vsem naštetim ukrepom pa se moramo predvsem zavedati, da je za varno delo in urejeno delovno okolje odgovoren najprej vsak sam.

Vloga mentorja je zelo pomembna – pravi prikaz varnega dela in ustrezna seznanitev z navodili pomenita, da bo tudi novi sodelavec upošteval navodila za varno delo. Mentor mora biti zgled, ki ga drugi posnemajo.

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje, SIJ

Dr. Adis Medić,
vodja službe VZD,
SIJ Acroni

Miran Praznik,
inženir VZD,
SIJ Metal Ravne

Jernej Forstner,
inženir VZD,
SIJ Ravne Systems
Foto: fotoarhiv družb

Pri varnosti in zdravju pri delu nikoli ne smemo biti zadovoljni z doseženimi rezultati, ker imamo opravka z življenji in zdravjem naših sodelavcev. Lahko pa smo zadovoljni in moramo pohvaliti prizadevanje sodelavcev, ki v procesu zagotavljanja in skrbi za varno in zdravo delo sodelujejo. Ponosen sem na strokovne in predane varnostne inženirje, zunanje strokovne sodelavce ter sodelavke iz službe komuniciranja, ker je užitek delati z njimi. V primerjavi s preteklim letom na področju varnosti in zdravja pri delu v smislu števila nezgod pri delu in faktorja pogostosti nismo veliko napredovali. Je pa pomembno, da se nismo poslabšali. Uvedli smo številne nove prakse in ukrepe. Vse te aktivnosti so tek na dolge proge, in rezultati niso takojšnji.

Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije, SIJ

V SIJ Acroniju pospešeno zaklepajo in označujejo

V SIJ Acroniju so v drugem četrletju zabeležili 6 nezgod. Najpogostejši vzrok za nezgode je neurejenost delovnega okolja. Naša prednostna naloga je zato skrb za urejeno delovno okolje, pravi prvi mož varnosti in zdravja pri delu v SIJ Acroniju dr. Adis Medić. V drugem četrletju so izvedli več kot 40 manjših izboljšav, kot so izdelava in popravilo ograj, podestov in stopnic,

ureditev pohodnih površin s suho asfaltno maso, izdelava in montaža manjkajočih jaškov ter montaža gasilnih aparatov. Za čistejšo delovno okolje so v začetku junija izvedli tudi čistilno akcijo.

Žerjave so opremili z varnostnimi LED lučmi, ki označujejo manipulacijski prostor žerjava. Zaposlene so ponovno ozaveščali o nevarni in zato tudi prepovedani uporabi mobilnih telefonov med upravljanjem naprav. Ena pomembnejših aktivnosti na področju VZD v družbi SIJ Acroni je postopno uvajanje sistema *Zakleni in označi*. Namestili so ga že na brusilnem stroju, na napravi za magnetno separacijo, na tehtnici C pri pralno-sušilni liniji, na liniji SCL, škarjah, potisni peči in valjaskem ogrodju ZRM. Uvedbo sistema pospešeno nadaljujejo tudi na drugih napravah.

V okviru projekta za izboljšanje delovnih razmer so v SIJ Acroniju kupili stroj za zarisovanje talnih označb in z njim obnovili zunanje talne označbe v Jeklarni, Vroči valjarni, Hladni valjarni in delno tudi v Predelavi debele pločevine. Na četrletnem srečanju delovne skupine smo se dogovorili, da bodo napravo posodili tudi koroškim kolegom, da jim ne bo treba najemati zunanjšega izvajalca.

Največji napredek poleg vseh naložb, tehničnih ukrepov, poostrelega nadzora in drugih pripomočkov varnosti je mogoče opaziti tudi pri zaposlenih. Opažamo dvig varnostne kulture. Vedno več je sodelavcev, ki se samoiniciativno vključujejo v projekt ekipe za stalne izboljšave. Tudi majhna izboljšava prepreči nezgodo in prispeva k večji produktivnosti ter ne nazadnje rešuje življenja. Letos v SIJ Acroniju ne beležimo težjih poškodb, prevladujejo pretežno lažje poškodbe okončin. Večje zavedanje, kako pomembna je varnost, je največji napredek. Borba proti nezgodam nam je tako rekoč 'zlezla pod kožo'.

Dr. Adis Medić, vodja službe VZD v SIJ Acroniju

V SIJ Acroniju so žerjave opremili z varnostnimi LED lučmi, ki označujejo manipulacijski prostor žerjava.

V SIJ ACRONIJU IZVOLJENI NOVI DELAVSKI ZAUPNIKI S PODROČJA VZD

V SIJ Acroniju so junija imenovali nove delavske zaupnike s področja VZD za štiriletno obdobje. To so:

- za obrat Jeklarna: Admir Hadžić,
- za obrat Jeklarske surovine: Peter Brkić,
- za obrat Vroča valjarna: Dalibor Stupar,
- za obrat Hladna predelava: Luka Oblak,
- za obrat Predelava debele pločevine: Adnan Redžić,
- za Vzdrževanje: Mladen Mlinarič,
- za upravo in skupne službe: Matija Markič.

V SIJ Metalu Ravne so polomljene oziroma manjkajoče varovalne ograje zamenjali z novimi.

V SIJ Metalu Ravne bodo dodatno usposabljali večkrat poškodovane sodelavce

V SIJ Metalu Ravne so v drugem četrletju zabeležili 20 nezgod, največ v Jeklarskem programu (7) in na oddelku Vzdrževanje (6). Trend števila nezgod žal presega postavljeni cilj, z izjemo Valjarskega programa.

Zato so začeli spremljati število dni brez nezgod po posameznih programih in za 100 dni brez nezgod z majico že nagradili sodelavce iz Valjarskega programa. Uvedli pa so tudi mesečni izbor najzaslužnejših sodelavcev na področju VZD.

Veliko pozornosti namenjajo tudi minuti za varnost, ki se izvaja vsak dan pred vsako izmeno. Poleg standardnih vsebin vsak mesec pripravijo določeno tematiko, ki jo želijo še dodatno izpostaviti, denimo dvig in prenašanje bremen, talne površine, delo pri visokih temperaturah in izvajanje vzdrževalnih del.

In načrt aktivnosti za naprej? Prednostna naloga je izvedba načrtovanega usposabljanja vodij in delovodij, s čimer bodo poskušali povečati zavedanje o pomembnosti VZD ter vodje in delovodje seznaniti z glavnimi nalogami na tem področju. Dodatno bodo za varno delo usposabljali tudi sodelavce, ki se večkrat poškodujejo.

Skupna naloga vseh nas je, da z dnevnimi kontrolnimi pregledi svojih delovnih mest sprti opozarjamo na nepravilnosti in morebitne izboljšave, saj bomo le s sodelovanjem dosegli, da se dvigne raven varnosti in posledično zmanjša število nezgod pri delu.

Miran Praznik, inženir VZD v SIJ Metalu Ravne

Območja za delo z dvižno košaro v SIJ Metalu Ravne ustrezno označijo in zavarujejo.

V družbah Skupine SIJ spremljamo število nezgod po obratih oziroma programih

SIJ ACRONI

V oddelku **CENTRALNO VZDRŽEVANJE** (žerjavni oddelek, montažni oddelek, hidravlika, procesna avtomatika, centralno skladišče in skladišče maziv) so 21. septembra 2022 zabeležili že 642 dni brez nezgode.

SIJ METAL RAVNE

Rekorderji v letu 2022 so valjarji: kar 106 dni so bili brez nezgod, nekoliko zaostajajo kovači z 99 dnevi brez nezgod in vzdrževalci s 93 dnevi brez nezgod.

SIJ RAVNE SYSTEMS

V letu 2022 se z največ dnevi brez nezgod lahko pohvalijo v programu Valji, kar 154 dni so delali varno in zdravo brez nezgod. Sledita program Noži – 138 dni ter program Vzdrževanje in strojogradnja – 118 dni.

Majice z napisom 100 dni delam brez nezgode so nagrada za doseženi rezultat in nadaljnja motivacija zaposlenim v Valjarskem programu za varno delo brez nezgod.

V SIJ METALU RAVNE NAGRADILI VALJARJE ZA 100 DNI BREZ NEZGODE

Sodelavci iz Valjarskega programa so od 10. februarja do 27. maja letos dosegli rekordnih 106 dni brez nezgode. V juliju, mesecu, ki so ga prav tako končali brez nezgode, so valjarjem za ta uspeh čestitali z majicami, na katerih so obeležili doseženi mejnik 100 dni brez nezgode.

Valjarji, ki so k skupnemu številu nezgod pri delu v SIJ Metalu Ravne tradicionalno prispevali največji delež, so dokaz, da dosledno izvajanje vseh varnostnih ukrepov in sprotno opozarjanje na morebitne nepravilnosti vodi do zelenih pozitivnih rezultatov.

V SIJ Ravne Systems vzpostavljajo sistem Zakleni in označi

V družbi SIJ Ravne Systems še naprej delujejo v smeri cilja 0 nezgod. Kot dodaten kazalnik uspešnosti na področju VZD spremljamo število dni brez nezgod po posameznih programih.

Omenimo še nekaj aktivnosti, ki so jih v SIJ Ravne Systems izvedli na področju VZD. Namestili so 12 novih omaric za prvo pomoč in usposobili 38 sodelavcev za nudenje prve pomoči na delovnem mestu. Vzpostavili so sistem *Zakleni in označi*. Trenutno pa se ukvarjajo s postavitvijo in priključitvijo omare za delitev obvezne varovalne opreme in pripravljajo sistem za polnjenje teh omar. Načrtujejo, da bodo konec septembra že lahko vzeli prvi kos osebne varovalne opreme iz nove omare.

Med načrtovanimi aktivnostmi za področje VZD so imenovanje tima za VZD (po en zaposleni iz vsake hale), popravilo kritičnih točk talnih površin, obnovitev talnih označb ter osebni pogovori s poškodovanimi sodelavci in dodatno ozaveščanje zaposlenih o pomembnosti VZD.

Sistem Zakleni in označi je vzpostavljen in ga uporabljamo vsak dan. Izvedli smo že tudi celovit pregled nad uporabo sistema, s čimer smo od uporabnikov predvsem želeli izvedeti za prednosti in slabosti sistema. Ugotovili smo, da moramo dodatno nabaviti nekaj opreme. Za vsak stroj so bila izdelana navodila za uporabo sistema in dodatne opozorilne table za čas izvajanja del.

Jernej Forstner, inženir VZD v SIJ Ravne Systems

Omare za delitev obvezne varovalne opreme

Sistem Zakleni in označi imajo po SIJ Acroniju tudi v SIJ Ravne Systems.

NAGRAJUJEMO NAJZASLUŽNEJŠE SODELAVCE S PODROČJA VZD

V SIJ Acroniju že nekaj časa nagrajujejo sodelavce, ki najbolj izstopajo s svojo zavzetostjo in spoštovanjem navodil s področij VZD in požarne varnosti. Najzaslužnejše sodelavce na področju VZD od junija naprej nagrajujejo tudi v SIJ Metalu Ravne. Nagrado – priznanje in denarno nagrado – lahko (torej če jih sodelavci prepoznajo) vsak mesec prejmejo največ štirje zaposleni, po en sodelavec iz posameznega proizvodnega obrata/programa in vzdrževanja.

NAŠI TOP NAJ SODELAVCI (1. DEL)

Anja Potočnik,
specialistka za
medije in interno
komuniciranje, SIJ
Foto: Dobran Laznik,
SIJ Metal Ravne in
Kiki-Riki Films

Anton, Bojan, Dejan in Sašo – zaradi njih je delo lepše in uspešnejše

ANTON JAKLIČ

Vodilni razvojni inženir, MES – razvoj in avtomatizacija proizvodnih sistemov, SIJ Acroni

Sodelavci o Antonu

Anton opravlja delo z zanosom, pozitivno naravnostjo in veliko stopnjo strokovnosti. Nikoli ne reče, da se nečesa ne da. Pripomogel je že k veliko izboljšavam, predvsem analitskih orodij, in te prispevajo k boljšemu načrtovanju, analiziranju težav in razumevanju procesov. Ko se obrneš na Tonija, veš, da bo delo zanesljivo narejeno. Nasmeh pa je že tako njegov zaščitni znak.

Anton o sebi

Najboljši nasvet, ki ste ga prejeli v življenju, je?

Kdo vam ga je dal?

Bodi takšen do drugih, kakor želiš, da bi bili drugi do tebe. Ta nasvet sta mi dala starša.

Če bi bili lahko olimpijski prvak v katerem koli športu, kateri šport bi to bil in zakaj?

Kolesarstvo, ker mi je ta šport najbližji ter združuje vztrajnost in razdajanje do zadnjega atoma moči.

Katere tri številke so najpomembnejše v vašem življenju in zakaj?

1, 2, 3, 23 – 23 let sem poročen z najboljšo osebo. 2 – imam sina in hčerko, na oba sem zelo ponosen. 112 – v prostem času sem prostovoljni gasilec, ker mi veliko pomeni, da lahko pomagam ljudem v stiski.

BOJAN URŠEJ

Planer preventivnega vzdrževanja, Vzdrževanje, SIJ Metal Ravne

Sodelavci o Bojanu

Ko je treba narediti analizo, ko je treba pripraviti podatke za poročanje, ko je treba usposobiti vozni park, pokličemo Bojana in ga prosimo za pomoč. Nikoli ne reče, da kaj ne bo šlo, marsikdaj pa nas tudi podučijo, kako je kaj treba urediti. Včasih je odmaknjen v svoji pisarni, ko sestavlja številke, da razumemo, kaj smo naredili, drugič ga najdemo na terenu, ko organizira popravilo viličarja. Vedno je povezovan in strpen, ni mu škoda časa za pomoč sodelavcem. Včasih se jezi, ko ne oddamo pravočasno 'preventive', drugič nas pohvali, ker smo dobro pripravili podatke za letne remonte. Bojan ni samo naš sodelavec, je tudi naš prijatelj.

Bojan o sebi

Povejte vsaj eno slabost, ki si jo upate javno priznati.

Uh, to bi verjetno znali bolje povedati drugi. Gotovo je kakšna.

Morda včasih kakšno zadevo, ki bi jo bilo treba urediti, prestavljam.

Kateri film vas spravi v dobro voljo, ne glede na to, kolikokrat ste ga že videli?

Najrajši imam starejše filme, tudi do 30 let. Vestern, dobra kriminalka, James Bond ... – ti filmi so realnejši in vsebinsko zanimivi.

Kam bi odpotovali, če čas in denar ne bi bila ovira?

Okrog sveta – na vse kontinente z ogledom 24 svetovno znanih mest in njihovih največjih znamenitosti.

Na 7. Sijevelem dnevu smo razglasili 15 TOP naj sodelavcev iz družb Skupine SIJ, ki izstopajo s svojo delavnostjo, pripravljenostjo pomagati, ne razumejo besedne zveze »to ni mogoče«; opogumljajo in mentorirajo mlajše sodelavce ... Zaznamujejo jih radovednost, odločnost, skromnost, optimizem, odgovornost in spoštljivost. Zaradi njih so delovni dnevi lepši, saj vemo, da imamo v njih močno oporo in da so pogosto naša varnostna mreža, ko gre kaj narobe ali je treba iti do meja in še čez. V tej in prihodnjih treh številkah boste izvedeli, kako so jih pohvalili sodelavci in kako so odgovorili na naša bolj in manj resna osebna vprašanja.

DEJAN ODERLAP

**Univerzalni oblikovalec nožev,
Proizvodnja nožev, SIJ Ravne Systems**

Sodelavci o Dejanu

Za Dejana velja, da je zelo predan in zanesljiv sodelavec, vedno nasmijan in pripravljen, da popestri dan s kakšno smešno, a resnično zgodbo. Ker obvlada delo na več strojih, je tudi aktivno vključen kot mentor novim mladim kadrom. Tisti, ki so 'šli skozi njegovo šolo', so se vedno veliko naučili in ga zato zelo spoštujejo. Pri reševanju novih izzivov Dejan pogosto sodeluje in potegne kakšnega asa iz rokava, ko imamo težave pri doseganju ostrih toleranc ali kakšnih drugih zahtevnih oblik. Seveda pa ne bi bil pravi Črnjan, če se ne bi zapisal tudi smučanju in pomagal ter deloval tudi na tem področju.

Dejan o sebi

Katerih predsodkov bi se morali znebiti v naši družbi?
Znebiti bi se morali vse negativne energije, hinavščine ter starih strojev in izjem med sodelavci, ki niso pripadni podjetju.

Katere tri stvari bi vzeli na samotni otok?

Na samotni otok bi vzel družino, ker mi največ pomeni. Radio, da bi poslušal glasbo, ki me zelo pomirja. Čoln, da bi se lahko odpeljal na ribolov.

Čemu se ne morete upreti?

Jutranji kavi, smučanju, dobri hrani in kolesarjenju.

SAŠO DJURIĆ

**Delovodja, Jeklovlek,
SIJ SUZ**

Sodelavci o Sašu

Sašu ni odveč poprijeti za delo na kateri koli vlečni liniji, čeprav je delovodja. Znanje uspešno prenaša na mlajše sodelavce. Je zgled in odličen primer, kako naj bi naj (so)delavec deloval in funkcioniral.

Sašo o sebi

Katero znanstveno odkritje bi po vašem mnenju čez noč spremenilo človeštvo?

Zdravilo za raka.

Za kaj v življenju ste najbolj hvaležni?

Za družino.

Če bi lahko zapeli s komer koli, kdo bi bil to in zakaj?

Z nikomer, ker nimam posluha.

SIJEVI POKLICI

Sijevi poklici: univerzalna oblikovalka kovin

Spretnosti in veščine ročne obdelave strojnih elementov vse bolj nadomešča računalniško zasnovana proizvodnja. Oblikovalec kovin mora imeti dober vid, prostorsko predstavo in čut za precizno praktično delo. Je komunikativen, iznajdljiv ter pripravljen za delo s kompleksnimi orodji, stroji in merilnimi napravami. Redko, vendar vedno pogosteje, se na tem delovnem mestu znajdejo tudi ženske in ena takšnih je

MARIJA HOSNAR – univerzalna oblikovalka kovin v družbi SIJ Ravne Systems.

Brigita Paar, vodja ključnih kupcev, SIJ Ravne Systems
Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Kiki-Riki Films

Koliko časa in katere izkušnje so potrebne za izučitev za dobrega oblikovalca kovin?

Šolanje poteka tri leta. V moji generaciji smo imeli usmerjeno izobraževanje z daljšo prakso v Železarni Ravne. Spoznala sem delo v kalilnici in kovačnici, preizkusila sem se v grobem struženju, rezkanju in brušenju. Spoznala sem skoraj vse kovaške poklice. Imela sem štipendijo in zagotovljeno službo. Vse je potekalo gladko in brezskrbno. Seveda potrebuješ nekaj let izkušenj, da postaneš dober brusilec. Pridobljena znanja ti pomagajo, ampak največ se naučiš iz prakse.

Na kaj morate biti posebno pozorni? Je kaj, česar ne marate?

Pomembno je, da se lahko zaneseš na meritve; te morajo biti 100-odstotne. Za merjenje se uporabljajo mikrometri, in sicer zaradi izjemno ozkih toleranc – pri čepih je denimo toleranca celo do pet mikronov. To je najbolj stresno. Veliko kosov moraš narediti na izmeno in hitro se lahko zgodi velika napaka. Pomembno je tudi, da so posamezni kompleti – po dva ali štirje kosi – enako pobrušeni.

Pri trdih materialih je valj po brušenju gladek kot steklo. Pri delu uporabljam različne brusilne plošče, odvisno od materiala, za katerega so primerne. Imamo tri do štiri različne brusilne plošče za tri vrste materialov – silicijeva je bolj univerzalna, je pa tudi nekaj mehkejših, ki so si podobnejše.

Obdelovanec mora biti v skladu z načrtom in v zahtevanih tolerancah. To seveda terjaja svoj čas. Stroja ne moreš priganjati. Lahko mu sicer določiš hitrost vrtenja, ampak je obdelava seveda odvisna od velikosti valja in trdote materiala. Zahtevana sta dobro tehnično znanje ter predvsem preciznost pri branju načrtov in posebnih zahtev.

Koliko let ste zaposleni v SIJ-u?

Malo več kot 37 let.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Natančnost, načrt in meritve.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Delo je zanimivo.

Česa ne marate, kaj vam je najmanj všeč?

Da bi šlo kaj narobe in tolerance ne bi ustrezale.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Ne vem. To delo tukaj mi je všeč, in ne bi menjala.

Marija bi tudi drugim ženskam priporočila, da se odločijo za ta poklic: »Veseli me, da nas je vedno več. Delo je samostojno, nimaš veliko nadrejenih. Imaš mir. Obdelovanci ne ugovarjajo (smeh). Menim, da smo ženske potrpežljivejše in vztrajnejše.«

Sijevi poklici: kalilec

Kaljenje jekla je vrsta toplotne obdelave, pri kateri se jeklo močno utrdi. Kalilec skrbi, da so procesi toplotne obdelave skrbno izpeljani in nadzorovani. Nastavlja temperature, nadzira kalilne in popuščne peči, meri trdote ter skrbi za popuščanje in ohlajanje valjev. Poklic in poslanstvo kalilca nam je predstavil

DAVID REPNIK iz družbe **SIJ Ravne Systems**.

Brigita Paar, vodja ključnih kupcev, SIJ Ravne Systems
Foto: fotoarhiv SIJ Ravne Systems

Kako poteka proces kaljenja?

Prva faza po grobem struženju je poboljšanje v globinskih pečeh. Valj se segreje na kalilno temperaturo, odvisno od materiala, na 860 do 1.060 °C. Potem gre na ohlajanje v bazen z oljem ali vodo, kjer se ohladi na 150 do 180 °C. Pri tej fazi se iz olja sprosti veliko hlapov in se včasih tudi vnamejo. Po ohlajanju gre valj nazaj v globinsko peč na popuščanje, pri čemer dobimo zeleno mikrostrukturo, trdoto in druge mehanske lastnosti. Sledi ohlajanje do sobne temperature. Ta proces traja približno 24 ur, nato lahko izmerimo trdoto. Valj peljemo nazaj na mehansko obdelavo, nato pa se vrne k nam na BIKS na površinsko kaljenje. Bifrekvenčno kaljenje nam omogoča večje globine površinskega kaljenja. Ta proces traja, odvisno od pregretja, od ene do treh ur. Sledi podhlajevanje v podhlajevalni komori, v kateri valj s tekočim dušikom ohladimo do -145 °C. Šele nato gre na popuščanje in se vrne na mehansko obdelavo na končno obdelavo.

Katere stroje obvladujete?

Delam pri BIKS-u, agregatu ali stroju za induktivno kaljenje delovne površine valja, ki smo ga letos obnovili in je srce firme. Delam tudi pri indukcijskem kalilnem stroju IKS-200 za kaljenje čepov.

Kaljivost je ena najpomembnejših lastnosti jekla in je v največji meri odvisna od njegove kemijske sestave. Toplotna obdelava je sestavljena iz segrevanja jekla na temperaturo avstenitizacije in ohlajanja s primerno hitrostjo. Ko se jeklo segreje na kalilno temperaturo, jo določen čas zadržujemo, da se izenači temperatura na površini in v sredini izdelka.

Koliko let ste zaposleni v SIJ-u?

Septembra letos bo 11 let.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Zahtevno, natančno in nevarno.

Kaj imate pri svojem delu najraje?

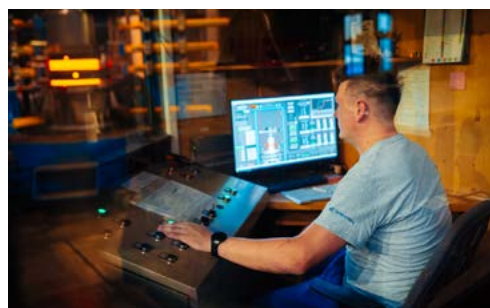
Ni nujno, da si metalurg, da se priučiš tega poklica. Biti moraš samo odprte glave in pripravljen za delo.

Česa ne marate, kaj vam je najmanj všeč?

Ne moreš si vzeti stalnega odmora za malico, ker si omejen s časom – valj je treba ves čas nadzorovati, in ne moreš zapustiti svojega delovnega mesta.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Ne vem. To delo tukaj mi je všeč, in ne bi menjal.

David je po izobrazbi gostinski tehnik in doma redno kuha. Njegova specialiteta so juhe in sladice. Dela kalilca se je priučil in pravi:
»Med sodelavci imamo samo enega metalurga. Moraš biti odprte glave in pripravljen za delo, pa se lahko priučiš poklica. Seveda moraš biti natančen in poznati lastnosti materialov, da veš, da delaš prav.«

SIJEVI POKLICI

Sijevi poklici: kontrolor kakovosti

K vrhunski kakovosti jekla, ki jo zagotavljamo našim kupcem, smo v SIJ Metalu Ravne zavezani prav vsi zaposleni. Formalno pa za kontrolo kakovosti v različnih fazah proizvodnega procesa z različnimi metodami skrbi 86 sodelavcev, zaposlenih znotraj programa Razvoj in kontrola. Spoznajmo kontrolorja valjanega programa

SAŠA PLAZLA, ki je tudi eden začetnikov kontrole našega materiala z ultrazvokom.

Monika Žvikart, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Metal Ravne
Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Kiki-Riki Films

Naprave so vedno bolj sodobne, saj gremo s časom naprej, zahteve kupcev pa se vse bolj zaostrojujejo. Naši izdelki so vgrajeni v zahtevne industrije, ki terjajo 100-odstotno kakovost. Njihove standardne zahteve je zato treba vseskozi spremljati in jih sproti proučevati.

Tri besede, ki opišejo vaše delo, so?

Odgovorno, zanesljivo, precizno in ažurno ... (hm, to so potem že štiri besede).

Kaj imate pri svojem delu najraje?

Raznolikost dela in izzivov ter reševanje teh z neporušnimi metodami.

Česa ne marate, kaj vam je najmanj všeč?

Rutinskega dela, zato mi je všeč, da lahko opravljam veliko različnih del v oddelku Kontrola kakovosti Valjarne.

Kaj bi bili, če ne bi delali kot kontrolor kakovosti?

Popolnoma sem se našel v tem poklicu, in vem, da sem se odločil pravilno.

Na katerem delovnem mestu v SIJ-u bi se še želeli preizkusiti?

Na katerem koli delovnem mestu v kontroli kakovosti z večjo odgovornostjo in novimi izzivi. V okviru nadomeščanja sodelavcev v času covida-19 sem to že tudi malo preizkusil.

Kako bi opisali svoj službeni vsakdan?

Čeprav je moje delo pri kontroli termične obdelave bolj rutinsko, pa je v valjarni vedno zelo 'živo'. Treba je biti vseskozi zelo ažuren in spremljati proizvodnjo. Ko pridem v službo, najprej pregledam programe termične obdelave materiala, na podlagi teh predpišem potrebne vzorce. Potem ko gre material skozi peč in je toplotno obdelan, sam porežem vzorce ali pa stori to kdo od mojih sodelavcev. Ko imam zbrane vse vzorce, najprej izmerim trdoto, nato pa vzorce pošljem v nadaljnje preiskave.

Kakšne vrste kontrole materiala pa sicer opravljate v Valjarskem programu?

Najprej opravimo vizualno kontrolo. To pomeni, da izdelek pogledamo 'na oko'. Preverimo, da konci niso krivi in da na površini ni denimo vidna razpoka ali hrapavost. Potem z merilnikom izmerimo trdoto materiala. Po navadi kontroliramo trdoto palice na začetku, na koncu in na sredini, odvisno od tega, kaj naš kupec zahteva. Ko gre material uspešno skozi obe navedeni kontroli, se lotimo ultrazvoka. Z ultrazvokom 'pogledamo v notranjost' materiala. Iščemo morebitne vključke in razpoke v notranjosti. Imamo pa tudi spektroport, z njim preverimo kemijsko sestavo materiala.

V tako majhnem kolektivu, kot je naš, je to, da se s sodelavci dobro razumemo, še bolj pomembno, saj drugače ne moremo delati skupaj. Rek, da 'dobro se z dobrim vrača', je tudi v službi zlata vreden. Ukvarjam se s športom. Rad imam fitnes in planinarjenje. Veliko časa pa namenim tudi družini. Poleg žene imam tri hčerke, zato je pri nas vedno zanimivo.

Sijevi poklici: inženirka varnosti in zdravja pri delu

Saša Jošt, strokovna sodelavka za marketing, SIJ Acroni
Foto: fotoarhiv SIJ Acronija

Skrbijo, da smo na delovnem mestu varni in zdravi. Delujejo po načelu 'najboljša je preventiva', kadar se zgodi nezgoda, pa ohranijo mirno kri in odločno ukrepajo. Govorimo seveda o ekipi petih inženirjev in inženirk varnosti in zdravja pri delu (VZD), med katerimi so kar tri sodelavke. Sodelavci zanje pravijo, da so »punce, ki res znajo narediti red v hiši«.

Spoznajte eno izmed njih – TAJDO BULOVEC.

Delo inženirja VZD je zelo odgovorno.

Katere lastnosti moraš imeti, da ga lahko dobro opravljaš?

Res je, delo je odgovorno, saj so posledice nedoslednega upoštevanja pravil VZD lahko zelo resne. Kot sem že omenila, moraš biti prepričan vase, odločen in vztrajen, hkrati pa tudi komunikativen. To je delo z ljudmi, in znati jim moraš predstaviti, kako poskrbeti za svojo varnost. Ne smeš se bati povedati svojega mnenja, tako sodelavcem kot nadrejenim. Na prvem mestu sta varnost in zdravje.

Kaj ti je pri delu največji izziv?

Najti varno in uporabnikom prijazno rešitev. Osnovno vodilo pri izvajanju mojega dela je zagotavljanje varnosti delavcev, kar pa ne sme pretirano omejevati izvedbe njihovega dela. Izziv je tudi komunikacija, saj moraš implementacijo določene varnostne rešitve znati ustrezno argumentirati. Zaposlenim moraš tudi znati razložiti, da so ukrepi primarno namenjeni njihovi varnosti. Da določeno varnostno rešitev uvedeš in da jo delavci sprejmejo, se je treba včasih kar zelo potruditi.

Kako začneš svoj običajni delovni dan?

Skuham čaj, zanj pa običajno najdem čas šele po kosilu. Takoj zjutraj pregledam e-pošto in se seznanim z morebitnimi dogodki na področju VZD, sledijo redni jutranji sestanki ali uvajalni seminarji.

Delo v moškem kolektivu mi ustreza, marsikaj je preprosteje, saj so moški precej neposrednejši v komunikaciji. Za dobro opravljeno delo potrebujem tudi veliko tehničnih informacij in znanja in pri tem mi sodelavci vedno z veseljem priskočijo na pomoč.

Koliko let si zaposlena v SIJ Acroniju?

Štiri leta.

Tri besede, ki opišejo tvoje delo, so?

Nadzor, ukrepi in izboljšave.

Kaj imaš pri svojem delu najraje?

Sodelovanje s sodelavci ter razgibano in raznoliko naravo dela, ki vključuje tako delo na terenu kot tudi pisarniško delo in projekte.

Česa pri svojem delu ne maraš?

Nezgod pri delu.

Na katerem delovnem mestu v Skupini SIJ bi se želela preizkusiti?

O tem še nisem razmišljala.

Za varnost smo odgovorni vsi, ne samo inženirji VZD; odgovorni smo vsi zaposleni in tudi vodstvo oziroma nadrejeni. Varnost ni samoumevna, in tega se moramo zavedati.

NAŠI SODELAVCI

Podatke je zbrala
Danica Vajksler,
referentka,
SIJ Metal Ravne

Kadrovska gibanja v juniju, juliju in avgustu

SIJ ACRONI

Junija so naši novi sodelavci postali: ZLATKO BOTONJIČ v obratu Vroča valjarna, ZAHID ZEKAN v obratu Hladna predelava, ANEL DELIČ in ELVIR REDŽIČ v obratu Predelava debele pločevine, TIM HVASTI, LUKA DORNIK in SENAID MUHIČ v oddelku Vzdrževanje ter ALEŠ KOGOVSKEK na Jeklarskih surovinah.

Podjetje je junija zapustilo osem delavcev.

Junija se je upokojila BERNARDA ŠTROS iz oddelka Finance. V pokojju ji želimo vse najlepše in najboljše.

Julija so naši novi sodelavci postali: MIRZA JUNUZOVIČ in EQREM COLAKU v obratu Jeklarna, SENAD DERANJIČ v obratu Hladna predelava, EMRAH KARAC, GREGOR BREGAR in SLAVE RISTOV v obratu Predelava debele pločevine, TIM HVASTI in IGOR SREBRENovski v oddelku Logistika in distribucija, RENATA HOČEVAR v oddelku Prodaja ter PETER SUŠNIK v oddelku Strateški in trajnostni razvoj.

Podjetje je zapustilo sedem zaposlenih.

Upokojili sta se ESMA SALIHOVIČ iz obrata Predelava debele pločevine in SEFIRA PEHADŽIČ iz oddelka Planska služba. V pokojju jima želimo vse najlepše in najboljše.

Avgusta so se nam pridružili novi sodelavci: SLAVKO VILFAN in DAMIR RAHMANOVIČ v obratu Jeklarna, BENJAMIN KUNČIČ v obratu Hladna predelava, MUSTAFA HUKARA, NIJAZ BAŠIČ in MOHAMED ŠABIČ v obratu Predelava debele pločevine, TIM HVASTI, ZAHID MUJANOVIČ, SEMIR DIZDAREVIČ in ANDREJ NOČ v oddelku Vzdrževanje, JANEZ SMID v oddelku Interna logistika ter UROŠ KALAN v oddelku Finance.

Podjetje je zapustilo 13 zaposlenih.

Upokojila sta se MEHMED ČORDIČ iz obrata Hladna predelava in MILAN RAVNIK iz oddelka Informatika. V pokojju jima želimo vse najlepše in najboljše.

Kadrovska služba, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Junija so naši sodelavci postali: ARMIN MUMINOVIČ in EDIN SARAJLIČ v Jeklarskem programu, EGZON VEŽAJ v Valjarskem programu, DŽEMAL HRUSTANOVIČ, IBRAHIM MAKIČ in LIRIM BEGAJ v Kovaškem programu ter SANJA ODER in ANJA OMERZEL v Nabavi.

Podjetje je zapustilo šest sodelavcev.

Upokojil se je IVO MANDIČ iz Jeklarskega programa. V pokojju mu želimo vse najlepše.

Julija so postali naši sodelavci: DANILO JABLANŠEK, ADIS PILJUG in IVAN RAMOT v Jeklarskem programu, AMRA DRAGIŠIČ v Valjarskem programu, MERZUDIN PURIČ in DINO ĐOGIČ v Kovaškem programu, TEO OVČAR, ANŽE SKITEK ter SILVA GOLIČNIK v Razvoju in kontroli.

Podjetje je zapustilo 12 sodelavcev.

Upokojili so se: MIRKO BOGAR in ZDENKO PEČOLER iz Jeklarskega progra-

ma, MATJAŽ KOPRIVNIK iz Vzdrževanja ter DRAGO KRIŽOVNIK iz Razvoja in kontrole. V pokojju jim želimo vse najlepše.

Avgusta so se nam pridružili sodelavci: ROK VERKO, MIHA PAČNIK, AZUR KAHRIČ, DEJAN FOŠTAGIČ in AJDIN DAUTOVIČ v Jeklarskem programu, AJLA ALJAGIČ in ALDIN SELIMOVIČ v Valjarskem programu, SEMIN NURKIČ in ČAMIL KASUMOVIČ v Kovaškem programu ter MARKO KRSTIČ v Vzdrževanju.

Podjetje je zapustilo 13 sodelavcev.

Upokojili so se: JANEZ JEZERNIK in MARJAN SAJEVEC iz Valjarskega programa ter JANKO REPAS iz Kovaškega programa. V pokojju jim želimo vse najlepše.

Zaključek šolanja: HELENA TOPLER DOVER iz Transporta, špedicije in skladišnega poslovanja je postala ekonomistka, ANDREJ POLANŠEK iz Kovaškega programa je pridobil naziv inženir strojništva.

Čestitamo.

Irena Praznik, referentka v Kadrovski službi, SIJ Metal Ravne

SIJ RAVNE SYSTEMS

Junija so naši novi sodelavci postali: JERNEJ FORSTNER v Tehničnem sektorju (varnost), TINA PEŠIČ v Kadrih, SRĐAN NIKOLIČ v Valjih (proizvodnja) in ZLATKO REPNIK v Nožih (proizvodnja).

Julija so naši novi sodelavci postali: BOŠTJAN BOMBEK in JANEZ OGRIS v Valjih (proizvodnja), LAURA FIŠER v Kadrih, BOJANA DOBNIK v oddelku Finance, računovodstvo in kontroling (finance) ter BORIS REBERNIK v programu Vzdrževanje in strojogradnja (servis).

Avgusta so se nam pridružili novi sodelavci: VESNA JAKOPIČ, SELIM KOŠOVAC in MEDIHA MURATOVIČ v Nožih (proizvodnja) ter FRANC PERŠAK v programu Vzdrževanje in strojogradnja (servis).

Junija je podjetje zapustil en sodelavec. Dvema sodelavcema je prenehalo delovno razmerje.

Julija sta podjetje zapustila dva sodelavca, avgusta pa je iz podjetja odšel en sodelavec.

Avgusta so se upokojili štirje sodelavci.

Jasna Tošič, specialistka za kadre, SIJ Ravne Systems

SIJ SUZ

Naši novi sodelavci so junija in julija postali: ANICA HAJDAREVIČ in BOŠTJAN REKAR v oddelku Storitve, MIHA BERGLEZ PLOJ, BARBARA MALKOČEVIČ, VLADIMIR PANJKOVIČ in ASMIR MEHMEDOVIČ v oddelku Jeklovlek ter JASNA JERMAN v oddelku Službe.

Avgusta sta naša nova sodelavca postala BORIS ČUČAK v oddelku Storitve in HARUN AHMETSPAHIČ v oddelku Jeklovlek.

Podjetje je junija in julija zapustilo po pet zaposlenih, avgusta pa je odšel en zaposleni.

Junija in julija sta se upokojila ADEM ŠUPUK in NUSRET SMAJLOVIČ. Avgusta pa se je upokojil MILAN BERONJA. Želimo jim še veliko zdravih let.

Jasna Jerman, Kadrovska služba, SIJ SUZ

SIJ ZIP CENTER

Junija so se nam pridružili: ROBERT KORDEŽ, STANISLAVA ŠKRATEK in DRAGO VEZOVNIK ter v avgustu TEJA MURŠEC in ŠEHMIZA ADŽIČ.

Julija se je upokojil SREČKO KOLAR. V pokojju mu želimo vse najlepše.

Petra Fajt, strokovna delavka za kadre, SIJ ZIP center

JUBILANTI

Jubilanti v juniju, juliju in avgustu

SIJ ACRONI

Jubilanti v juniju

Jubilanti z 10-letnim delovnim stažem so postali: JASMIN SAMARDŽIČ iz obrata Jeklarna, ROBERT TARMAN iz obrata Predelava debele pločevine in ALEN HADŽIČ iz Kakovosti in razvoja.

Jubilanti z 20-letnim delovnim stažem so postali: GREGA GREGORIČ iz obrata Hladna predelava, MARK PAČNIK iz Kakovosti in razvoja in GREGOR ZUPANČIČ iz oddelka Prodaja.

Jubilanti s 30-letnim delovnim stažem so postali: DRAGAN PETROVIČ in ALEKSANDER POGAČAR iz obrata Predelava debele pločevine, BRANISLAV JAKOPIČ iz Energetike ter MILAN KLINAR iz obrata Jeklarna.

Jubilant s 40-letnim delovnim stažem je postal ACE ILIEV iz obrata Vroča valjarna.

Vsem jubilatam iskrene čestitke.

Jubilanti v juliju

Jubilanta z 10-letnim delovnim stažem sta postala ENIS CRNOVIČ iz oddelka Kakovost in razvoj in GAŠPER KRMEJL iz obrata Predelava debele pločevine.

Jubilanta z 20-letnim delovnim stažem sta postala AJDIN MEŠIČ iz obrata Hladna predelava in BLAŽ KOLMAN iz obrata Predelava debele pločevine.

Jubilanta s 30-letnim delovnim stažem sta postala SINIŠA SLIJEPEČIČ iz obrata Predelava debele pločevine in MARKO PODLOGAR iz obrata Hladna predelava.

Vsem jubilatam iskrene čestitke.

Jubilanti v avgustu

Jubilanti z 10-letnim delovnim stažem so postali: MIHA GOLJA iz obrata Jeklarna, SAŠO JOVANOVIČ iz obrata Vroča valjarna ter PRIMOŽ AMBROŽIČ in BOJAN RADIČ iz oddelka Interna logistika.

Jubilanta z 20-letnim delovnim stažem sta postala ELVIR IMAMOVIČ iz obrata Jeklarna in GORAZD KOSEK iz oddelka Kakovost in razvoj.

Jubilanta s 30-letnim delovnim stažem sta postala METKA ŠUŠTARŠIČ iz oddelka Kakovost in razvoj in ROMAN ROBIČ iz oddelka Strateški in trajnostni razvoj.

Jubilanta s 40-letnim delovnim stažem sta postala IRFAN SULJANOVIČ iz obrata Hladna predelava in BORIS BARBARIČ iz obrata Energetika.

Vsem jubilatam iskrene čestitke.

Kadrovska služba, SIJ Acroni

SIJ METAL RAVNE

Jubilanti v juniju

10 let: LUCIJA LIPOVNIK iz Prodaje.

30 let: UROŠ KOČNIK iz Kovaškega programa in BOJANA TURIČNIK iz Prodaje.

Jubilanti v juliju

10 let: MATJAŽ PIKO iz Kovaškega programa in DAVORIN MORI iz Vzdrževanja.

40 let: DRAGO KRIŽOVNIK iz Razvoja in kontrole.

Jubilanti v avgustu

10 let: JAKOB KOBOVC iz Valjarskega programa, DARKO KOMAR iz Vzdrževanja in ZDENKA BALIŠ iz Financ.

30 let: BOJAN PRIKERŽNIK iz Jeklarskega programa, FRANJO JAUK iz Valjarskega programa in BERNARDA JANET iz Razvoja in kontrole.

40 let: MARIJAN ŠAVC iz Valjarskega programa in BORIS GORENSEK iz Kovaškega programa.

Vsem jubilatam čestitamo!

Irena Praznik, referentka v Kadrovski službi, SIJ Metal Ravne

SIJ RAVNE SYSTEMS

Jubilanti v juliju

Jubilanta za 10 let delovne dobe sta postala JANEZ PONGRAC iz Nožev (proizvodnja) in MARTIN VRHOVNIK iz Valjev (proizvodnja/TO). Jubilant za 40 let delovne dobe je postal FRANCO VINDIŠ iz Sistemov vodenja kakovosti (operativna kontrola).

Iskrene čestitke.

Jubilanti v avgustu

Avgusta so jubilanti za 40 let delovne dobe postali: KAROL KOTNIK iz Tehničnega sektorja (varnost), ANTON TUKSAR iz Sistemov vodenja kakovosti (operativna kontrola), ANICA KREBS iz Valjev (proizvodnja), MARJETA ODER iz Vzdrževanja in strojogradnje (integralna logistika) ter IVANKA KAJŽER iz Logistike.

Iskrene čestitke.

Jasna Tošič, specialistka za kadre, SIJ Ravne Systems

SIJ SUZ

Jubilanti v juniju in juliju

Za 30 let dela v skupini čestitamo IVICI ČENGIJU.

Za 40 let dela v skupini čestitamo ŠEFKIJI SILIČU in DARKU PETERNELU.

V avgustu jubilatov dela ni bilo.

Jasna Jerman, Kadrovska služba, SIJ SUZ

SIJ ZIP CENTER

30-letni delovni jubilej je julija obeležila sodelavka iz čistilnega servisa DARJA WEISS.

Petra Fajt, strokovna delavka za kadre, SIJ ZIP center

Znaš sprejeti darilo napake?

Motiti se je človeško, v zmoti vztrajati pa hudičevo, je ugotovil že Seneka. Napake delamo vsi – večje ali manjše, pogosto ali redko, v službi ali doma, zavedno ali nezavedno. Pomembno pa je, da jih ne mečemo čez ramo in da se iz njih čim več naučimo. Večina napak ni usodnih in ne odloča o življenju in smrti tako kot na primer napake v medicini ali v letalski industriji, kjer ni popravilnih izpitov. V letalski industriji, kjer lahko zaradi ene napačne poteze v hipu izgubi življenje več sto ljudi, vedo, da je vsaka napaka priložnost. Priložnost, da se nikoli več ne ponovi. Napak ne morejo pometati pod preprogo, četudi bi to želeli, saj neuničljiva črna skrinjica snema vse podatke o letu in pogovorih v pilotski kabini. Ob vsaki napaki ali strmoglavljenju letala lahko pregledajo in analizirajo vzroke ter jih v prihodnje preprečijo. S to metodo je v zadnjih desetletjih letalska industrija postala zelo varna in od tod tudi izvira naslov nove knjige našega Knjižnega kluba SIJ – Nauki črne skrinjice.

Odlično branje, ki z dobrimi primeri spodbuja k pripravljenosti in vztrajnosti, da napake priznamo, se iz njih učimo in napredujemo. Ni nujno, da vse izkusimo na lastni koži, lahko se učimo tudi iz napak drugih.

Pomembno pa je, da se iz napak učijo tudi organizacije in skupine. Te morajo znati ustvariti tako delovno vzdušje, da se zaposleni ne bojijo delati in priznavati svojih napak. Le v takih organizacijah so napake odskočna deska za nadaljnje uspehe in ne spirala neuspeha zaradi dolgotrajnega obsojanja, strahu in prikrivanja napak.

SPONZORIRAMO

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje, SIJ

Športne štipendije za mlade športne upe z jekleno voljo

Podaljšanje sponzorskega sodelovanja z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez za nadaljnja štiri leta pomeni tudi, da bomo še vsaj štiri leta s športno štipendijo podpirali naše mlade športne upe – otroke zaposlenih v družbah Skupine SIJ. Tudi letos bomo štipendijo podelili štirim obetavnim športnikom, ki dosegajo najboljše športne rezultate. Štipendija v znesku 130 evrov na mesec se podeli za eno šolsko oziroma študijsko leto. Rok za oddajo vlog je 14. oktober 2022.

V Skupini SIJ s ponosom podpiramo vrhunske slovenske športnike in tiste v lokalnih športnih klubih. S svojo jekleno voljo so nam za zgled in navdih. Ker pa se zavedamo, da na mladih svet stoji, gre naša podpora tudi perspektivnim mladim športnikom. Zanje poskrbimo s športnimi štipendijami.

Brez jeklene volje ne bi bili prejemniki športne štipendije

Med prejemniki športne štipendije so v preteklem letu bili atletinji Barbara Klinar (tek na dolge proge) in Neja Omanović (troskok), judoist Nace Herkovič ter košarkar Domen Močnik. Vse štiri smo predstavili v prejšnji številki revije SIJ in tudi na intranetu Moj SIJ. Vabljeni k branju, če jih še niste spoznali.

S svojimi rezultati vsi dokazujejo, da so upravičeno med prejemniki športne štipendije. Brez jeklene volje ne gre, pravijo ...

Zame je jeklena volja to, da ne podležem občutkom nemoči, ampak se borim do konca in vztrajam, dokler ne dosežem svojega cilja.

Barbara Klinar

V življenju moraš imeti določene cilje, ki jih poskušaš doseči. Pot do njih je polna vzponov in padcev, zato so pomembne volja, vztrajnost in motivacija za delo. V športu ni bližnjic do uspeha.

Nace Herkovič

Jeklena volja je zame neka notranja moč, ki te popelje skozi najtežje trenutke – da tudi takrat, ko misliš, da ne zmoreš več, še vedno vztrajaš.

Neja Omanović

Zame je jeklena volja vztrajanje, odrekanje in nepopustljivost tudi takrat, ko v športu ali v življenju sploh doživljaš padce in se moraš spet pobrati.

Domen Močnik

Štipendija pomeni tudi neko finančno varnost za mlade športnike

Štipendija znaša 130 evrov, štipendisti jo prejema celotno šolsko oziroma študijsko leto, vsak mesec. To za mlade športnike pomeni neko finančno varnost, saj vedo, da bo štipendija vsak mesec nakazana ob pravem času oziroma brez zamud. Štipendija neko-

liko razbremeni tudi družinski proračun, saj so stroški, povezani s treningi, tekmovanji in vsem drugim, kar to potegne za sabo, precej visoki.

Ponosni smo, da s športnimi štipendijami tudi v Skupini SIJ prispevamo k uspešni športni karieri obetavnih mladih športnikov. Navijajmo zanje še naprej ... in še dolgo!

RAZPIS ZA PODELITEV ŠTIPENDIJ SIJ-OKS – ZŠZ ŠPORTNIKOM, OTROKOM ZAPOSLENIH V SKUPINI SIJ

SIJ d.d., Oddelek za korporativno komuniciranje, v okviru partnerstva z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez (v nadaljevanju OKS) razpisuje štipendije SIJ-OKS za športnike, otroke zaposlenih v odvisnih družbah Skupine SIJ v Sloveniji.

Štipendije v višini 130 evrov bodo štirim (4) kandidatom, ki dosegajo najboljše športne rezultate po kriterijih za pridobitev štipendije in katerih starši ali skrbniki so zaposleni v eni od družb Skupine SIJ, podeljene za eno šolsko oziroma študijsko leto.

Kriteriji za pridobitev športne štipendije

Pravico do štipendije lahko uveljavlja tisti športnik, otrok zaposlenega v Skupini SIJ (v nadaljevanju: športnik), ki izpolnjuje enega od naslednjih dveh kriterijev:

- I. ima status mladinskega ali državnega razreda kategoriziranega športnika po trenutno veljavnem Seznamu kategoriziranih športnikov v Republiki Sloveniji, ki ga izdaja OKS;
- II. je v obdobju od 1. septembra preteklega koledarskega leta do 31. avgusta tekočega koledarskega leta dosegel enega od naslednjih športnih rezultatov oziroma nastopov:
  - uvrstitev v prvo polovico nastopajočih na mednarodnem tekmovanju, priznanem s strani mednarodne panožne športne zveze,
  - uvrstitev med prvih deset na državnem prvenstvu,
  - nastop na mladinskih olimpijskih igrah ali olimpijskem festivalu evropske mladine.

POGOJI ZA PRIDOBITEV ŠPORTNE ŠTIPENDIJE

Pravico do štipendije lahko uveljavlja športnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. izpolnjuje kriterije iz prejšnjega poglavja (Kriteriji za pridobitev športne štipendije);
2. je član društva, ki je član nacionalne panožne športne zveze;
3. matična nacionalna panožna športna zveza športnika je članica OKS;
4. je državljan Republike Slovenije;
5. se izobražuje:
  - a. v Republiki Sloveniji kot:
    - učenec osnovnega izobraževanja,
    - dijak oziroma vajenec nižjih in srednjih poklicnih šol,
    - dijak srednjih strokovnih in tehniških šol,
    - dijak gimnazije,
    - študent,
  - b. v tujini;
6. ni v rednem delovnem razmerju;
7. njegov bruto dohodek v preteklem koledarskem letu ne presega minimalne letne plače v Republiki Sloveniji;
8. ne prejema štipendije za športnike v Republiki Sloveniji, ki jih podeljuje OKS – ZŠZ;
9. je vsaj eden od njegovih staršev ali skrbnikov zaposlen v eni od odvisnih družb Skupine SIJ v Sloveniji.

ODDAJA VLOG

Vlogo za štipendijo kandidati oddajo na obrazcu »Vloga za pridobitev športne štipendije SIJ-OKS 2022-2023«.

Vlogo lahko oddajo do vključno 14. oktobra 2022.

V zaprti kuverti jo pošljejo po pošti na naslov: Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez
Ameriška ulica 2
1000 Ljubljana
s pripisom: »Razpis za štipendije – Skupina SIJ«

POSTOPEK IZBIRE

V roku prispele vloge za pridobitev štipendije obravnava OKS, ki pripravi ožji izbor osmih športnikov, med njimi pa komisija, ki jo sestavljata dva predstavnika Skupine SIJ in predstavnik OKS, izbere končne štipendiste.

Komisija se bo sestala najpozneje do 11. novembra 2022.

Sklep o pridobitvi štipendije oziroma sklep o zavrnitvi vloge za pridobitev štipendije bo na naslov kandidatov odpremljen najpozneje do 9. decembra 2022.

Pravice in dolžnosti štipendista se podrobneje uredijo v pogodbi, sklenjeni med štipendistom in OKS.

Izbrani kandidati (štipendisti) bodo predstavljeni v internih medijih Skupine SIJ in bodo vključeni v projekt aktivacije sponzorstev v športu Jeklena volja. O aktivnostih bodo kandidati sproti obveščeni.

VIŠINA ŠTIPENDIJE

Višina štipendije je 130,00 EUR na mesec.

TRAJANJE ŠTIPENDIJE

Štipendija se podeli za obdobje enega šolskega/študijskega leta, športnik pa se lahko na razpis prijavi vsako leto. Pogoj je le, da ima status dijaka ali študenta.

Obrazec za vlogo za štipendije najdete na intranetu Moj SIJ ali v tajništvu oziroma v kadrovski službi svoje družbe.

Vlogo za štipendijo pošljite v zaprti kuverti do vključno 14. oktobra 2022 na naslov:

OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE – ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ZVEZ, Ameriška ulica 2, 1000 Ljubljana s pripisom: »RAZPIS ZA ŠTIPENDIJE – SKUPINA SIJ«.

▾ SODELUJEMO

Irena Kolenc Janovič, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni
Foto: arhiv SIJ Acronija

Obiskovalci kot vedno navdušeni

V času, ko so se ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusa sprostili, je SIJ Acroni odprl vrata številnim obiskovalcem in ti so si z zanimanjem ogledali tehnološko napredno proizvodnjo jekla. Med prvimi so nas obiskali predstavniki Razvojnne agencije Zgornje Gorenjske (RAGOR), partnerji projekta CREATORS, sodelavci Inštituta za varilstvo ter številni domači in tuji študenti in dijaki, med mlajšimi pa so bili otroci iz bližnjih osnovnih šol. Teh smo še posebno veselili!

Multidisciplinarna ekipa partnerjev projekta CREATORS, ki prihajajo iz najrazličnejših držav – Španije, Slovenije, Belgije, Estonije, Velike Britanije, Nizozemske, Francije in Srbije.

Dobrodošli v družbi SIJ Acroni!

Maja so nas obiskali partnerji projekta CREATORS (Creating Community Energy Systems), v okviru katerega razvijamo platformo za simuliranje izkoriščanja odvečne toplote v proizvodnih procesih in za daljinsko ogrevanje v lokalni skupnosti. Obiskovalce je uvodoma pozdravil Roman Robič, direktor za strateški razvoj in investicije družbe SIJ Acroni, v nadaljevanju so z zanimanjem prisluhnili pregledu naložb in našim prihodnjim strateškim usmeritvam, ob ogledu proizvodnje pa so se lahko še dodatno prepričali, da ima SIJ Acroni velik potencial za vzpostavitev energetske skupnosti zelene prihodnosti.

SIJ Acroni v središču zanimanja tujih študentov

Med obiskovalci družbe SIJ Acroni je bila tudi multidisciplinarna skupina študentov programa Trajnostni energetski sistemi EIT InnoEnergy (European Institute of Innovation and Technology), ki proučuje inovativne poslovne sisteme in razvoj orodij za pomoč pri vzpostavitvi energetskih skupnosti ter je s projektom izgradnje energetske skupnosti na Jesenicah dobro seznanjena. Obiskovalci, ki jih je gostil Samo Lečnik, vodja energetike SIJ, so si z velikim zanimanjem ogledali tehnološko napredno proizvodnjo jekla, potem pa so obiskali še Institut Jožefa Stefana.

Študenti programa Trajnostni energetski sistemi EIT InnoEnergy so si z zanimanjem ogledali potisno peč, ki ima velik potencial za ponovno uporabo odvečne toplote.

Tudi letos so nas obiskali študenti šole za poslovanje in menedžment University of Applied Sciences Upper Austria in nas kot vselej doslej 'zasuli' s številnimi vprašanji.

Že tradicionalno so nas obiskali študenti šole za poslovanje in menedžment University of Applied Sciences Upper Austria in nam kot vedno zastavili številna zanimiva vprašanja. Z veseljem smo odgovorili nanje! Marketinško obarvano predstavitev je vodila Monika Štojs, vodja marketinga družbe SIJ Acroni, proizvodnjo jekla pa jim je uspešno približal Branko Polanc, direktor proizvodnje družbe SIJ Acroni. V nadaljevanju smo jih popeljali na ogled linije za magnetno separacijo jeklenega odpadka ter Vroče valjarne. Nad videnim so bili tako zelo navdušeni, da nas želijo ponovno obiskati že jeseni.

Z veseljem spodbujamo radovednost najmlajših

Med mlajšimi obiskovalci so bili tudi otroci iz najbližje Osnovne šole Koroška Bela. Nekateri med njimi so nam zaupali, da so pri nas delali njihovi stari starši, zato smo se še posebno potrudili, da je bil obisk kar najbolj zanimiv. Za dobro razpoloženje obiskovalcev je ob prihodu poskrbela Ana Pavlovski iz kadrovske službe, v nadaljevanju pa so si ogledali valjanje slabov v Vroči valjarni. Učenci so nam po obisku zaupali, da se jim zdi proizvodnja jekla »prav zanimiva«, predvsem pa zelo drugačna od pripovedi dedkov. Verjamemo, da so med mladimi obiskovalci tudi naši bodoči sodelavci!

In ne nazadnje, obiskali so nas tudi sodelavci SIJ-a skupaj s svojimi najmlajšimi družinskimi člani. Po Jeklarni jih je popeljal Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo in investicije SIJ, in obisk 'začini' s številnimi zanimivostmi, med ogledom Vroče valjarne pa se je z radovednimi vprašanji mladih nadobudnežev uspešno spopadel Branko Polanc, direktor proizvodnje družbe SIJ Acroni. Otroci so bili še zlasti navdušeni nad poskusi v laboratoriju.

Med najbolj zvedavimi obiskovalci pa so bili otroci naših sodelavcev. Vrata jim bomo ponovno odprli, ko bodo razmere to omogočale.

Učenci Osnovne šole Koroška Bela so nam ob obisku povedali, da se jim zdi proizvodnja jekla zelo drugačna od pripovedi dedkov.

»Veš kaj, tole je bilo pa prav zabavno!« nam je ob koncu obiska zaupal eden najmlajših obiskovalcev. In potem smo si oddahnili – otroci so naši najzahtevnejši gostje in očitno nam jih je uspelo navdušiti.

▾ SODELUJEMO Z LOKALNO SKUPNOSTJO

Irena Kolenc Janovič, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Acroni

Monika Žvikart, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Metal Ravne

Vezi, ki jih stkemo poleti, so najtoplejše

Po obdobju omejitev zaradi koronavirusa je dogajanje v lokalnih skupnostih, v katerih delajo in živijo naši sodelavci, na polno zaživelo. Tako na Koroškem kot na Gorenjskem so se – tudi ob naši podpori – zvrstili številni kulturni, športni in drugi dogodki. Ste se tudi vi udeležili katerega izmed njih?

Obe 'naši' godbi na pihala – Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora in Pihalni orkester železarjev Ravne – sta po prvomajskih budnicah s polno paro pihali dalje. Pihalni orkester železarjev Ravne je junija s slavnostnim koncertom, na katerem je premierno izvedel posebej za to priložnost napisano Jeklarsko rapsodijo, in videom obeležil visoki jubilej – 120-letnico svojega delovanja. SIJ Acroni je odprl vrata arheologom in postavil razstavo Galerija na gradbišču ter pomagal, da so fotografije članov Fotografskega društva Jesenice z razstave Človek in kovina zaživele še v katalogu. Svojo dolgoletno podporo razvoju odbojke na Ravnah na Koroškem je SIJ Metal Ravne podkrepil s sponzorstvom kampa enega najuspešnejših in najbolj prepoznavnih slovenskih odbojkarjev, domačina Tineta Urnauta. Bili pa smo tudi dobrodelni: družbi SIJ Ravne Systems in SIJ Metal Ravne sta pokrili stroške za bivanje nekaj otrok iz socialno ogroženih družin na doživljajskem taboru kralja Matjaža v Črjanskem raju, SIJ Metal Ravne pa je na dobrodelnem kolesarjenju prispeval tudi sredstva za nakup novega kombija Društva paraplegikov Koroške.

Povezanost 'fabrike' in 'pleh muzike' v Jeklarski rapsodiji in videu

Železarna in pihalni orkester sta že od nekdaj tesno povezana. Tudi danes v orkestru že tradicionalno in ob naši podpori igrajo naši sodelavci. Zvoki pihalnega orkestra pa so tudi stalni spremljevalec naših otvoritev, jubilejev in drugih praznikov. To naše sobivanje je slikovito prikazano v Jeklarski rapsodiji – slednjo so člani Pihalnega orkestra železarjev Ravne na slavnostnem koncertu premierno zaigrali –, povezanost med 'šihtom' in 'pihanjem' pa je tudi izhodiščna točka jubilejnega promocijskega videa orkestra.

Pihalni orkester železarjev Ravne na slavnostnem koncertu ob 120-letnici. Foto: Aleksander Ocepek

Ko so najdlji železo, se je svet spremeno. In fabrika na Ravnah je zapečat'la našo usodo. Železo nam da ritem, naši lesi pa smisel za melodijo.

(Del teksta iz videa ob 120-letnici Pihalnega orkestra železarjev Ravne)

Na slavnostnem koncertu je orkester kot prvo skladbo premierno izvedel Jeklarsko rapsodijo, ki jo je Miha Ferk ob 400. obletnici začetka železarstva v Mežiški dolini in 120. obletnici ustanovitve Pihalnega orkestra železarjev Ravne posvetil tudi »vsem, ki imajo jekleno voljo, odprto dušo in mehko srce«. Miha Ferk je domačin, saksofonist, ki je 'gr zrastel' z orkestrom, zato se je komponiranja skladbe lotil zelo premišljeno in pod vplivom globokih čustev, ki jih goji do mesta in orkestra. V melodiji Jeklarske rapsodije slišimo novo jutro, ki ga zaznamuje odhod na delo v 'fabriko', in naporen 'šiht', ki pa mu sledi sprostitvev v idiličnem okolju ob Ivarčkem jezeru pod Uršljo goro.

Vabimo vas k ogledu videa ob 120-letnici Pihalnega orkestra železarjev Ravne:

<https://www.youtube.com/watch?v=ar4TVvuuHjM>

Polona Marzel Ahac, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Ravne Systems

Foto: Aleksander Oceppek; Jani Novak, SIJ Acroni; Leon Vidic, upokojenec SIJ Acronija; Majda Reberšak Iskra, SIJ; fotoarhiv Društva paraplegikov Koroške; fotoarhiv Črjanskega raja; arhiv SIJ Acronija in fotoarhiv Skupine SIJ

V znamenju železarske godbe: Jesenice in še mnogo širše

Pihalna godba Jesenice - Kranjska Gora je letos z budnico zakorakala po več kot 20 letih. Z godbo so obeležili Vaški dan na Koroški Beli, Teden ljubiteljske kulture pred Gledališčem Toneta Čufarja Jesenice ter Slovenski večer na Stari Savi, z nastopom so svečanost vdahnili ob zaključku hokejske lige AHL v Podmežakli ter ob dnevu državnosti na Platoju Karavanke ... Glas godbe pa je segel še mnogo dlje – vse do Srbije, kjer so na gostovanju nastopili na Belih dvorih pred kraljem Aleksandrom II. in kraljico Katarino.

Galerija na Acronijevem gradbišču

SIJ Acroni je v znamenju, da ceni okolje, iz katerega izhaja, in njegovo tradicijo, odprla vrata arheologom, študentom Oddelka za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, ki so z izkopavanji raziskovali območje, kjer je nekoč stala Mulejeva hiša. V zemeljskih plasteh, ki so bile odložene pred izgradnjo hiše, so našli nekaj odlomkov lončenega posodja in novec. V sodelovanju s SIJ Acronijem je nastala tudi razstava reprodukcij dokumentarnih fotografij izginule vasi Javornik, na ogled so jih postavili na ograji gradbišča. Ogljedali so si jih tudi šolarji iz okoliških osnovnih šol.

Sodelavci SIJ Acronija kot fotografi za razstavo Človek in kovina

Fotografsko društvo Jesenice vsaki dve leti pripravi razstavo Človek in kovina, ki se je razvila na temeljih častitljive železarske tradicije na Jesenicah ter ima tu 'domicil' že več kot 50 let. Motivi razstave segajo od najrazličnejših uporabnih kovinskih predmetov, nenavadnih konstrukcij in vzorcev pa vse do delavcev, ki se med proizvodnjo jekla srečujejo z žarenjem taline. Letos je SIJ Acroni podprl izdajo kataloga ob razstavi, v njem pa se skrivajo pravi fotografski zakladi iz bogate jeklarske tradicije, ki jemljejo dih. S ponosom vam predstavljamo fotografije, ki so jih prispevali naši zaposleni.

Godba na tradicionalnem Vaškem dnevu na Koroški Beli

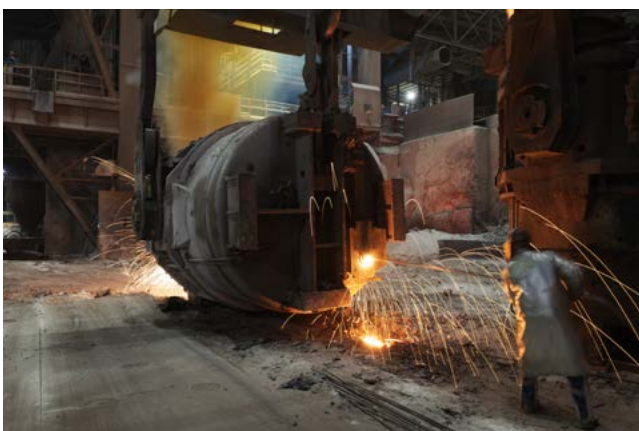
Arheološka izkopavanja ob obratu Predelava debele pločevine SIJ Acronija ...

... in postavitve Galerija na gradbišču

Fotografija Mazanje avtorja Janija Novaka iz Vroče valjarne SIJ Acronija, za katero je prejel diplomu.

Fotografija Čiščenje izlivka livne ponovce s kisikom je delo avtorja Leona Vidica, nekdanjega vodja Jeklarne.

Fotografijo Remont je v objektiv mojstrsko ujela Majda Reberšak Iskra, namestnica vodje Projektne pisarne za investicije.

Poletna podpora odbojškemu kampu Tineta Urnauta

SIJ Metal Ravne je dolgoletni podpornik razvoja odbojke na Ravnah na Koroškem. Svojo podporo temu športu smo nadgradili še s sponzorstvom odbojškarskega kampa domačina Tineta Urnauta, kapetana odbojškarske reprezentance Slovenije, ki z organizacijo odbojškarskega kampa mladim nudi možnost, da se lahko tudi zunaj klubskih sezon ukvarjajo z igranjem dvoranske odbojke in preživljajo aktivne počitnice, polne raznovrstnih športnih in družabnih dejavnosti.

Pomagali smo jim uresničiti sanje

V okviru projekta Uresničimo jim sanje so v Črjanskem raju v doživljajskih taborih kralja Matjaža gostili skoraj 100 otrok iz socialno ogroženih družin. Večina udeležencev je bila iz Koroške.

Z našo pomočjo v obliki donacije družb SIJ Ravne Systems in SIJ Metal Ravne je nepozabne počitnice V deželi kralja Matjaža doživelo tudi sedem otrok iz koroških družin, ki jim sicer starši tovrstnih doživetij ne bi mogli privoščiti.

Letošnjega odbojcarskega kampa Tineta Urnauta, ki je potekal od 25. do 30. junija, se je udeležilo 99 mladih navdušencev za odbojko. Med njimi so bili tudi fantje in dekleta iz obeh odbojcarskih klubov (OK), ki ju sponzorira SIJ Metal Ravne: 15 iz OK Fužinar SIJ Metal Ravne in 22 iz OK Prevalje.

Med skoraj teden dni dolgimi počitnicami so otroci poleg številnih športnih in družabnih iger doživeli izvir reke Meže, čofotali v reki ter nabirali kamenčke in jih poslikali. Podali so se do votline kralja Matjaža, zadnji dan jih je kralj Matjaž tudi obiskal. Doživeli so črnjanski adrenalinski park, obiskali mini ferato in se preizkusili na Mini K24. Posebno doživetje je bilo postati 'kmet za en dan', saj so grabili seno ter hranili prašičke in koze. Nabirali so smrekove vršičke in meto, iz zelišč pa napravili sirupe in sokove. Foto: Črnjanski raj

Dobrodelno Klobasarjenje s koroškimi paraplegiki

Sončna praznična sobota 25. junija je bila namenjena 8. Klobasarjenju v organizaciji Društva paraplegikov Koroške, Zveze paraplegikov Slovenije in Fundacije Neurotrust. Na 45-km traso, na katero smo povabili tudi člane ŠD SIJ, se je podalo 37 kolesarjev, od tega 20 para- oziroma tetraplegikov. Donatorska sredstva SIJ Metal Ravne bo Društvo paraplegikov Koroške porabilo za nakup novega kombiniranega vozila.

Trasa Klobasarjenja je bila primerna tako za odrasle kolesarje kot otroke in voznike električnih priklopov. Pot je vodila po delu kolesarske poti, imenovane Štrekna (trasa nekdanje železniške proge iz Pameč), mimo Dravograda čez mejni prehod Vič v Avstrijo, skozi Lavamünd in v smeri proti Pliberku vse do visečega mostu v vasi St. Luzia, nato do mosta v kraju Jauntal in nazaj. Foto: Društvo paraplegikov Koroške

»Bilo je res enkratno druženje. Koliko pozitivne energije izžarevajo, zato sta mi njihova volja in moč dala zagon pri razmišljanju, da je v življenju treba gledati naprej in uživati vsak trenutek,« je povedala članica ŠD SIJ Katja Cvilak, ki se je udeležila dobrodelnega Klobasarjenja. Foto: Društvo paraplegikov Koroške

OBNAVLJAMO ENERGIJO

Jože Apát,
menedžer sistema
stalnih izboljšav,
SIJ Metal Ravne
Foto: osebni arhiv

Brez srečevanja jeklarjev v gorah pač ne gre!

Jeklarske pohode smo v letu 2019 končali s 163. pohodom na Stari vrh. V letih 2020 in 2021 nas je onemogočila virusna pandemija: saj ni dobro hoditi v nevihtah na vrhove gora, tako tudi nima smisla ne upoštevati navodil stroke. Kakor minejo nevihte, tako se je tudi virusna kriza podela, in smo se odločili v letu 2022 oživiti jeklarske pohode. Za 164. jeklarski pohod so jeseniški vodniki izbrali Golico, ravenski pa za 165. pohod Šteharski vrh iz Libelič preko Strojne.

Preko travnikov cvetočih narcis na Golico

V soboto, 4. junija 2022, smo se pohodniki ob 8.30 zbrali na Planini pod Golico, od koder smo krenili po cesti do Korelnovega rova (ostanek rudarjenja na Gorenjskem), mimo spodnje postaje žičnice Koče na Golici. Tu smo izbrali položnejšo desno pot in nas je po dveh urah pripeljala h Koči pod Golico. Pred nami je bilo še nekaj vzpona na vrh Golice, opravili smo ga po krajšem počitku. Pri koči so se odprli edinstveni pogledi na Julijske Alpe in greben Karavank (vrhov je preveč, da bi jih naštevati). Na travnikih pod Golico so bili še ostanki narcis (ključavnic) in so nakazovali minljivost lepote, ki jo narava vsako leto obnavlja.

Pohod smo zaključili pri Domu Pristava s krepko malico z različno. Dogovorili smo se, da 165. jeklarski pohod organiziramo na Koroškem.

SIJ Metal Ravne je pohodnike oblekel v 'sončne' majice.

Pohodniki so pot zaključili z 'vlaktorjem' – vagonov namreč ni poganjala lokomotiva, temveč traktor.

Po vrhovih, ki ločujejo Mežo in Dravo

Koroški vodniki smo obljubo, dano na Golici, uresničili 27. avgusta 2022.

Startali smo pri Domu Ajda (izvajajo šolanje v naravi) in se po pobočju Libeliške gore odpravili po cesti proti državni meji ter se po nekdanji graničarski poti povzpeli proti Strojnemu vrhu. Od tu so bili lepi razgledi na koroške planine. Sledil je kratek spust do Strojne, kjer smo se za krajši čas ustavili pri cerkvi sv. Urha in v bližnji vaški gostilni okrepčali voljo za nadaljnjo pot. Odšli smo proti Trotovemu vrhu in se skozi gozd sprehodili do Šteknije (obsežen pašnik v upravljanju pašne skupnosti). Sledil je vzpon na Šteharski vrh (Črneška gora) in potem spust do cerkve sv. Križa, kjer nas je pričakal prevoz (vlak na traktorski pogon) do kmetije Klančnik.

Zaključili smo z dobrim (odličnim) pasuljem, skuhanim v menzi SIJ Metala Ravne.

Letos načrtujemo še 166. pohod, 15. oktobra ga bodo pripravili kolegi iz Štor (Svetina – Tolsti vrh – Hum – Laško).

Šele ko ti nekaj odvzamejo, ugotoviš, kaj ti to pomeni. Tudi mi smo spoznali, da brez srečevanja v gorah pač ne gre. Druženje v prvinskem okolju gora je dragocenost, ki smo jo zaradi odsotnosti dveh let še toliko bolj ozavestili. Gore-jeklarstvo-ljudje smo prostor, kjer še tako težko postane znosno. Zato vas vabimo, da se nam pridružite in ta prostor obogatite.

Jože Apat, organizator jeklarskih pohodov

164. JEKLARSKI POHOD: Golica, 1.835 m n. v.

- Daljša pot: Planina pod Golico (980 m n. v.) – Koča na Golici (1.582 m n. v.) – Golica (1.835 m n. v.) – sedlo Suha (1.435 m n. v.) – Pusti rovt (1.000 m n. v.) – Dom Pristava (985 m n. v.).
- Čas hoje: 5 ur 30 minut.
- Krajša pot: Planina pod Golico (980 m n. v.) – Savske jame – Križevci (1.222 m n. v.) – Javorniški Rovt – Dom Pristava (975 m n. v.).
- Čas hoje: 2 uri 30 minut, mimo travnikov cvetočih narcis.
- Vodje pohoda: Janez Oman, Gojko Smolej in Pavel Smolej (vsi Jesenice).
- Organizacija: Tone Kelbl.
- Število udeležencev: 112.

165. JEKLARSKI POHOD: Šteharski vrh, 1.018 m n. v.

- Daljša pot: CŠOD Dom Ajda (630 m n. v.) – Strojna (1.050 m n. v.) – Trotov vrh (936 m n. v.) mimo Šteketovega vrha (1.061 m n. v.) – Šteharski vrh (1.018 m n. v.).
- Čas hoje: 5 ur 30 minut.
- Krajša pot: Ravne na Koroškem – Kmetijska zadruga (390 m n. v.) po markirani poti na Šteharski vrh, od tu pa spust do cerkve sv. Križa.
- Čas hoje: 3 ure.
- Vodje pohoda: Štefan Skitek, Vinko Mori, Katja Cvilak (vsi Ravne).
- Organizacija: Jože Apat.
- Število udeležencev: 104.

OBNAVLJAMO ENERGIJO

Ksenija Štrancar,
specialistka za
sponzorstva
in interno
komuniciranje, SIJ

Mag. Brigita Rataj,
vodja oddelka za
marketing,
SIJ Metal Ravne

Dr. Boštjan
Bradašja, glavni
razvojni inženir za
nerjavna jekla,
SIJ Acroni

Katja Cvilak,
specialistka za
sisteme vodenja, SIJ

Branko Krančan,
kalilec, SIJ Ravne
Systems

Andreja Kelemen,
koordinatorica
zalednih storitev, SIJ
Foto: fotoarhiv ŠD SIJ

Dinamični mozaik članov ŠD SIJ

Letošnji program Športnega društva (ŠD) SIJ je spet 'normalen'. Načrtovali smo 20 različnih aktivnosti: pet jih organiziramo sami, druge pa so tradicionalne športne prireditve v različnih krajih po Sloveniji, ki se jih člani ŠD SIJ udeležujemo v velikem številu. Pa se jih ne samo udeležujemo, ampak tudi dosegamo odlične rezultate.

Nordijska sekcija tradicionalno začenja letni program ŠD SIJ

V sklopu sekcije za nordijsko hojo ŠD SIJ smo zadnji januarski konec tedna pripravili začetni in nadaljevalni tečaj teka na smučeh – v soboto v Ratečah in v nedeljo na Rogli. Odziv je bil neverjeten. Tečaja je odlično izpeljala naša ambasadorica jeklene volje Petra Majdič s pomočjo sodelavcev in športnih kolegov Mirka Verovška, vodja komisije in demonstratorske vrste za nordijsko hojo in tek na smučeh, Tadeje Brankovič, Gašperja Bartola in Nine Klemenčič.

TEČAJ TEKA NA SMUČEH, RATEČE in ROGLA

- 29. in 30. januar 2022
- Več kot 30 Sijevih navdušencev za tek na smučeh
- Trase: 1, 2, 3, 4, 5 ... km, speljane po praviljično zasneženi valoviti pokrajini

Vsem udeležencem sta šla učenje in izpopolnjevanje tehnike teka na smučeh več kot odlično od nog in rok!

Kolesarji prvi odkolesarili v pomlad

1. Po januarskem uspešnem začetku aktivnosti v okviru sekcije za nordijsko hojo ŠD SIJ so v sezono uspešno startali tudi kolesarji – na prireditvi, ki ni bila tekmovalnega značaja, zato je bilo vzdušje toliko bolj sproščeno: Gran Fondo Portorož, ki je potekal pod okriljem organizatorja Bike Festival Slovenija. Na startu je kolesarje iz petnajstih držav pozdravilo prijetno toplo pomladno sonce.

GRAN FONDO PORTOROŽ

- 19. marec 2022
- Več kot 1.000 udeležencev iz 15 držav
- 18 kolesarjev ŠD SIJ
- Trase: 42, 56, 76 in 126 kilometrov

2. Ena največjih kolesarskih prireditev na Štajerskem je zadnji konec tedna v maju kolesarje zvalila v knežje mesto. Tudi člane kolesarske sekcije ŠD SIJ. Velike dežne kaplje, mokra cesta in temperatura, ki je komaj presegla 10 °C, so bili razlogi, da je bil dogodek slabše obiskan. Kljub slabemu vremenu nam tudi tokrat ni manjkalo naše jeklene volje.

13. BIKE FESTIVAL CELJE

- 28. in 29. maj 2022
- Več kot 300 udeležencev
- 16 kolesarjev ŠD SIJ
- Trase: 30, 63, 108 in 151 kilometrov

3. Letošnji ptujski kolesarski praznik – Poli maraton je bil že 20. po vrsti. Kolesarjenje je bilo rekreativnega značaja, druženje po odpeljanih kilometrih pa je pika na i vsakega tovrstnega dogodka. K temu sta letos pripomogli odlična zakuska in razigrana skupina Orlek. Dogodka se vedno z veseljem v velikem številu udeležimo tudi člani ŠD SIJ.

POLI MARATON, PTUJ

- 18. junij 2022
- Več kot 4.000 udeležencev
- 22 kolesarjev ŠD SIJ
- Trase: 2, 23 in 52 kilometrov

Na startu je več kot tisoč kolesarjev pozdravilo prijetno toplo pomladno sonce.

Vreme nam ni bilo najbolj naklonjeno, saj je bilo samo malo več kot 10 °C, vso pot je tudi deževalo.

Prvič smo prejeli priznanje za ekipo: bili smo namreč tretja najštevilčnejša ekipa.

4. Kolesarji ŠD SIJ smo pedale vrteli tudi po čudovitem Pomurju – na že 41. rekreativnem kolesarskem maratonu Tri srca. Startna pištola je odjeknila ob 10. uri pred Lovskim domom v Radencih in panoramska kolesarska tura po deželi treh src se je začela. Uživali smo, se 'namatrali', malo posončili, na koncu pa skupaj nazdravili na še eno uspešno izpeljano prireditev.

41. REKREATIVNI KOLESARSKI MARATON TRI SRCA, RADENCI

- 7. avgust 2022
- 350 udeležencev
- 10 kolesarjev ŠD SIJ
- Trase: 2, 23 in 52 kilometrov

Na rekreativnem kolesarskem maratonu Tri srca smo preprosto uživali!

Tekači smo sezono začeli z najlepšim maratonom v Sloveniji – Istrskim maratonom.

Tina Repovž se je na 42-kilometrski razdalji v skupni ženski konkurenci uvrstila na 6. mesto.

Miha Petek je na 10-kilometrski razdalji v skupni moški konkurenci rekreativnega teka prav tako dosegel 6. mesto.

40. maraton Tri srca: iz ŠD SIJ se je teka na 10 km udeležilo 17 tekačev in polmaratona 8 tekačev, na maratonu sta sodelovala 2 tekača.

Tudi tekači so tekaško sezono začeli na Obali

1. Po dveh letih premora smo spet tekli po slovenski Obali, na najlepšem maratonu v Sloveniji – Istrskem maratonu. Vreme je bilo kot naročeno, s prijetno svežim sončnim jutrom in brezvetrjem, primerno za optimalno počutje ob rekreativnem premagovanju razdalj in za doseganje vrhunskih rezultatov.

8. ISTRSKI MARATON

- 10. april 2022
- 2.500 udeležencev
- 37 tekačev ŠD SIJ
- Trase: 9, 7, 21 in 42 kilometrov

2. Na vročo in soparno majsko soboto smo pretekli jubilejni 40. Maraton treh src v Radencih. Kljub precej visokim temperaturam so bile razmere za tek odlične. Organizacija s spremljevalnim programom je bila vrhunska, vzdušje odlično, k čemur je pripomogla tudi super družba sotekačev iz ŠD SIJ. Največ udeležencev je preteklo 10-kilometrsko razdaljo, in sicer približno 800. Skoraj četrtina tekačev se je odločila za skupinsko prijavo, med njimi smo bili tudi člani ŠD SIJ.

40. MARATON TREH SRC

- 21. maj 2022
- 2.200 udeležencev iz 16 držav
- 27 tekačev ŠD SIJ
- Trase: 10, 21 in 42 kilometrov

3. Prvi avgustovski konec tedna je potekala tekaška preizkušnja Ultra trail K24, na kateri je bila ekipa jeklenih najštevilčnejša – skupno nas je bilo kar 41. Start in cilj tretje izvedbe Ultra traila K24 sta bila v Črni na Koroškem. Največja posebnost Ultra traila K24 je, da tekači na 100- in 24-kilometrski progi pretečejo šest kilometrov po opuščeni rovih podzemlja Pece.

3. ULTRA TRAIL K24

- 5. in 6. avgust 2022
- 440 udeležencev iz 16 držav
- 41 tekačev ŠD SIJ
- Trase: 24, 50 in 100 kilometrov

Najštevilčnejša je bila ekipa na 50-kilometrski preizkušnji, štela je 25 članov ŠD SIJ.

Rok Šteharnek je na 100-kilometrski razdalji osvojil skupno 6. mesto.

Brigita Rataj si je na 50-kilometrski trasi pritekla odlično 13. mesto med ženskami.

Skupina SIJ donira

Osnovni šoli
Juričevega Drejčka

Zvezi društev prijateljev
mladine Jesenice

Vrtcu Kolezija

sij skupina

JEKLENA VOLJA
MIND OF STEEL sij

30.000 kilometrov za male junake

Tudi v naš letošnji letni program smo vključili dobrodelno akcijo Delamo korake za male junake. Člani ŠD SIJ z (nordijsko) hojo, tekom in kolesarjenjem nabiramo kilometre, ob koncu akcije pa jih bomo pretvorili v evre za donacijo Skupine SIJ, ki bo namenjena otrokom v treh lokalnih ustanovah: iz Osnovne šole Juričevega Drejčka na Ravnah na Koroškem, za otroke pod okriljem Zveze društev prijateljev mladine Jesenice na Jesenicah in za otroke iz enote Murgle Vrtca Kolezija v Ljubljani. Cilj dobrodelne akcije Delamo korake za male junake smo sicer že dosegli, vendar se tu ne ustavimo. Saj nas jeklena volja žene naprej! Kako daleč lahko pridemo?

Bomo prehodili, pretekli ali prekolesarili razdaljo, ki je enaka obsegu Zemlje? Če bomo nadaljevali v takem tempu, je tudi 40.075 kilometrov dosegljivih.

Tradicionalne tekaške priprave za Ljubljanski maraton

Tudi letos v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – Združenjem športnih zvez organiziramo brezplačne dvomesečne tekaške priprave za Ljubljanski maraton pod vodstvom profesionalnega trenerja. Priprave, ki smo jih začeli zadnji teden avgusta oziroma prvi teden septembra, potekajo enkrat na teden na Jesenicah in v Ljubljani.

SPONZORIRAMO

Monika Žvikart, specialistka za korporativno komuniciranje, SIJ Metal Ravne

Foto: Dobran Laznik, SIJ Metal Ravne in Kiki-Riki Films

Vir: spletna stran Koroške galerije likovnih umetnosti (<https://www.glu-sg.si/>)

Jeklo z dušo na razstavi z energijo

Tobias Putrih je v sodelovanju z Ardalanom SadeghiKivijem razvil algoritem, ki analizira slike, ki jih spletni brskalnik najde pod besedno zvezo »industrija jekla«, in jih razreže v barvne enote, te pa potem združi v povprečje podobnih barv.

V Galeriji Ravne je do 4. novembra 2022 na ogled razstava del Tobiasa Putriha z naslovom Industrija jekla, ki je nastala v sodelovanju s SIJ Metalom Ravne. Razstava poudarja več kot 400-letno tradicijo jeklarstva v Mežiški dolini in se navezuje na Formo vivo Ravne, zbirko 36 jeklenih skulptur, ki stojijo v mestu in okolici. Tobias Putrih je namreč avtor skulpture Stanovanja R, ki stoji pred Osnovno šolo Koroški jeklarji na Javorniku na Ravnah na Koroškem in je nastala v okviru kiparskega simpozija Forma viva leta 2014.

Industrija jekla v sedmih barvnih trakovih

V prvem delu razstave Tobiasa Putriha v Galeriji Ravne vidimo stensko slikarstvo, ki jo sestavlja sedem barvnih trakov, spuščajočih se od stropa do tal. Barvna shema sledi najpogostejšim barvam na slikah, ki jih spletni brskalnik najde, ko vanj vnesemo besedno zvezo »industrija jekla«.

Jeklo na belem podestu in v dveh skulpturah

Jeklene kose, ki so na ogled v drugem delu razstave, je kipar Tobias Putrih v sodelovanju z razvojnimi inženirji SIJ Metala Ravne izbral iz tehnološkega odreza in vzorcev za preiskave. Devet kosov je v posebnem redu razporedil na velikem belem, posebej za ta namen izdelanem podestu. Iz drugih jeklenih odkovkov je Putrih prav za to razstavo izdelal tudi dve skulpturi. Sestavljeni sta iz več kosov, ki so postavljeni drug na drugega, in tako tvorita drugačno vizualno izkušnjo – tako zaradi materiala kot tudi zaradi načina postavitve. Ta je v kontrastu

“**Naš delovni vsakdan je povezan z jeklom. Za vsako jeklo vemo, kam ga uvrstimo in kaj lahko iz njega naredimo. Pa vendar na to isto jeklo v okolju Galerije Ravne, ki se v marsičem razlikuje od našega industrijskega, gledamo z drugačnimi očmi. Vsako jeklo ima dušo. Ta razstava ni le zgodba o kosih jekla. Je nekaj več. Ima posebno energijo.**

Alojz Buhvald,
izvršni direktor za proizvodnjo,
SIJ Metal Ravne

Tobias Putrih je posebej za razstavo izdelal tudi dve skulpturi in ju na rabljenih paletah postavil tik ob steno.

Tobias Putrih je izbrane kose jekla v posebnem redu razporedil na velikem belem podestu.

“**Pri postavitvi v Galeriji Ravne gre poleg edinstvene, prostoru prilagojene postavitve še za en pomemben detalj – namreč kot gradnike instalacije je Putrih uporabil jeklo, torej material, ki ga že 400 let izdelujejo v teh krajih. Oblike kosov so posledica avtohtonega proizvodnega procesa, kovanja, stiskanja in rezanja, pri katerem nastanejo pravilna geometrijska telesa: valji, kvadri, kocke ... Umetnik jih je sedaj iztrgal iz proizvodnega procesa in spremenil v umetniška dela.**

Kustos razstave
Jernej Kožar

z izčiščeno razporeditvijo na belem podstavku, saj v razstavo vnaša vzdušje proizvodnje tudi zaradi v telo skulpture uspešno integriranih podstavkov, narejenih iz rabljenih palet.

Obiskovalcem razstave so na vpogled tudi tehnične značilnosti posameznih blagovnih znamk razstavljenih jekel, proizvedenih v SIJ Metalu Ravne.

Razstava Industrija jekla bo v Galeriji Ravne na ogled do 4. novembra letos. Potem bo jeklo vrnjeno v proizvodnjo SIJ Metala Ravne, kjer se bo krog sožitja med jeklarstvom, ljudmi in krajem ponovno zavrtil.

JEKLARSTVO –
MOTOR KROŽNEGA
GOSPODARSTVA

acroni • metal ravne • ravne systems
suz • niro wenden • griffon & romano
americas • odpad pivka • dankor
metal eko sistem • top metal • zip center

V najboljših
STVAREH NA SVETU JE
SLOVENSKO
jeklo

SKOVANO ZA ODKLOP

Andrej Brumen - Dejde,
SIJ Metal Ravne
Aforistično šaržo 'na veliko' pa je Dejde naložil na
<https://www.facebook.com/andrej.brumen.3>.

Aforistična šarža

Ko je popustil, ga je privila.

Ni vseeno, kako ti partner krajša življenje.

Resnica živi v pritlični hiši, laž v stolpnica.

Ne podpisuj kapitulacije, če si izgubil bitko.

Prihodnost je v elektriki, pravijo ženske.

Modrujemo

Da bi lahko imeli radi metulja,
moramo marati tudi gosenco.

Antoine de Saint-Exupery

Nihče ni svoboden, če nima oblasti nad samim seboj.

Hermann Claudius

Vlade včasih pozabijo, da niso hišni lastniki,
marveč le hišniki.

Wolfram Weidner

Šele ko bodo pogumni pametni in pametni pogumni,
bomo priča napredku človeštva.

Erich Kästner

Vir: Bistre misli bistrh glav – Motivator (motivator-potencialov.si)

Sudoku

6	8			4		7		
		4	5	1				3
7					3			
3	1	7					4	8
							9	
	9			5			1	
				6			7	4
8								5
			8					

1	4	6	8	7	5	9	3	2
8	7	9	3	2	4	1	6	5
2	3	5	1	6	9	8	7	4
4	9	2	7	5	8	3	1	6
5	6	8	4	3	1	2	9	7
3	1	7	2	9	6	5	4	8
9	2	4	5	1	7	6	8	3
6	8	3	9	4	2	7	5	1

Smeh je pol jabolka

Vir: www.24ur.com

Ne vstane več

Boksar si je želel urediti nagrobni spomenik. Šel je k izdelovalcu in mu povedal svojo željo. Ta ga je vprašal: »Kaj pa naj piše na njem?« Boksar: »Štejte, do kolikor hočete, jaz ne vstanem več!«

Testiranje

Generalni direktor nekega podjetja ves zadovoljen pride domov in žena ga vpraša: »Kaj pa je danes s teboj, zakaj si pa tako vesel?« Direktor: »Danes sem videl teste, ki jih morajo rešiti naši pripravniki. Prav vesel sem, da sem že direktor!«

[Po]govor

Sinko vpraša očeta: »Očka, kaj je to monolog?« Oče mu odgovori: »Veš, sinko, to je takrat, ko se pogovarjava jaz in tvoja mamica.«

Nesporazum

Tone je odšel na fronto in po nekaj tednih poklical ženo: »Ljubica, veselo novico ti moram povedati.« Žena: »Kakšno pa?« Tone: »Prvega bom že doma.« Žena veselo: »Lepo, kako pa to veš?« Tone: »Poveljnik je rekel, da se bomo borili do zadnjega!«

 KRIŽARIMO PO MOŽGANIH
Izžrebani nagrajenci nagradne križanke v reviji SIJ 2/2022, katere geslo je bilo **TRENUTEK JEKLENE VOLJE, so**

- Stanko Jehart, SIJ ZIP center
- Martin Mori, SIJ Metal Ravne
- Petra Vogeltnik, SIJ Acroni

Nagrajenci bodo prejeli zappestnico Jeklena volja. Katere geslo smo izbrali v tretji letošnji številki? Sodelavci Skupine SIJ, napišite ga na pravilno rešeno križanko, pripišite svoje podatke (ime in priimek ter družba) ter jo pošljite na naslov Uredništvo revije SIJ, Anja Potočnik, Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, do najkasneje 28. oktobra 2022. Tudi tokrat bomo s praktično nagrado razveselili izžrebance.

AVTOR: DRAGO RONNER.	ŠPANSKI JEZIK	NADZORNIK, PREGLEDO- VALEC	AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL	IMPRESIJA	NEMOST	PLEMENIT VONJ	JOEL JE AMERIŠKI PEVEC.	ZAČETEK IN KONEC GESLA	POMOLIZ HIŠNEGA ZIDU, TIN, IZZIDEK	ROBERT ALTMAN	PREDSTOJ- NIK VEČJEGA SAMOSTANA	VEKAČ	OPERNI SPEV	NICK NOLTE	KINKAVEC	STEKLENA POSODA ZA GOJENJE VODNIH ŽIVALI		
NARAVNA SKALNA VDOLBINA Z VODO							ŽENSKA, DELEZNA VARSTVA											
AMERIŠKI SKLADATELJ ZABAVNE GLASBE (COLE)							SL. SLIKAR (RAJKO) AMERIŠKI IGRALEC (LLOYD)											
POGLAVITNA ANTIMONOVA RUDA										GORSKI REŠEVALNI ČOLN				NATALIJA VERBOTEN SLOVENSKI SLIKAR (MATEJ)				
NIKOLA TESLA			DRUŽINA NI- KARAGVAN. POLITIKOV IZPIRALNIK ZA RANE							AZIJSKA DRŽAVA DUHOVNIŠ- KI PRTIČ, HUMERAL								
HINDUIS- TIČNA BOGINJA SREČE, LAKŠMI				STALJENA SNOV SKUPEN LOV Z BRAKI							IZDELOVALEC VATE VIOLINIST OZIM							
SLABA REDKA JED						PRISTAŠ GOLOTE NEM. FILOZOF (IMMA- NUEL)							AM. IGRALEC WALLACH KDOR IGRA NA KITARO					
PREBIVALEC NEKDANJE ILIRIJE					SLOVENSKA PESNICA (MAJDA) DELO ČA- ROVNIKOV			IZTOK GEISTER POLOŽAJI V JOGI ZA MEDITIRANJE			MODEL ZA OBlikO OBLEKE STAVČNO LOČILO							
DEBELA, VELIKA NOGA							SLOVENSKA PREVAJALKA (GITICA)									SAMOGLAS- NIK V SLOVNICI	EAKINS JE AMERIŠKI SLIKAR IN KIPAR.	
POKRAJINA V ZAHOD- NEM MJANMARU																		PESNIK IN PREVAJALEC GRAFENAUER
SOMOŽA SO NIKARA- GVANSKI POLITIKI.	NEKD. IT. MOTOCIK- LISTIČNI DIRKAČ (GIACOMO)	RIBIŠKA VLAČILNA MREŽA UŽIVALEC MAMIL								DESNI PRITOK LJUBLJA- NICE	TOP HRIBOVJE V IZRAELU							
POZITIVNA ELEKTRODA						PANIČAR OTOČJE IN KRALJEVINA V POLINE- ZJI								KATARINA IVANOVIČ NEKDANJI MONAŠKI KNEZ				
POROK						OBLASTNIK V FEVDALNI TURČIJI FR. IGRA S KARTAMI						SOSED IRANA AMERIŠKI SLIKAR (THOMAS)						
OLIVER REED			JEČA, ZAPOR	AMERIŠKI PEVEC (BILLY) DENNIS RODMAN					PRIPRAVA, S KATERO SE DRGNE PO KRESILU									
ROK ZA PLAČILO OBVEZNOSTI									IT. GRADITELJ GODAL (NICCOLO) KLIC, POZIV							VRHUNEC PRI VROČINI	LETOS UMRLI AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)	
STARA ENOTA ZA MAJHNE TLAKE					REPUBLIKA V ZAHODNI AFRIKI PESNICA SKERL					EMA KOZIN OSEBNI ZAIMEK			IGNAC PO DOMAČE EGIPČANSKI BOG ZNANOSTI					
NAZIV				L. PRITOK RENA V ŠVICI ANŽE KOPITAR				DRUŽBENA DEJAVNOST RAY LIOTTA										
PLANTAŽA						HIP, TRENUTEK						VSEBINA NEKE MISLI						
STAR IZRAZ ZA INDIGO						AMERIŠKA PEVKA FITZGERALD						PLAT						

